

AGATHA CHRISTIE

NENÍ KOUŘE
BEZ OHÝNKU

KNIŽNÍ KLUB

AGATHA CHRISTIE

Není
kouře
bez ohýnku

KNIŽNÍ KLUB

Přeložila Vlasta Dvořáčková

THE MOVING FINGER

Agatha Christie Mallowan 1943

Перевод Vlasta Dvořáčková, 1972

ISBN 80-242-0613-7

I

Často jsem si vzpomněl na ráno, kdy přišel první anonymní dopis.

Přišel, právě když jsme snídali, a já jsem jej obracel v rukou tak pomalu, jak to člověk dělává, když se mu čas líně vleče a každou sebemenší událost chce plně vychutnat. Viděl jsem, že je to dopis odesílaný z místní pošty, s adresou psanou na stroji. Otevřel jsem jej dřív nežli dva dopisy s londýnským razítkem, protože ten první byl zřejmě účet a na druhém jsem poznal rukopis jednoho dosti otravného bratrance.

Teď se to zdá divné, ale vzpomínám si, že Joannu i mne ten dopis spíš pobavil, než rozhořčil. Neměli jsme tenkrát ani potuchy, co s ním vlastně přichází - krev, násilí, podezření, strach.

Něco takového jsme si prostě nedokázali představit ve spojitosti s Lymstockem.

Vidím, že jsem začal špatně. Nevysvětlil jsem, co je Lymstock.

Když jsem tak ošklivě havaroval s letadlem, dlouho jsem se bál, že budu už celý další život odsouzen jen ležet a ležet, i když mě doktoři a sestry uklidňovali a ujišťovali o opaku. Nakonec mě přece jen vytáhli z obvazů a učil jsem se opatrně používat svých končetin. K posledu mi Marcus Kent, můj lékař, poklepal po zádech a řekl, že všechno je a bude dobré, ale teď že bych se měl

sebrat, odjet někam na venkov a aspoň půl roku si tam žít jako kapusta na záhoně.

„Jeďte někam, kde nemáte žádné známé. Hod'te všecky starosti za hlavu! Starejte se nanejvýš o to, koho tam zvolí do obecní rady, vyposlechněte si místní drby, pobavte se všemi skandály, které se tam vyskytnou. Malé pivo - nic jiného vám nepředepíšu. A absolutní odpočinek a klid.“

Odpočinek a klid! Jak zábavné, když na to teď pomyslím!

Tak tedy Lymstock - a Rozmarýnka.

Lymstock býval významným bodem na mapě někdy za časů Viléma Dobývatele. Ve dvacátém století to byl Zapadákov, kde chcípl pes - venkovské městečko s výročními trhy, asi tak tři míle od hlavní silnice, na úpatí vřesovité pahorkatiny. Rozmarýnka ležela při cestě k vřesovišti. Byla to úhledná, nízká bílá vilka s viktoriánskou verandou, která byla natřena bledězelenou barvou.

Moje sestra Joanna dům uviděla, a v tu ránu rozhodla, že tohle je přímo ideální místo pro rekonvalescenta. Majitelka, okouzující drobná stará dáma, a taky jako celý dům neuvěřitelně viktoriánská, vysvětlila Joanně, že by jí nikdy ani ve snu nenapadlo vilku pronajmout, nebýt toho, že „časy se tolik změnily – však víte, ty hrozné daně“.

Všecko bylo dojednáno, smlouva podepsána, a tak jsme tedy s Joannou přijeli a usadili se tu, zatímco slečna Emily Bartonová přesídlila na čas do Lymstocku, ke své bývalé služebné („mé věrné Florence“), a o nás se starala její služebná nynější, nevrlá, ale pracovitá postarší

dívka jménem Partridge, které přes den pomáhalo „děvče k ruce“.

Lymstock nám dopřál pár dní k tomu, abychom se tu usadili, a pak nás přišel se vši slávou navštívit. Kdekdo nechal u nás v domě navštívěnkou – „šťastné, spořádané rodiny, které vědí, co se sluší a patří“, jak prohlásila Joanna. Byl tu pan Symmington, tenký a suchý advokát, se svou hádavou; bridž milující ženou. Doktor Griffith - tmavovlasý, melancholický lékař – a jeho vysoká, boдрá sestra. Farář Calthrop, starší a jako pravý vědec roztržitý chlapík, a jeho trochu výstřední žena s ostrými rysy. Pak tu byl ještě bohatý milovník umění pan Pye z Prior's End a nakonec sama slečna Emily Bartonová, dokonalá stará panna v maloměstském vydání.

Joanna se probírala navštívěnkami s pocitem, který se málem podobal bázní. „Nevěděla jsem,“ řekla s posvátnou úctou, „že lidi opravdu *vykonávají návštěvu - a s navštívěnkami!*“

„To proto,“ poučil jsem ji, „že nemáš o venkově jaksepatří ponětí.“

Joanna je moc hezká a veselá, má ráda tanec, koktajly, milostné problémy a zběsilé jízdy autem. Je to bytost ryze a naprosto městská.

„Ale rozhodně i na venkově jaksepatří vypadám,“ odsekla mi.

Kriticky jsem si ji prohlédl, ale nemohl jsem jí dát za pravdu.

Joanna byla sportovně oblečena (od Mirotinové v Londýně). Opravdu jí to slušelo, ale pro Lymstock to byla elegance trochu výstřední.

„Ne,“ řekl jsem. „Vůbec ne. Měla bys nosit starou a vybledlou tvídovou sukni a stejně starý a vybledlý

kašmírový pulovr, a přes to vytaháný pletený kabát, na hlavě plstěnou hučku a na nohou tlusté punčochy a staré sešlapané křápy. A obličej taky nemáš jaksepatří," dodal jsem.

„Co ti na něm vadí? Použila jsem make-up číslo dvě, odstín ,venkovská ,osmahlost“.“

„Zcela správně,“ přikývl jsem. „Jenomže kdybys byla z Lymstocku, jen by sis trochu přepudrovala nos, aby se ti neleskl, a určitě bys měla ještě celé obočí, nejenom vyholený pozůstatek.“

Joanna se zasmála a řekla, že pobyt na venkově je pro ni něco úplně nového a už prý se na to těší.

„Jen abys nebyla strašně otrávená,“ podotkl jsem vyčítavě.

„Ne, nebudu. Opravdu jsem už měla po krk celé té své londýnské hordy. Ty mě sice nepolituješ, ale víš, s Pavlem mě to pořádně sebralo. Než se z toho dostanu, to ještě nějakou chvíli potrvá.“

Zatvářil jsem se skepticky. Víím, že Joanniny milostné avantýry mají vždycky přesně stejný průběh. Je zatížená na naprosto bezpáteřné mladé muže -génie, které svět nechápe. Naslouchá nekonečným nářkům takového velikána a snaží se získat mu veřejné uznání. Když se pak projeví jeho nevděčník, je hluboce zasažena a tvrdí, že jí to zlomilo srdce - dokud se nevyskytne další melancholický mladík, což bývá obvykle asi tak za tři týdny.

Nebral jsem Joannino zlomené srdce moc vážně, ale viděl jsem, že život na venkově je pro moji půvabnou sestru cosi jako nová hra. S vervou začala oplácet návštěvy. Dostávali jsme pozvání na čaj a na bridž,

přijímali jsme je a na oplátku jsme zase zvali návštěvy k nám.

Pro nás to bylo neotřelé a zábavné - nová společenská hra.

A jak říkám, když přišel první anonymní dopis, zprvu mi to připadalo taky zábavné.

Otevřel jsem dopis, minutu či dvě jsem se jen díval a díval a vůbec nic jsem nechápal. Jednotlivá slova byla vystřižená z nějaké knihy a nalepená na list papíru.

Byla to slova velice obhroublá a vyjadřovala pisatelův názor, že Joanna a já nejsme bratr a sestra.

„No tak,“ ozvala se Joanna. „Co je to?“

„Jeden zvlášť odporný anonymní dopis,“ odpověděl jsem.

Ještě pořád jsem se nemohl vzpamatovat. Člověk jaksi nečekal nic podobného v tichých zátočinách v Lymstocku.

Joanna okamžitě projevila živý zájem: "Opravdu? A co tam stojí?"

V románech, jak jsem si všiml, hrdina - pokud to vůbec jde - nikdy neukáže ženě anonymní dopis obsahující sprostoty a nactiutrhání. Předpokládá se, že ženy musí být stůj co stůj uchráněny šoku, který by to mohlo způsobit jejich jemnému nervovému systému.

Je mi líto, ale musím se poctivě přiznat: ani mi nenapadlo, že bych neměl ten dopis Joanně ukázat. Bez váhání jsem jí ho podal.

Moje důvěra v její odolnost byla oprávněná – nevyděsila se, spíš ji to pobavilo: „To je ale hnus! Mokrát jsem slyšela o anonymních dopisech, ale ještě jsem žádný neviděla. Jsou všechny takovéhle?“

„To ti nemohu říct,“ odpověděl jsem. „Je to taky první anonymní dopis, který vidím.“

Joanna se začala uculovat. „Měl jsi zřejmě pravdu s tím mým make-upem, Jerry. Zdejší lidé si o mně asi myslí, že musím být zkažená ženská.“

„Jednak to,“ řekl jsem, „a potom taky to, že náš otec byl vysoký, tmavý chlapík s úzkými čelistmi, kdežto maminka světlolvasá, modrooká a útlá. A já jsem po otci, ty po matce.“

Joanna zamyšleně přikývla. „Ano, nejsme si moc podobní. Nikdo by nás nepovažoval za sourozence.“

„Ten pisatel určitě ne,“ řekl jsem procítěně.

Joanna podotkla, že se jí to zdá strašně legrační. Vzala dopis za cípek do prstů, rozhoupala jej a optala se, co teď s ním.

„Myslím,“ řekl jsem, „že správný postup je hodit ho do ohně a hlasitě přitom vyjadřovat své pobouření.“

Co jsem řekl, to jsem doslova udělal, a Joanna mi zatleskala. „To jsi provedl přímo překrásně,“ řekla. „To chtělo jeviště. Naštěstí pořád ještě topíme v krbu.“

„Koš na papír by byl mnohem méně dramatický,“ souhlasil jsem. „Ovšem, mohl jsem taky zapálit sirkou dopis a pomalu přihlížet, jak hoří - anebo přihlížet, jak pomalu hoří.“

„Jenomže když chceš, aby ti něco chytlo, tak se ti to jako z udělání nepodaří,“ namítla Joanna. „A efekt je tentam. A ty abys škrtal sirku za sirkou.“

Vstala a popošla k oknu. A pak prudce otočila hlavu ke mně. „Ráda bych věděla, kdo to psal.“

„To se asi nikdy nedozvíme,“ odpověděl jsem.

„Ne - myslím, že ne.“ Chvilí mlčela, pak dodala: „Když tak o tom začínám uvažovat, nevím, jestli je to

opravdu tak moc zábavné. Víš, myslila jsem si, že nás tu mají rádi.“

„Taky že mají. Tohle je zřejmě někdo, kdo má o kolečko víc...“

„To je i můj názor. Uf -hnus !“

Odešla ven na sluníčko. Kouřil jsem svou první ranní cigaretu a uvažoval o tom, že má pravdu. Bylo to hnusné. Někdo nám zazlíval, že jsme sem načas přišli - někoho popouzela Joannina jasná, mladá, pěstěná krása - někdo chtěj schválně ranit. Nejlepší zřejmě bylo brát to s humorem - ale v hloubi duše jsem věděl, že to vůbec není k smíchu.

Dopoledne přišel doktor Griffith. Sjednal jsem s ním, že mě jednou týdně prohlédne. Měl jsem Owena Griffitha rád. Byl to tmavovlasý, snědý muž, ne zrovna lev salonů, trochu pomalý, ale zato měl hbité a jemné ruce. Maličko se zajíkal a byl dost plachý.

Aby mě povzbudil, tvrdil, že dělám pokroky. Pak ale dodal: „Je vám dnes dobře? Zdá se mi to jen, anebo nejste dneska opravdu tak docela ve své kůži?“

„Opravdu ne,“ řekl jsem. „Se snídání jsme dostali i obzvlášť sprostý anonymní dopis, mám po něm protivnou pachut' v ústech.“

Pustil na zem brašnu. Jeho snědý, úzký obličej oživil. „Chcete snad říci, že vy jste taky dostali jeden z těch dopisů?“

Začalo mě to zajímat. „To se tady vyskytují častěji?“

„Ano. Od jisté doby.“

„Vida,“ řekl jsem. „Měl jsem dojem, že tu někomu vadíme jen proto, že nejsme odtud.“

„Ne, ne, to s tím nemá co dělat. Je to –,“ Odmlčel se, a pak se zeptal: „Co vám psal? Alespoň –“ náhle zrudl a zrozačitel: „- snad bych se ani neměl ptát?“

„Rád vám to povím,“ odpověděl jsem. „Stálo tam, že ta kost, kterou jsem si s sebou přivezl, stojí za hřích, ale že to není moje sestra - ani zdání! A to je, abych tak řekl, zkrácená verze“

Snědý obličej mu zrudl hněvem. „Ohavné! Vaše sestra se snad - doufám, že ji to moc nerozčililo!“

„Joanna,“ řekl jsem, „Joanna se možná podobá andílkovi z vršku vánočního stromku, ale je to skrz naskrz moderní dívka a něco vydrží. Zdá se jí to hrozně zábavné. Nic podobného ještě nezažila.“

„Pevně doufám,“ řekl Owen Griffith srdečně.

„Ostatně je to nejlepší způsob, jak na to reagovat,“ poznamenal jsem rezolutně. „Pokládat to za něco vrcholně směšného.“

„Ano,“ zamyslel se Griffith, „jenomže –“

Odmlčel se, a já jsem kvapně souhlasil: „Přesně tak. Jenomže - to je to pravé slovo!“

„Smůla je,“ řekl, „že jakmile se jednou něco podobného dá do pohybu, mění se to v lavinu.“

„To si dovedu představit.“

„Je to samozřejmě patologické.“

Přikývl jsem. „Máte ponětí, kdo za tím vězí?“ zeptal jsem se.

„Ne. Rád bych to věděl. Víte, tyhle hnusné anonymní dopisy vznikají ze dvou příčin. Může to být zloba zaměřená proti jednomu člověku nebo skupině osob, zloba abych tak řekl *motivovaná*: pachatel má vyhraněnou nenávist (nebo si myslí, že má oprávněný důvod k nenávisti) a volí si obzvlášť hnusný a pokoutní

způsob, jak ji dát najevo. Je to sprosté a nechutné, ale nemusí to být nic vyšínutého, a obvykle lze pisatele snadno vypátrat - propuštěná služka, žárlivá manželka a podobně. Ale jestliže je to zloba obecná, nemotivovaná, pak je to vážnější. V takovém případě jsou dopisy posílány bez rozmyslu a bez výběru jen proto, aby odstranily z pisatelovy mysli frustraci. Jak říkám, je to rozhodně patologické. A šílenství narůstá. Nakonec je ovšem pachatel vypátrán - a je to často člověk, na kterého byste ani ve snu nepřipadli. Něco takového se stalo loni na druhém konci hrabství. Ukázalo se, že dopisy psala vedoucí kloboučnického oddělení ve velkém módním domě: mírná, jemná žena -pracovala tam celá léta.

Vzpomínám si na podobný případ i ve svém posledním působišti v severní Anglii. Ukázalo se, že je to ryze osobní zášť. A jak jsem říkal -něco takového jsem už viděl, a abych byl upřímný, děsí mě to.“

„Tady to trvá už dlouho?“ zeptal jsem se.

„Ani ne. Ovšem, nedá se to říci přesně, protože lidé, kteří takový dopis dostanou, nechodí a nevyprávějí o něm na potkání. Hodí jej do ohně.“

Odmlčel se.

„Sám jsem taky jeden dostal. Advokát Symmington rovněž. A jeden či dva z mých chudších pacientů mi o nich taky pověděli.“

„A je to pořád na jedno brdo?“

„Ano. Všecky dopisy jsou zaměřeny k sexu. To je charakteristické.“ Ušklíbl se. „Symmington byl obviněn z nepřístojných styků se svou úřednicí - chuděrou slečnou Ginchovou, které je nejmíň čtyřicet, nosí skřípec a má zuby jako králík. Symmington dopis odnesl rovnou na policii. Mne pisatel obviňoval z toho, že se prohřešuji

proti své lékařské cti miliskováním s hezkými pacientkami, a soustředil se na detaily. Všecko je to naprosto dětinské a absurdní, ale plné strašlivé zloby a jedovatosti.“ Obličej se mu změnil, zpochmurněl. „A stejně mě to děsí. Víte, tyhle věci mohou být *nebezpečné*.“

„To bych řekl.“

„Třebaže je to jen krutá, dětinská zášť, dřív nebo později jeden z těch dopisů zasáhne cíl. A bůhví co se pak může stát! Bojím se taky, že ty dopisy mohou zapůsobit na duševně pomalejší, podezřívavé a nevzdělané lidi. Když vidí něco černé na bílém, myslí si, že je to pravda. Může dojít k nejružnějším komplikacím.“

„Píše to nějaký primitiv,“ pronesl jsem zamyšleně, „řekl bych, že málem analfabet.“

„Myslíte?“ podíval se na mne Owen a odešel.

Když jsem o tom uvažoval později, to jeho „Myslíte?“ mě začalo znepokojovat.

*

Nechci předstírat, že anonymní dopis, který jsem dostal, ve mně nezanechal ošklivý pocit a ohavnou pachut' v ústech. Zanechal. Ale brzy jsem na něj přestal myslet. Víte, nebyl jsem schopen brát jej tenkrát vážně. Vzpomínám, jak jsem si v duchu řekl, že takovéhle věci se asi v zapadlých malých obcích stávají hodně často. Vězí za tím pravděpodobně nějaká hysterka, která se chce stůj co stůj stát středem dramatického dění. Ostatně -jestli byly všechny dopisy tak dětinské a hloupé jako ten, který jsme dostali my, nemohly napáchat nějaké zvláštní škody.

K dalšímu *incidentu*, pokud to tak mohu nazvat, došlo asi o týden později. Partridge, se rty sevřenými do úzké čárky, mě informovala, že Beatrice, která jí přes den vypomáhala, dnes nepřijde.

„Myslím, pane,“ řekla, „že je vyvedena z míry.“

Nebyl jsem si dvakrát jist, co tím Partridge míní, ale usoudil jsem (nesprávně), že jde o nějaké žaludeční potíže, které Partridge z přehnané delikátnosti nechce označit přesněji. Řekl jsem, že mi to je líto, ale –jak doufám – že bude brzy zase zdravá.

„Ta je zdravá jako rys, pane,“ opáčila Partridge, „tady nejde o zdraví, ale o city!“

„Hm!“ řekl jsem trochu pochybovačně.

„To kvůli tomu dopisu, který dostala. Byly prý tam různé nářky.“

A zachmuřený pohled naší Partridge mě poučil, že ty nářky jsou zřejmě spojeny s mou vlastní osobou. Ačkoliv bych Beatrici při náhodném setkání někde v městečku sotva poznal, tak málo jsem si jí všímal, pocítil jsem rozmrzelost zcela pochopitelnou. Invalida, který pajdá o dvou holích, je sotva schopen hrát roli svůdce venkovských dívek.

„To je nesmysl!“ ohradil jsem se pohněvaně.

„Zrovna tak jsem to řekla matce toho děvčete, pane,“ ujistila mě Partridge. „Něco podobného,“ povídám jí „se nestalo a nestane, dokud jsem v tomhle domě já. A co se týče Beatrice, „povídám“ „děvčata jsou dneska jiná, než jsme bývaly my – jestli chodí někde s jiným za to vám ručit nemůžu. Ale pravda je, pane, že ten Beatricin mládenec z garáží, s kterým chodí, dostal taky anonymní dopis a prý vyváděl, hrůza povídat.“

„V životě jsem neslyšel větší pitomost,“ řekl jsem pohněvaně.

„A tak si myslím, pane, že se k nám už Beatrice nevrátí. Ale povídám vám: ta by tohle neudělala, kdyby nechtěla utajit nějakou jinou pletku. Není šprochu... My tady u nás říkáme: Není kouře bez ohýnku.“

Netušil jsem, jak strašně, až do omrzení, mě bude tahle věta pronásledovat.

Dopoledne jsem musel jít náhodou dolů do osady. Slunce svítilo, vzduch byl chladný a svěží, ale už voněl jarem. Vzal jsem své hole a vydal se na cestu. Energicky jsem odmítl Joanninu nabídku, že mě doprovodí, ale smluvili jsme si, že pro mne zajede a vyveze mě autem do kopce, až bude čas k obědu.

„Zřejmě se tam potkáš s celým Lymstockem.“

„Ani trochu nepochybuju,“ řekl jsem, „že se tam potkám s celou zdejší smetánkou.“

Dopoledne se totiž na High Street soustřeďoval společenský život - lidé tu nakupovali, postávali a vyměňovali si novinky.

A přece jen jsem nešel do města bez doprovodu. Ušel jsem sotva dvě stě yardů, když jsem za sebou uslyšel zvonek kola, pak zaskřípění brzd a pak mi padla k nohám Megan Hunterová.

„Dobrý den,“ řekla udýchaně, zatímco vstávala a oprašovala se.

Měl jsem Megan opravdu rád a vždycky mi jí bylo hrozně líto.

Byla to nevlastní dcera advokáta Symmingtona, dcera jeho ženy z prvního manželství. O panu (nebo kapitánu) Hunterovi se nikdy moc nemluvilo, a zřejmě si všichni mysleli, že bude nejlíp, když na něho zapomenou.

Choval prý se k paní Symmingtonové velice špatně. Rozvedla se s ním rok či dva po svatbě. Měla své vlastní jmění a usadila se s dceruškou v Lymstocku, „aby zapomněla“, a nakonec se tu provdala za jediného vhodného ženicha, starého mládence Richarda Symmingtona.

Z druhého manželství se narodili dva chlapci, které oba rodiče zbožňovali. Tušil jsem, že se Megan leckdy cítí doma jako páté kolo u vozu. Určitě se v ničem nepodobala své matce, malé bledničkovité ženě, dost fádni, která tenkým, melancholickým hláskem rozprávěla hlavně o svých potížích se služkami a o svém zdraví.

Megan byla vysoká, neohrabaná dívka, a ačkoliv jí bylo právě dvacet, vypadala spíš jako šestnáctiletá školačka. Měla uzel neupravených hnědých vlasů, hnědozelené oči, úzký kostnatý obličejík a překvapivě milý úsměv jedním koutkem rtů. Nosívala šedivé šaty, či spíš pytel, a přízové punčochy, leckdy děravé.

Když jsem se teď na ni díval, zdálo se mi, že se podobá víc koníku nežli lidské bytosti. Opravdu, byl by to moc pěkný koník, jen být pořádně vykartáčovaný!

Jako obvykle vyhrkla kvapně a udýchaně:

"Byla jsem nahoře na statku - víte, u Lasherových - zeptat se, jestli nemají kachní vejce. Mají tam spoustu malých prasátek. To je krása! Máte rád prasátka? Já ano, dokonce i ten jejich smrad."

„V dobrém chovu prasata nesmějí smrdět,“ řekl jsem.

„Že ne? Ale tady po okolí smrdí všude. Jdete dolů do obce? Viděla jsem, že jdete sám, tak jsem si pomyslíla, že zastavím a půjdu s vámi, jenomže jsem zastavila moc zprudka.“

„Roztrhla jste si punčochy,“ upozornil jsem ji.

Megan se zkormouceně zadívala na svou pravou nohu. „To tedy roztrhla. Ale už tam stejně byly dvě díry, takže na tom tolik nezáleží, vidíte?“

„Zašíváte si někdy punčochy, Megan?“

„Někdy. Když mě k tomu maminka zažene. Ale ona si nijak zvlášť nevšímá, co dělám - to je svým způsobem taky dobře, že?“

„Zřejmě vám ještě nedošlo, že jste už mladá dáma.“

„Myslíte, že bych měla být spíš jako vaše sestra? Pořád jako z výkladní skříně?“

Tahle Joannina charakteristika mě trochu zamrzela. „Vypadá čistě, upraveně a úhledně,“ prohlásil jsem stroze.

„Je hrozně hezká,“ řekla upřímně Megan. „Ale není vám ani trochu podobná. Pročpak?“

„Bratři a sestry nejsou vždycky, jako by si z oka vypadli.“

„To ne. Však já taky nejsem moc podobná Brianovi nebo Colinovi. A ti dva jsou taky každý docela jiný.“ Odmlčela se a pak řekla: „Je to moc divná věc.“

„A copak?“

Megan odpověděla stručně:

„Rodina.“

Zamyšleně jsem při svědčil: „Řekl bych, že ano.“

Byl bych rád věděl, o čem asi právě uvažuje. Chvilku jsme šli mlčky, pak se Megan trochu plaše zeptala: „Vy létáte, že?“

„Ano.“

„To jste se zranil při tom?“

„Ano, havaroval jsem.“

„Tady u nás nelítá nikdo.“

„Ne,“ odpověděl jsem, „myslím, že ne. A vy byste chtěla létat, Megan?“

„Já?“ Megan se podivila. „Propána, to ne. Bylo by mi špatně od žaludku. Bývá mi špatně dokonce i ve vlaku.“

Odmlčela se a pak se zeptala tak zpříma, jak to obvykle dovede jenom dítě:

„Budete zase v pořádku a budete znovu létat, nebo už zůstanete pořád tak trochu zmrzačený?“

„Doktor říká, že se z toho úplně dostanu.“

„Ano, ale co když patří k lidem, kteří dovedou lhát?“

„Nemyslím,“ odpověděl jsem. „Opravdu jsem si docela jist, že mi nelže. Věřím mu.“

„Tak to je dobře. Ale spousta lidí lže, jako když tiskne.“

Přijal jsem toto nevývratné tvrzení mlčky.

„To jsem moc ráda,“ pokračovala Megan jakýmsi neosobním, objektivním tónem. „Bála jsem se, že vypadáte tak mrzutý, protože jste se nadosmrti zmrzačil - ale jestli se tak tváříte pořád, to je něco jiného!“

„Nejsem mrzutý,“ odpověděl jsem chladně.

„Dobrá, tak ne, ale dopálený jste.“

„To ano, protože se chci co nejdřív uzdravit a být v pořádku - ale nedá se to uspěchat.“

„Tak proč se zlobit?“

Dal jsem se do smíchu: „Milá dívko, a vy snad nejste netrpělivá, když na něco čekáte?“

Megan chvíli uvažovala. Pak odpověděla: „Ne. A proč bych taky byla? Nemám, na co bych čekala. Nikdy se nic nepříhodu.“

Zarazilo a dojalo mě cosi beznadějného, co znělo z jejích slov. Zeptal jsem se mírně: „A co vy vůbec celý čas děláte?“

Pokrčila rameny: „Co bych dělala?“

„Máte nějakého koníčka? Sportujete? Nemáte tu aspoň pár přátel?“

„Na tenis ani na kriket nemám talent. Zde v městečku je fůra děvčat, ale já je nemám ráda. Myslí si o mně, že jsem strašná.“

„Pitomost. Proč by si to měly myslet?“

Megan potřásla hlavou.

Vcházeli jsme právě na High Street. Megan sykla: „Tamhle jde slečna Griffithová. Děsná ženská. Pořád do mě hučí, abych se dala k těm jejím pitomým skautkám. Nemám skauty ráda. Proč se maškařit a courat ve skupinách a nosit odznaky za něco, co jste se nikdy kloudně nenaučil? To všechno je nesmysl.“

Vcelku jsem s Megan souhlasil. Ale slečna Griffithová k nám přistoupila, ještě než jsem mohl přisvědčit nahlas.

Doktorova sestra s dost nezvyklým jménem Aimée měla všechny kladné vlastnosti, které jejímu bratru chyběly. Byla to hezká žena drsně mužného typu, s příjemným hlubokým hlasem.

„Haló, vy dva,“ houkla na nás. „To máme dneska hezky, co? Megan, zrovna tebe jsem si přála potkat. Potřebuji, abys mi pomohla napsat adresy Konzervativnímu sdružení.“

Megan zamumlala jakousi výmluvu, popadla řídítka kola a vnořila se mezi kupující u obchodního domu.

„Zvláštní dítě,“ pronesla slečna Griffithová, dívajíc se za ní. „Líná jako veška. Bloumá světem jako náměsíčná. Pro chuděru paní Symmingtonovou to musí být velké soužení. Vím, že se několikrát snažila k něčemu Megan přitáhnout - těsnopis nebo kuchaření nebo chov angorských králíků. Potřebuje si najít nějaký *životní zájem*.“

Pomyslel jsem si, že má asi pravdu, ale cítil jsem, že být Megan, taky bych tvrdě odmítal všechny návrhy a pobídky Aimée Griffithové z toho prostého důvodu, že by mě tahle agresivní ženská dopalovala.

„Neuznávám zahálku,“ pokračovala slečna Griffithová. „A zvláště ne u mladých lidí. Není to tím, že Megan není hezká ani přitažlivá nebo něco podobného. Někdy si myslím, že to děvče nemá všech pět pohromadě. Pro matku je to hrozné zklamání. Otec, víte,“ snížila hlas, „za moc nestál. Bojím se, že to dítě je po něm. Matka aby se usoužila. Oh ano, má to Pánbůh na světě divnou čeládku.“

„Naštěstí,“ odpověděl jsem.

Aimée Griffithová se „bujare“ zasmála.

„Ano, nebylo by dobře, kdybychom byli všichni z jednoho těsta. Ale nerada vidím, když někdo nevyužije života tak zplna, jak jen může. Sama se ze života raduju, a chtěla bych, aby se radoval každý. Lidé mi říkávají: „Vy se musíte nudit, když jste tam na venkově, jak je rok dlouhý!“ – „Kdepak,“ odpovídám jim, „ani trochu. Mám pořád plno práce, jsem pořád šťastná. Na venkově se pořád něco děje. Vždyť se mi ani času nedostává - skautky, Ženský spolek a různé ty výbory a sdružení - nehledě k tomu, že se starám o Owena.“

V tom okamžiku spatřila slečna Griffithová na druhé straně ulice nějakou známou, zamávala na ni a rozběhla se k ní, takže jsem mohl pokračovat svou cestou, to je k bance.

Vždycky se mi zdálo, že slečna Griffithová je něco jako menší povodeň.

*

Úspěšně jsem v bance vyřídil, co jsem měl, a vydal jsem se do kanceláře pánů Galbraith, Galbraith a Symmington. Nevím, jestli se tam kdy nějaký Galbraith vůbec vyskytoval, já jsem aspoň nikdy žádného neviděl. Byl jsem uveden do pracovny pana Symmingtona, kde vládla příjemná zatuchlost dlouho zavedených advokátních kanceláří.

Spousta pořadačů s označením Lady Hopeová, Sir Everard Carr, Pozůstalost po Williamu Yatesby-Hoaresovi, statkáři - to všechno vyvolávalo žádoucí atmosféru právního zástupce místní honorace a solidní firmy.

Jak jsem tak pozoroval pana Symmingtona, sklánějícího se nad listinami, které jsem přinesl, napadlo mě, že jestli se paní Symmingtonová zklamala v prvním manželství, tím druhým už neriskovala pranic. Richard Symmington byl ztělesněním klidné důstojnosti, muž, který nikdy ani na okamžik nevyvolá ve své ženě pocit bázně nebo neklidu. Dlouhý krk s vyčnělým ohryzskem, trochu mrtvolný obličej a dlouhý tenký nos. Bezpochyby vlídný člověk, dobrý otec a manžel, ale ne chlapík, který dokáže bláznivě rozbušit ženské srdce.

Pan Symmington se rozhovořil. Mluvil jasně a pomalu, projevil mnoho zdravého rozumu a bystrého úsudku. Všecko jsme dojednali a já jsem se zvedl k odchodu. Jen mimochodem jsem poznamenal: „Cestou do města jsem potkal vaši nevlastní dceru.“

Na okamžik se pan Symmington zatvářil, jako by nevěděl, o koho to jde, ale potom se usmál: "Oh ano - ovšem - Megan. Je už -ehm –nějaký čas doma - vyšla ze školy. Uvažujeme, co s ní –co by měla dělat -ano, dělat. Ovšem, je ještě dost mladá. A na svůj věk ne dost vyspělá. Ano, ne dost vyspělá, jak mi bylo řečeno.“

Vyšel jsem z pracovny. V přední kanceláři psal u stolu pomalu a namáhavě jakýsi stařík, pak tu byl malý, drze vypadající mládenec a jakási žena středních let, s trvalou ondulací a skřípcem na nose, která rázně a rychle psala cosi na stroji.

Jestli tohle byla slečna Ginchová, dával jsem Owenovi Griffithovi za pravdu, že mezi ní a jejím zaměstnavatelem by byly nějaké něžnější vztahy vskutku navýsost nepravděpodobné.

Šel jsem pak do pekařství a postěžoval jsem si na tvrdý rozinkový chléb, který jsme tu koupili minule. Moje stížnost byla přijata s výkřiky a nedůvěrou, jak se slušelo a patřilo. Náhradou jsem dostal nový bochníček – „čerstvý, zrovna z pece vytažený“ - teplo, které jsem cítil, když jsem jej tiskl k hrudi, dokazovalo, že je to pravda, pravda, nic než pravda.

Vyšel jsem z krámu a rozhlížel jsem se ulicí nahoru i dolů; doufal jsem, že uvidím Joannu s autem. Chůze mě dost unavila a belhat se o holích s bochníkem chleba v náručí nebylo zrovna pohodlné.

Ale po Joanně nikde ani potuchy.

Náhle se můj pohled zastavil v milém a neuvěřitelném překvapení. Po dlažbě proti mně připlouvala bohyně. Nemohl jsem užít jiného slova. Dokonalé rysy tváře, kadeřavé zlaté vlasy, vysoká, překrásná postava. A kráčela jako bohyně, lehce, jako by plula, pořád blíž a blíž. Nádherná, neuvěřitelně krásná dívka, až se tajil dech.

Byl jsem tak rozčilený -něco se muselo stát! A stalo se -s mým bochníkem. Vyklouzl mi z rukou. Chtěl jsem ho chytit, ztratil jsem hůl, ta zařinčela o dlažbu, já jsem uklouzl a málem upadl taky.

Pevná paže připlouvající bohyně mě zachytila a přidržela.

Začal jsem mumlat: „M-moc děkuju. Promiňte!“

Zvedla bochník a podala mi jej i s holí. Pak se přívětivě usmála a řekla vesele: „To nic. Nic si z toho nedělejte!“ A při zvuku jejího všedního, prázdného hlasu bylo všechno kouzlo rázem totam.

Hezká, zdravá, dobře rostlá dívka -nic víc.

Začal jsem uvažovat, co by se asi bylo stalo, kdyby byli olympští bohové dali Heleně Trojské zrovna takový obyčejný, rozmazaný hlas. Jak je to divné, že ta dívka dokázala člověka vzrušit až do hloubi srdce, dokud neotevřela ústa, ale v okamžiku, kdy promluvila, okouzlení rázem vyprchalo!

Věděl jsem, že se může přihodit i pravý opak. Viděl jsem kdysi malou, drobnou ženu s tváří smutné opičky, na kterou by se nikdo nepodíval dvakrát. Ale když otevřela ústa, tu jakoby švihnutím kouzelného proutku všechno začalo kvést, žít, zrovna jako by se Kleopatra znovu vrátila mezi pozemšťany.

Joanna zastavila těsně u chodníku, aniž jsem postřehl, že přijíždí. Zeptala se mě, co se děje.

„Nic,“ odpověděl jsem a konečně jsem se vzpamatoval. „Jen jsem tak rozjímalo Heleně Trojské a jejích pravnučkách.“

„Moc hezké místo k podobným úvahám,“ poznamenala Joanna. "Tvářil ses jako t'ululum, když jsi tu tak stál s pusou dokořán a tiskl si bochník k mužné hru di!"

„Byl to šok,“ opáčil jsem. „Zničehonic jsem se ocitl v Tróji, a pak mě stejně rychle poslali nazpátek. - Nevíš, kdo to je?" dodal jsem a ukázal jsem pohledem na záda odplouvající grácie.

Joanna se za dívkou zahleděla a sdělila mi, že je to Elsie Hollandová, vychovatelka u Symmingtonových.

„Tak tohle tě tak vyvedlo z rovnováhy?“ zeptala se. „Je hezká, ale chytrosti moc nepobrala.“

„Vím,“ řekl jsem. „Docela milá a vlídná dívka. Jenže já jsem ji považoval za Afroditu.“

Joanna otevřela dvířka vozu; nastoupil jsem.

„Je to zajímavé, vid’?“ obrátila se ke mně. „Někteří lidé jsou dokonale krásní, ale nemají filipa. Tohle děvče zrovna tak. Škoda.“

Podotkl jsem, že na vychovatelku jí to právě tak stačí.

*

Odpoledne jsme šli na čaj k panu Pyeovi. Pan Pye byl neobyčejně zženštilý, buclatý mužíček, plně zaujatý svými křesly s vyšívanými opěradly, pastýřkami z míšeňského porcelánu a sbírkou stylového nábytku. Žil v

Prior's Lodge v místech, kde byly trosky starého kláštera, pobořeného za reformace.

Ne, tady to nevypadalo jako v příbytku starého mládence. Zálony a podušky byly pastelových barev a z nejdražšího hedvábí.

Malé buclaté ručky pana Pye se třásly rozčilením, když popisoval a předváděl své poklady, a hlas mu stoupal až k skřípavému falzetu, když vyprávělo vzrušujících okolnostech, za nichž se mu podařilo přivést si z Verony renesanční postel.

Joanna i já máme starožitnosti opravdu rádi, proto v nás pan Pye našel zalíbení.

„Je to radost, skutečně velká radost, takový přírůstek do naší malé společnosti. Víte, ti dobří lidičkové dole v obci jsou tak trapně bukoličtí -když nemám říct *vesničtí*. Vandalové - praví vandalové! A zařízení jejich domů -plakala byste, drahá slečno, ujist'uji vás, plakala byste. Možná že jste už opravdu nad tím vším zaplakala?“

Joanna ho ujistila, že tak daleko to ještě nedošlo.

„Dům, který jste si pronajali,“ pokračoval pan Pye, „dům slečny Emily Bartonové. Teď je půvabný, a je tam pár docela hezkých kousků nábytku. Docela hezkých. Jeden či dva kusy jsou skutečně prvotřídní. A ona má taky vkus - ačkoli si tím už nejsem tak jistý, jako jsem býval. Obávám se někdy, že u ní je to otázka citu. Nechává věci tak, jak bývaly -není tu lebon moti! -ne kvůli výsledné harmonii -ale proto, že tak to bývalo za života její matky.“

Obrátil teď pozornost ke mně a hlas se mu změnil. Z hlasu zaníceného umělce se rázem stal hlas rozené drbny:

„Vy jste tu rodinu vůbec neznali? Ah, ano – najali jste si dům prostřednictvím realitní kanceláře. Ale, moji zlatí, tu rodinu jste měli znát! Když jsem se sem přistěhoval, byla ještě jejich matka naživu. Neuvěřitelná stařena - prostě neuvěřitelná! Monstrum, jestli víte, co míním! Právě monstrum! Staromódní viktoriánské monstrum, požírající svá mláďata. Ano, tak to skutečně bylo. Ta stará byla přímo obryně, víte, vážila hodně přes metrák. A všech jejích pět dcer se točilo jenom kolem ní. „Děvčata!“ Když o nich mluvila, neřekla jinak než „děvčata“! A zatím té nejstarší už bylo dobře přes šedesát.

„Ty hloupé holky!“ hubovala na ně někdy. Všecky byly jen její otrokyně, obskakovaly ji do úpadu, musely s ní na slovo souhlasit. Když odbila desátá, musely být už v posteli, a že by si mohly v ložnici zatopit, to jim nesmělo ani napadnout. A pozvat si domů pár kamarádek, to bylo taky něco neslýchaného. Pohrdala dcerami, víte, za to, že se nevdaly, ale sama jim uspořádala život tak, že se prakticky vůbec nemohly s nějakým mužským ani potkat. Myslím, že Emily, anebo to možná byla Agnes, prý měla jakýsi románec s farářovým zástupcem. Ale pro matinku nebyla jeho rodina dost dobrá, a tak to brzy *zatrhla*.

„To zní jako román,“ poznamenala Joanna.

„Oh, milá slečno, však to taky byl! A pak ta hrozná stará bába umřela, jenomže to už bylo na všechno pozdě. Žily dál jako předtím, mluvily přitlumeným hlasem, jak by se na to či na ono dívala asi maminka, a dokonce i když dávaly do její bývalé ložnice, tapety, měly pocit, že se dopouštějí svatokrádeže. A pořád si tu klidně a tiše žily pospolu... Ale žádná z nich neměla tak

dobry kořinek jako jejich matka, a tak jedna po druhé odcházely. Na chřípku umřela Edith, Minnie šla na operaci a už se domů nevrátila, a chuděru Mable ranila mrtvice -Emily jednu po druhé ošetřovala tak obětavě, jak jen mohla. Celých těch posledních deset let nedělala chudinka nic jiného nežli ošetřovatelku. Půvabné stvoření, nezdá se vám? Docela jako panenka z míšeňského porcelánu. Teď má finanční potíže, trápí ji to -nu ovšem, vždyť všechny akcie klesly poslední dobou v ceně.“

„Je nám to hrozně trapné, že jsme se jí nastěhovali do domu,“ řekla Joanna.

„Ale kdež, kdež, drahá slečno. Nic takového ať vás ani nenapadne. Florence je hodná a duši by za ni dala, a slečna Emily mi sama říkala, jak je šťastná, že dostala tak milé nájemníky.“ Zde se pan Pye maličko uklonil. „Ano, říkala mi, že prý tentokrát měla opravdu štěstí.“

„V tom domě,“ poznamenal jsem, „je velice uklidňující ovzduší.“

Pan Pye po mně bleskl očima.

„Opravdu? Vám to tak připadá? Nu, to je velice zajímavé. Ale mně je to divné, víte! Ano, divné.“

„Pročpak, pane Pyei?“ zeptala se Joanna.

Pan Pye rozhodil buclaté ručky. „Ale nic, nic. Člověk se jen tak diví, nic víc. Já skutečně věřím, že každý dům nasákne určitou atmosférou. Lidské myšlenky a pocity se podle mého přenášejí na zdi i na nábytek.“

Na chvilku jsem se odmlčel. Rozhlížel jsem se kolem sebe a byl bych rád věděl, jak asi popsat atmosféru tohoto příbytku. Zdálo se mi to strašně divné - ale tady žádná atmosféra nebyla! To bylo opravdu pozoruhodné!

Uvažoval jsem o tom tak dlouho, až jsem přestal vnímat konverzaci mezi Joannou a naším hostitelem. Vzpamatoval jsem se, teprve když jsem slyšel, jak se Joanna začíná loučit. Probudil jsem se ze svých snů a přidal jsem se k sestře.

Vyšli jsme do haly. Když jsme se blížili k domovním dveřím, schránkou ve dveřích proklouzl dopis a dopadl na rohožku.

„Odpolední pošta,“ zamumlal pan Pye, zvedaje dopis. „Nuže, milí mladí přátelé, přijdete zase, vidíte? Jaké potěšení, potkat někoho s širokým duševním rozhledem tady, v stojatých vodách, kde se nikdy nic neděje.“

Potřásl nám rukou a pomohl mi s přehnanou péčí do vozu. Joanna se chopila volantů, opsala pomalu oblouk kolem bezvadného trávníku a pak se rozjela vpřed; zvedla ještě ruku, aby zamávala našemu hostiteli, stojícímu na schodech před domem. Předklonil jsem se, abych udělal totéž.

Ale nikdo nám to neoplatil. Pan Pye otevřel poštu. Stál a upřeně se díval na otevřený list ve své ruce. Joanna ho jednou charakterizovala jako „macatého růžového cheruba“. Byl samozřejmě macatý i teď, ale jako cherub ani zdaleka nevypadal. Ve tváři, do temna zrudlé a překrvené, se zračil vztek a překvapení. Ano, a rovněž strach.

V tom okamžiku jsem zjistil, že obálka mi je nějak povědomá. Nejistil jsem to okamžitě - byla to jedna z těch věcí, které si uvědomujete podvědomě, aniž o tom uvažujete.

„Propánakrále,“ podivila se Joanna, „copak se stalo tomu starému cukrouškovi?“

„Tak se mi zdá,“ odpověděl jsem, „že ho potěšil dopis, který právě dostal. A možná že taky bez podpisu.“

Obrátila ke mně udivený obličej a auto dostalo smyk.

„Opatrně, dívko,“ napomenul jsem ji.

Joanna znovu upřela pozornost na cestu před sebou. Mračila se:

„Myslíš, že je to stejný dopis, jako jsme dostali my?“

„Ovšem.“

„Jaký ten Lymstock vlastně je?“ uvažovala Joanna.

„Vypadá jako nejnevinnější, ospalé, utáplé městečko, jaké si jen v Anglii dovedeš představit.“

„A kde, abych citoval pana Pye, se nikdy nic neděje,“ vpadl jsem jí do řeči. „Nevybral si pro své tvrzení zrovna vhodnou dobu. Něco se děje.“

„Jerry,“ pronesla tiše Joanna, „já -já tím nejsem zrovna moc nadšená.“

Neodpověděl jsem, ani já jsem tím vším nebyl dvakrát nadšen.

Takové pokojné, usměvavé, šťastné venkovské zákoutí -a kdesi uspodu číhá zlo...

V tom okamžiku jako bych tušil, co všechno přijde...

*

Plynuly dny. Byli jsme pozváni k Symmingtonovým. Hráli jsme bridž a paní Symmingtonová mě přitom pořádně dopalovala řečmi o Megan.

„Chudinka, je tak nemotorná. Ale to víte, dítě, školu už vyšla, a opravdu dospělá ještě není...”

„Ale Megan už je dvacet,” sladce namítla Joanna, „nebo snad ne?”

„Ano, to ano. Jenomže je na svůj věk hrozně dětinská. Úplné dítě. Myslím si, že je to hezké, když děvče nevypěje moc rychle.” Usmála se: „Řekla bych, že všechny matky si přejí, aby jejich děti zůstaly věčně dětmi.”

„Ráda bych věděla proč,” namítla Joanna. „Vždyť by to přece bylo trochu hloupé mít dítě mentálně šestileté, ale tělesně dospělé.”

Paní Symmingtonová se na ni otráveně podívala a podotkla, že by slečna Joanna neměla všechno brát tak doslovně.

Joannina odpověď mě potěšila a napadlo mi, že mi paní Symmingtonová nijak k srdci nepřirostla. Tahle anemická kráska středních let měla, jak se mi zdálo, sobeckou, chamtivou povahu.

Joanna se pak zlomyslně optala, jestli paní Symmingtonová uspořádá pro Megan taneční večírek.

„Taneční večírek?” Paní Symmingtonovou to zřejmě překvapilo a pobavilo. „Oh ne, tady na venkově nic takového neděláme.”

„Ach tak. Spíš partie tenisu a podobně.”

„Náš tenisový kurt už léta zahálí. Ani Richard, ani já tenis nehrajeme. Snad později, až dorostou chlapci. A Megan - víte, ta už si najde zábavu. Je celá šťastná, když se může toulat po okolí. - Počkejte, vynášela jsem už?”

Když jsme jeli domů, Joanna zuřivě přidala plyn, až vůz poskočil kupředu, a řekla: „Toho děvčete je mi hrozně líto.”

„Megan?“

„Ano. Matka ji nemá ráda.“

„Mírní se, Joanno, tak zlé to není.“

„Je. Spousta matek nemá ráda své děti. Megan, jak si umím živě představit, je stvoření, s kterým jsou doma potíže. Ruší vzorný obrázek Symmingtonovic rodinky. Bez ní jsou kompletní, ona je přespočetná –to je pro citlivé stvoření ten nejhorší pocit. A Megan je citlivá.“

„Ano,“ řekl jsem, „to myslím je.“

Chvíli jsem mlčel.

Najednou se Joanna zlomyslně zasmála: „S vychovatelkou jsi měl doopravdy smůlu.“

„Nevím, co tím míníš,“ řekl jsem důstojně.

„Nesmysl. Mužný žal se ti zračil ve tváři pokaždé, když ses na ni podíval. Souhlasím s tebou, byla by to ztráta času. Jenže nevím, koho bys tu tak mohl obletovat. Ledaže by ses spokojil s Aimée Griffithovou.“

„Pánbůh chraň,“ otřásl jsem se. „A ostatně,“ dodal jsem, "proč najednou takový zájem o mé city? Co ty, dívko? Jak tě znám, potřebuješ tady na venkově trochu rozptýlení. A nablízku žádný zneuznáný génus! Budeš se muset spokojit Owenem Griffithem. Je to v Lymstocku jediný dosud nezadaný příslušník mužského pohlaví.“

Joanna zavrtěla hlavou: „Doktoru Griffithovi jsem protivná.“

„Vždyť tě ani moc nezná.“

„Zřejmě zná, protože mu stačí, aby mě z dálky uviděl, a hned přejde na druhou stranu High Street.“

„Dost neobvyklá reakce,“ řekl jsem soucitně. „Na to ty nejsi zvyklá.“

Joanna mlčky projela bránou Rozmarýnky a zajela obloukem ke garáži. Pak řekla: „Na tom tvém nápadu něco je. Proč by měl nějaký mužský schválně přecházet na druhou stranu ulice, jen aby se mi vyhnul? Je to neslýchané a volá to o pomstu!"

„Aha,“ pochopil jsem, „chceš toho chudáka chladnokrevně lovit a ulovit.“

„Víš, nemám ráda, když se mi někdo vyhýbá.“

Pomalů, opatrně jsem vylézal z vozu a balancoval na berlích. Teprve pak jsem sestře uštědřil ponaučení:

„Dovol, má milá, abych ti něco připomněl. Owen Griffith se nepodobá žádnému z těch tvých krotkých a ubrečených mladých umělců. Jestli nechceš pořádně dostat přes prsty, neopovažuj se sáhnout do tohoto hnízda. Ten chlapík by mohl být nebezpečný.“

„Myslíš?“ zeptala se Joanna, zřejmě potěšena vyhlídkou na nebezpečí.

„Nech toho mládence na pokoji,“ řekl jsem vážně.

„Jak se opovažuje přecházet na druhou stranu ulice, když mě zahlídne?“

„Vy ženské jste všechny stejné. Pořád meleš svou. A jestli se nepletu, jeho sestra Aimée se nad tebou taky nerozplývala.“

„Té jsem protivná jako čínže,“ řekla Joanna. Hovořila zamyšleně, ale s jistým zadostiučiněním.

„Přijeli jsme sem,“ řekl jsem vážně, „abychom tu měli klid a pokoj. Pevně doufám, že je tu budeme mít.“

Jenže klid a pokoj byly to poslední, co nás tu čekalo.

II

Asi tak za týden, když jsem se vracel domů, našel jsem na schodech verandy Megan. Seděla, bradu opřenou o kolena.

Pozdravila mě jako obyčejně bez všech ceremonií. „Ahoj,“ řekla, „co myslíte, mohla bych u vás zůstat na oběd?“

„Samozřejmě,“ přikývl jsem.

„Jestli jsou kotlety nebo něco podobného, a nebylo by jich dost, jen mi to klidně řekněte,“ křičela za mnou, když jsem šel ohlásit Partridge, že k obědu budeme tři.

Naši Partridge to zřejmě dohřálo. Bez jediného slůvka dovedla dát najevo, že jí tahle slečna Megan může být ukradená.

Vrátil jsem se na verandu.

„Je to v pořádku?“ zeptala se Megan vyplašeně.

„V naprostém pořádku,“ řekl jsem. „Máme irský guláš.“

„Aha, to je tak trochu jako žrádlo pro psy, že? Hlavně brambory a koření.“

„Přesně tak,“ souhlasil jsem.

Mlčeli jsme, já jsem kouřil dýmku. Bylo to družné mlčení.

Megan je přerušila náhle a prudce: „Tak si myslím, že mě taky považujete za strašnou holku, zrovna jako všichni ostatní.“

Překvapilo mě to tak, až mi dýmka vypadla z úst. Byla z mořské pěny, už hezky zakouřená, a teď se přelomila vejpůl. Vztekla jsem houkl: „Tak vidíte, co děláte.“

Tohle naprosto nevypočitatelné dítě, místo aby se dopálilo, se mile od ucha k uchu zašklebilo. „Já vás mám doopravdy ráda,“ řekla pak.

Zahřálo mě to u srdce. Něco takového, myslívá si člověk (a třeba naprosto chybně), by asi řekl jeho psík, kdyby mohl mluvit. Napadlo mi, že Megan má něco z koně i psíka. Určitě to není jen a jen lidská bytost.

„Co jste to řekla před touhle katastrofou?“ zeptal jsem se, zatímco jsem pečlivě sbíral pozůstatky své milované dýmky.

„Říkala jsem, že si o mně jistě myslíte, že jsem strašná,“ odpověděla Megan, ale ne už stejným tónem jako předtím.

„A proč bych si to měl myslit?“

„Protože jsem strašná,“ řekla Megan chmurně.

Ostře jsem ji přerušil: „Nebud'te hloupá!“

Megan zavrtěla hlavou: „To je právě to. Nejsem hloupá. Jenže lidi si myslí, že jsem. Nemají potuchy, že o nich v duchu vím, jací opravdu jsou, a že je celý ten čas nenávídím.“

„Nenávídíte?“

„Ano,“ řekla Megan.

Její oči, ty melancholické, nedětské oči se bez mrknutí dívaly na mne. Byl to dlouhý, zachmuřený pohled.

„Taky byste nenáviděl lidi, kdybyste byl na mém místě,“ ozvala se po chvíli. „Kdyby o vás nikdo nestál.“

„Nezdá se vám, že jste skutečně trochu padlá na hlavu?“

„Ano,“ vzdychla si Megan. „Tohle o vás lidi řeknou vždycky, když mluvíte pravdu. A tohle je pravda. Nestojí o mě, a já dobře vím proč. Maminka mě nemá ani trochu ráda. Asi jí připomínám otce, který na ni byl zlý, a podle všeho, co jsem slyšela, pěkný ničema. Jenomže matky nemohou říci, že své děti nechtějí, ani od nich nemohou odejít. Ani je sníst. Kočky sežerou koťata, když je nechtějí. Považuju to za moc moudré. Žádná ztráta času, žádné zbytečné cavyky. Ale lidské matky si musí své děti nechat a starat se o ně. Nebylo to tak zlé, dokavad' mě mohli posílat pryč z Lymstocku, do školy - ale vidíte přece, že maminka si nepřeje nic jiného, nežli žít jenom s otčímem a s chlapci, s nikým jiným.“

„Pořád ještě si myslím, že jste potrhlá,“ odpověděl jsem pomalu. „Ale za předpokladu, že na tom všem, co mi tu vykládáte, je aspoň ždibec pravdy - proč od nich neodejdete a nezačnete žít na vlastní pěst?“

Divně, nedětsky se na mne usmála: „Myslíte, abych si šla vydělávat. Starat se sama o sebe?“

„Ano.“

„Jak?“

„Snad byste se mohla něčemu naučit. Těsnopis, psaní na stroji, účetnictví.“

„Nemyslím, že bych to svedla. Na takové věci jsem levá. A kromě toho –“

„Copak?“

Předtím pootočila hlavu. Teď ji ke mně pomalu opět obrátila. Měla zarudlé oči. A v očích slzy. A ozvala se zase naprosto dětsky:

„Pročpak bych měla odejít pryč odtud? Udělat jim po vůli? Nechtějí mě tu, ale já tu zůstanu. Zůstanu, a všechny to bude mrzet. Já jim ukážu, že je to všechny bude mrzet. Ohavové! Prasata! Všecky tu v Lymstocku nenávidím. Všichni si myslí, že jsem hloupá a ošklivá. Ukážu jim! Ukážu jim! Já jim u-„

Byl to dětinský, hloupě patetický vztek.

Zaslechl jsem, že na štěrku za rohem domu se ozvaly čísi kroky.

„Vstaňte,“ řekl jsem zuřivě. „Jděte dovnitř - tudyhle obývacím pokojem. Běžte do koupelny. A umyjte si obličej! Pospěšte si!“

Nemotorně vyskočila a vklouzla francouzským oknem do pokoje, právě když se za rohem vynořila Joanna.

Sdělil jsem jí, že s námi Megan poobědvá.

„Prima,“ řekla Joanna, „mám Megan ráda, ačkoliv si myslím, že je to podvržené dítě. Kdysi ji nechaly na domovním prahu víly. Ale je zajímavá.“

*

Vidím, že jsem se zatím skoro ani nezmínilo faráři Calthropovi a jeho ženě.

A přece jak on, tak jeho žena stáli za povšimnutí. Byli to svérázní lidé. Ještě jsem snad nepotkal člověka, který by byl tak na hony vzdálen všednímu životu jako Caleb Dane Calthrop. Jeho život -to byly jeho knihy a jeho studovna. Zato paní Calthropová se vždycky až

děsivě vyznala v každé situaci. Ačkoliv málokdy uštědřovala dobré rady a nikdy do ničeho nezasahovala, byla pro neklidné svědomí městečka cosi jako sám vševědoucí Pánbůh.

Zastavila mě na High Street den poté, co u nás Megan obědvala. Překvapilo mě to -a jak by ne -protože chůze paní Calthropové připomínala spíš běh nežli chůzi, což ještě zesilovala její nápadná podobnost s chrtem. A že vždycky upírala oči kamsi k vzdálenému bodu na obzoru, zdálo se vám, že člověk, kterého skutečně hledá, je tak o půldruhé mile před vámi.

„Á!“ řekla, „pan Burton!“

Pronesla to trochu vítězoslavně, asi jako někdo, kdo rozluštil obzvlášť těžkou hádanku. Připustil jsem, že jsem opravdu pan Burton, a paní Calthropová přestala upírat pohled na obzor, snažíc se upřít zrak na mne.

„Nevíte,“ řekla, „proč vlastně jsem s vámi chtěla mluvit?“

Nemohl jsem jí ovšem pomoci. Stála a mračila se, hluboce zmatena. „O něčem opravdu ohavném,“ řekla.

"To mě mrzí," odpověděl jsem překvapeně.

„Aha!“ vykřikla paní Calthropová. „*Anonymní dopisy*! Jak to, že se tu objevily zároveň s vámi?“

„To ne,“ ohradil jsem se, „ty už tu byly před námi!“

„Nikdo tu nikdy žádný anonymní dopis nedostal, až teprve po vašem příjezdu,“ pronesla paní Calthropová vyčítavě.

„Ale dostal, dostal. To všechno už tu bylo v plném proudu.“

„Oh bože,“ vzdychla si paní Calthropová. „Mně se to nelíbí!“

Stála s pohledem zase upřeným do neznáma a do daleka.

„Nemohu si pomoci,“ řekla, „ale mám pocit, že je to ve všem všudy *něco zlého*. My tady nejsme takoví. Vyskytuje se tu závist a zlomyslnost a všechny ty drobné hříšky a nepravosti -ale nemyslíla jsem si, že by tu byl někdo, kdo by byl schopen psát tyhle anonymní dopisy. Ne, to opravdu ne. A trápí mě to, protože já bych to měla vědět.“

Její bystré oči se vrátily od obzoru a setkaly se s mýma. Byly ustarané a nelíčeně, dětsky udivené.

„Proč byste to měla vědět?“ zeptal jsem se.

„Obvykle všechno vím. Vždycky jsem cítila, že je to můj úkol. Můj manžel Caleb hlásá dobré, správné učení a uděluje svátosti. To je jeho kněžská povinnost. Ale pokud vůbec připustíte, že se kněz má oženit, pak si myslím, že jeho žena má zas vědět, co si lidé v jeho farnosti myslí a co cítí, a to dokonce i tehdy, když proti tomu nemůže nic dělat. A já teď nemám ani potuchy o tom, kdo by tak mohl...“

Odmlčela se a dodala roztržitě: „A jsou to tak pitomé dopisy...“

„Dostala jste snad - sama - taky - ?“

Trochu jsem se styděl za tu otázku, ale paní Calthropová odpověděla naprosto přirozeně, snad jen oči trochu víc pootevřela:

„Ó, ano - dva; ba ne - tři. Už ani přesně nevím, co v nich stálo. Něco strašně hloupého o Calebovi a ředitelce školy. Naprostá pitomost, protože Caleb nemá absolutně žádný smysl pro flirt. Nikdy neměl. Pro toho je štěstí, že se stal knězem.“

„Opravdu,“ při svědčil jsem, „opravdu.“

„Caleb by mohl být světcem,“ řekla paní Calthropová, „nebýt trochu moc velký intelektuál.“

Necítil jsem se oprávněn odpovědět na tuto kritickou poznámku a ani jsem neměl čas, protože paní Calthropová pokračovala, přeskakujíc v hovoru od manžela k anonymním dopisům s logikou vskutku podivuhodnou:

„Je zde tolik skandálů a trapností, které by mohly být obsahem těch dopisů - ale vidíte, nejsou. Právě to je pro mne záhada!“

„Sotva bych řekl, že by byly nějak zdrženlivé,“ podotkl jsem hořce.

„Jenže, jak se zdá, pisatel nic neví. Nic o tom, co se tu opravdu děje.“

„Myslíte?“

Bystré, neklidné oči se potkaly s mýma.

„Ovšem, samozřejmě. Tady je přece spousta ostud a ostudiček - fůra věcí, které se tutlají. Proč se pisatel nezmíní o ničem takovém?“ Odmlčela se a pak se zpřímá zeptala: „Co stálo ve vašem dopise?“

„Podezřívá nás, že Joanna není moje sestra.“

„A je?“ otázala se paní Calthropová bez ostychu, s přátelským zájmem.

„Samozřejmě, je to má sestra.“

Paní Calthropová pokývla hlavou:

„A vidíte, právě tohle mám na mysli. Řekla bych, že jsou jiné věci...“

Její jasné oči se na mne zamyšleně, s nestrannou objektivitou zadívaly, a já jsem najednou pochopil, proč se celý Lymstock paní Calthropové bojí.

V životě každého z nás jsou skryté kapitoly a všichni doufáme, že se o nich nikdo kromě nás nedozví.

Cítil jsem, že ve mně paní Calthropová čte jak v otevřené knize.

Poprvé v životě jsem se vysloveně zaradoval, když za námi zahalekal srdečný hlas Aimée Griffithové:

„Vida, Maud! To jsem ráda, že jsem tě tu chytila. Chci navrhnout změnu data pro dobročinný bazar. Dobrýtro, pane Burtone!“

A pokračovala:

„Musím si ještě zaskočit do koloniálu a nechat tam objednávku, a pak s tebou půjdu k Ženskému spolku, jestli se ti to hodí.“

„Ano, ano, to bude výborné,“ přikývla paní Calthropová.

Aimée Griffithová vešla do dveří obchodního domu.

Paní Calthropová povzdychla: „Chuděra.“

Zarazil jsem se. Nemohla přece litovat Aimée?

Pokračovala však: „Víte, pane Burtone, mám opravdu strach...“

„Z těch dopisů?“

„Ano, víte, to znamená - to musí znamenat –“ Odmlčela se, ponořena do svých úvah. Oči se jí zúžily. Pak řekla pomalu, jako člověk, který se snaží rozluštit problém: „Slepá nenávist... ano, slepá nenávist. Ale, i slepec může čirou náhodou bodnout do srdce... A co potom, pane Burtone?“

Měli jsme se to dovědět, ještě než uplyne den.

*

Partridge, která dovede plně vychutnat každou senzaci, přišla na druhý den časně zrána do Joannina

pokoje a s očividným potěšením jí sdělila, že včera odpoledne spáchala paní Symmingtonová sebevraždu.

*

Joanna, která do té doby hluboce a tvrdě spala, se naráz probudila a celá vyděšená se posadila na posteli.

„Oh, Partridge, to je strašné!“

„Je to strašné, slečno. Je to hanebnost vzít si život. I když ji k tomu dohnali, chudáka.“

Joanna vytušila pravdu. Zvedl se jí žaludek.

„Snad ne -?ů zeptala se pohledem a Partridge přikývla.

„Baže, slečno. Jedno z těch ohavných psaní.“

„Jaká surovost,“ zašeptala Joanna. „Jaká strašlivá surovost. Ale přesto nevidím důvod, proč by se měla kvůli takovému dopisu zabíjet.“

„Vypadá to, že v tom dopisu bylo něco, co je pravda, slečno.“

„Ale co?“

Na to však Partridge nechtěla nebo nemohla odpovědět. Joanna přišla za mnou do mého pokoje bledá a vyděšená. Zdálo se to tím horší, že paní Symmingtonová nepatřila k onomu druhu lidí, které si spojujete s nějakou tragédií.

Joanna navrhla, že bychom mohli pozvat Megan, ať u nás den či dva pobude. Elsie Hollandová, jak řekla, bude výborně pečovat o děti, ale Megan se z ní určitě napolo zblázní.

Souhlasil jsem. Dovedl jsem si Elsii Hollandovou představit, jak ze sebe chrlí jednu útěšnou frázi za druhou

a nabízí co chvíli šálek čaje. Vlídne stvoření, ale ne člověk, kterého by teď Megan vedle sebe snesla.

Po snídani jsme se rozjeli k Symmingtonovým. Oba jsme byli trochu nervózní. Náš příjezd mohl vypadat jako čirá morbidní zvědavost. Naštěstí jsme potkali Owena Griffitha -právě vycházel z domu. Pozdravil mě přátelsky a ustaraný obličej se mu rozjasnil.

„Dobrý den, Burtone, jsem rád, že vás vidím. To, čeho jsem se dřív nebo později obával, se už stalo. Zatraceně!“

„Dobré jitro, pane doktore,“ ozvala se Joanna.

A pronesla to hlasem, jakým mluvívá s naší tetou, hluchou jako pařez.

Griffith se zarazil a zrudl. „Oh -oh, dobré jitro, slečno Burtonová.“

„Myslila jsem si, že jste mě asi neviděl,“ pokračovala Joanna.

Owen Griffith zrudl ještě víc. Plachost ho zahalovala jako plášť. „Promiňte -jsem -jsem tak zamyšlený - opravdu - nevšiml jsem si vás...“

Joanna však byla nelítostná:

„Jsem přece průměrné výšky.“

„Spíš podprůměrné,“ zašeptal jsem jí tvrdě. Pak jsem se obrátil ke Griffithovi:

„Víte, doktore, sestra a já bychom rádi věděli, jestli by Megan prospělo, kdyby si pár dní pobyla u nás. Co myslíte? Nechceme se vnucovat -ale pro tu chuděru to musí být opravdu příšerné. Co říkáte, jak by se na to díval pan Symmington?“

Griffith se nad naším návrhem chvilku zamyslel.

„To by mohlo být výborné,“ řekl posléze. „Je to podivínské, nervózní děvče a bylo by pro ni dobré, kdyby

z toho všeho aspoň na pár dní vypadla. Slečna Hollandová dělá zázraky - umí si poradit, ale má opravdu práce až nad hlavu jak s oběma chlapci, tak se Symmingtonem. Zhroutil se - je úplně zlomený.“

„A byla to,“ zaváhal jsem, „sebevražda?“

Griffith přikývl.

„Ano. Žádná nešťastná náhoda. Napsala na kousek papíru: „Nemohu už dál.“ Anonymní dopis zřejmě přišel včera odpolední poštou. Obálka ležela na podlaze u její židle a dopis sám byl schumlaný a hozený do krbu.“

„A co tam –,

Zarazil jsem se, zděšen vlastní otázkou.

„Promiňte,“ omluvil jsem se.

Griffith se letmo, nevesele usmál.

„Proč byste se nezeptal? Ten dopis bude čten při soudním vyšetřování. Tomu se nelze vyhnout při nejlepší vůli. Byl to dopis jako všechny ostatní - stylizovaný stejně ohavně. Obsahoval obvinění, že druhý chlapec, Colin, není Symmingtonovým dítětem.“

„Myslíte, že je to pravda?“ zvolal jsem nedůvěřivě.

Griffith pokrčil rameny.

„Neumím si o tom utvořit vlastní názor. Jsem tu teprve pět let. Pokud jsem mohl vidět, Symmingtonovi byli klidná, šťastná manželská dvojice, měli se navzájem rádi a zbožňovali obě děti. Pravda, chlapec se rodičům nijak zvlášť nepodobá - má rezavé vlasy -ale děti často zdědí podobu po babičce nebo dědečkovi.“

„Právě to, že je rodičům tak málo podobný, mohlo dát podnět k té insinuaci. Odporný, zcela náhodně zasazený úder.“

„Ale zřejmě trefil do černého,“ ozvala se Joanna.
„Proč by se jinak paní Symmingtonová zabila?“

Griffith jí však nepřisvědčil.

„Nejsem si tím tak docela jist,“ řekl váhavě. „Už nějaký čas nebyla docela zdravá -zlobily ji nervy, projevovala se u ní hysterie. Léčil jsem ji. Je možné, že ten hrubý a sprostý dopis u ní vyvolal tak těžkou akutní depresi, že se rozhodla vzít si život. Třeba sama sobě namlouvala, že kdyby obvinění popírala, manžel by jí nemusel uvěřit, a pocit hanby a hnusu u ní převládly natolik, že dočasně přestala odpovídat za svoje činy.“

„Sebevražda v přechodném pomnutí smyslů,“ řekla Joanna.

„Přesně tak. Myslím, že budu moci tento názor právem zastávat při soudním vyšetřování.“

Vešli jsme s Joannou do domu.

Domovní dveře byly otevřeny a bylo snazší rovnou vejít než zvonit na zvonek, zvláště když jsme uvnitř slyšeli hlas Elsie Hollandové.

Domlouvala panu Symmingtonovi, který se choulil v křesle a opravdu vypadal jako tělo bez duše:

„Ne, ne, pane Symmingtone, skutečně musíte něco pojíst. Neměl jste snídani, aspoň ne žádnou pořádnou snídani, a včera večer jste taky nesnědl ani sousto. A k tomu ten šok a všechno ostatní! Ještě onemocníte -a teď přece musíte sebrat všechny své síly. Říkal to pan doktor, když odcházel.“

„Jste velice laskavá,“ odpověděl Symmington nezvučným hlasem, „slečno Hollandová, ale –“

„Šáleček horkého čaje,“ řekla Elsie Hollandová a rázně před něho ten šálek čaje postavila.

Já bych dal raději tomu ubožákovi pořádnou whisky se sodou. Zřejmě to opravdu potřeboval. Ale přesto si vzal od Elsie čaj a vděčně k ní vzhlédl:

„Ani vám nemohu dost poděkovat za všechno, co jste pro nás už udělala a děláte, slečno Hollandová. Jak jste hodná!“

Dívka se začervenala; zřejmě ji to potěšilo.

„To je od vás milé, že mi to říkáte; musíte mě nechat, abych vám pomáhala, co mi jen síly stačí. O děti si nedělejte starosti, dohlédnu na ně. A služky jsem už uklidnila. Jestli mohu udělat ještě něco jiného, třeba psát dopisy nebo někam zatelefonovat, jen mi klidně řekněte.“

„Jste tak laskavá,“ řekl opět Symmington.

Elsie Hollandová se otočila a zpozorovala nás; spěšně vyběhla do haly.

„To je strašné, vidíte?“ zašeptala přidušeně:

Když jsem se tak na ni díval, myslel jsem si, že je to opravdu velice milé děvče. Vlídna, schopná, praktická, bylo-li zapotřebí. Nádherné modré oči měla slabě zarudlé, což dokazovalo, že je i dost útlocitná a že prolévala slzy nad smrtí své zaměstnavatelky.

„Můžeme si s vámi na minutku pohovořit?“ zeptala se Joanna. „Nechceme obtěžovat pana Symmingtona.“

Elsie Hollandová chápavě přikývla a zavedla nás do jídelny na druhé straně haly.

„Bylo to pro něho strašné,“ řekla. „Takový šok! Kdo by si byl kdy pomyslel, že se něco takového může stát? Ale ovšem, uvědomuju si teď, že byla už nějaký čas divná. Hrozně nervózní a plačtivá. Myslela jsem si, že je nemocná, ačkoli doktor Griffiths vždycky říkal, že to není

nic vážného. Ale byla podrážděná a zlostná, a člověk někdy opravdu nevěděl, jak jí vyhovět.“

„Přišli jsme sem,“ řekla Joanna, „zeptat se, jestli bychom mohli vzít Megan na pár dní k nám – ovšem pokud by sama chtěla.“

Elsie Hollandová se zatvářila překvapeně.

„Megan?“ řekla nerozhodně. „Abych pravdu řekla, nevím. Myslím si, že je to od vás moc hezké, ale ona je opravdu divné děvče! Nikdy nevíte, na čem s ní jste.“

„Zdalo se nám, že by to mohlo být prospěšné,“ odpověděla Joanna neurčitě.

„Oh ano, nám by to určitě pomohlo. Víte, mám na starosti oba chlapce (teď zrovna na ně dohlíží kuchařka), a chudák pan Symmington -ten opravdu potřebuje, aby o něho někdo taky pečoval jako o malé dítě. Mám skutečně plné ruce práce a nevím, kde mi hlava stojí. Neměla jsem ani čas pohovořit si chvíli s Megan. Myslím, že je nahoře ve starém dětském pokoji v podkroví. Chtěla asi utéci před všemi. Nevím, jestli –“

Joanna na mě mrkla. Rychle jsem vyklouzl z jídelny a vyběhl jsem vzhůru po schodech. Starý dětský pokoj byl až nahoře v podkroví. Otevřel jsem dveře a vstoupil jsem dovnitř. Okna jídelny dole vedla do zahrady za domem a žaluzie nebyly staženy, avšak zde, v pokojíku, jehož okna vedla do ulice, byly rolety staženy až dolů.

V kalném, šedivém příšeří jsem viděl Megan. Choulila se na pohovce, postavené vzadu u zdi, a najednou mi připomněla jakési vystrašené, skrývajíc se zvířátko. Strachy jako by zkameněla.

„Megan,“ řekl jsem.

Pokročil jsem kupředu a bezděčně jsem použil tónu, jakým člověk zahovoří na vylekaného živočicha, kterého chce uklidnit. Divže jsem nevytáhl mrkvičku nebo kousek cukru. Připadalo mi, že bych měl.

Megan se na mne upřeně podívala, ale nepohnula se a ani její výraz se nezměnil.

„Megan,“ řekl jsem opět. „Přišli jsme se vás s Joannou zeptat, jestli byste nechtěla na pár dní k nám.“

Z kalného pološera zazněl dutě její hlas:

„Být u vás? Ve vašem domě?“

„Ano.“

„Chcete tím říct, že mě vezmete s sebou pryč odtud?“

„Samozřejmě.“

Najednou se začala třást jako prut. Vyděsilo mě to a zároveň velice dojalo.

„Bože, vezměte mě pryč! Prosím vás, vezměte mě s sebou! Je to tak hrozné být tady a vědět, jak jsem byla zlá...“

Přistoupil jsem k ní; pevně mě chytla za rukáv kabátu.

„Jsem strašný zbabělec. Nevěděla jsem, že jsem takový zbabělec.“

„To je v pořádku, brabenečku,“ řekl jsem. „Byl to pro vás otřes. Pojd'te!“

„Můžeme jít hned? Od minuty?“

„Ovšem, ale myslím, že si musíte sbalit pár svých věcí.“

„Jaké věci? Proč?“

„Milá dívko,“ řekl jsem. „Můžeme vám poskytnout postel a koupelnu i všechno ostatní, ale to si pište, že vám svůj zubní kartáček nepůjčím.“

Slabounce, chabě se usmála.

„Bodejt'. Myslím, že jsem dneska úplně praštěná. Promiňte. Půjdu a něco si sbalím. Vy - vidíte, že neodejdete? Počkáte na mě?“

„Nehnu se z místa.“

„Děkuju vám. Mockrát vám děkuju. Nezlobte se, že jsem tak hloupá. Ale víte, když umře maminka, je to opravdu strašné.“

„Já vím,“ řekl jsem.

Přátelsky jsem jí poklepal po rameni. Megan mi oplátila vděčným pohledem a zmizela v koupelně. Sešel jsem dolů.

„Našel jsem Megan,“ ohlásil jsem. „Půjde s námi.“

„Oh, to je opravdu výborné,“ zaradovala se Elsie Hollandová: „Pomůže jí to, aby se trochu vzpamatovala. Je dost nervózní, víte. Je s ní potíž. Bude to pro mne opravdová úleva, když ji nebudu mít na starosti tak jako všechno ostatní. Je to od vás tuze laskavé, slečno Burtonová. Doufám, že vám nebude na obtíž. Oh bože, zvoní telefon. Musím to vzít. Pan Symmington toho není schopen.“

Odspěchala do pokoje.

„Andělíček strážníček!“ pronesla Joanna.

„Říkáš to dost zlomyslně,“ poznamenal jsem. „Je to milé, vlídné děvče a zřejmě opravdu velice schopné.“

„Velice. A ví to o sobě.“

„To není od tebe hezké, Joanno,“ řekl jsem.

„Myslíš si: proč by to nedělala, když ji to uspokojuje?“

„Přesně tak.“

„Nemohu vystát lidi, kteří jsou spokojeni sami se sebou,“ odpověděla Joanna. „Probouzí to všechny mé nejhorší pudy. Jak jsi našel Megan?“

„Schoulenou v zatemnělém pokoji; vypadala spíš jako postřelené srnče.“

„Chudák malá. Chtělo se jí k nám?“

„Nerozmýšlela se ani vteřinu.“

Série dutých nárazů o schody ohlásila, že Megan s kufříkem schází dolů. Vyšel jsem a vzal jsem jí kufřík z ruky.

Joanna za mnou naléhala: "Pospěšte si! Už jsem dvakrát odmítla šálek horkého čaje!“

Vyšli jsme ven k autu. Bylo mi proti mysli, že Joanna musí uložit kufr sama. Chodit jen o holi, to jsem teď už svedl, ale vzpěračské kousky jsem ještě předvádět nemohl.

„Nastupte,“ pobídl jsem Megan.

Nastoupila do vozu, já za ní. Joanna nastartovala a vyjeli jsme.

Dojeli jsme k Rozmarýnce a vešli jsme do obývacího pokoje.

Megan se svezla do křesla a rozplakala se. Plakala upřímně jako malé dítě -brečela, řvala, to je myslím to pravé slovo. Opustil jsem pokoj a šel jsem pro lék. Joanna stála vedle Megan a připadala si zřejmě dost bezmocná.

Najednou jsem zaslechl, jak Megan říká huhňavě:

„Moc mě mrzí, že takhle vyvádím. Je to hloupé, že?“

„Vůbec ne,“ odpověděla Joanna vlídně. „Tady máte další kapesník.“

Megan se zřejmě důkladně vysmrkala. Vešel jsem a podal jsem Megan sklenku, plnou až po okraj.

„Co je to?“

„Koktajl,“ odpověděl jsem.

„Ano? Opravdu?“ Megan okamžitě oschly slzy.

„Ještě nikdy jsem nepila koktajl.“

„Se vším se musí někdy začít,“ usmál jsem se.

Megan opatrně usrkla, pak se jí po tváři rozlil zářivý úsměv, zvrátila hlavu a jedním douškem vypila zbytek.

„Je to báječné,“ řekla. „Mohu dostat ještě?“

„Ne,“ odmítl jsem.

„A proč ne?“

„Tak za deset minut to budete vědět.“

„Oh!“

Megan přenesla svou pozornost na Joannu.

„Opravdu mě to strašně mrzí, že jsem byla tak protivná a tak hrozně jsem tu brečela. Nevím proč. Zdá se to hrozně pitomé, vždyť jsem moc ráda, že tu vůbec jsem.“

„To je v pořádku,“ odpověděla Joanna. „My jsme taky moc rádi, že vás tu máme.“

„To nemíníte vážně. Prokazujete mi laskavost. Ale jsem vám za to vděčná.“

„Jen to ne, prosím vás,“ řekla Joanna, „to by mě přivádělo do rozpaků. Jste naše kamarádka a jsme rádi, že vás tu máme. Tak je to...“

Zavedla Megan nahoru, aby si vybalila věci.

Pak přišla Partridge, tvářila se, jako by kousala do citronu, a sdělila mi, že k obědu udělala jen dva poháry vanilkového krému, a jak z nich tedy má udělat tři porce.

Soudní vyšetřování se konalo za tři dny nato. Bylo zjištěno, že smrt paní Symmingtonové nastala mezi třetí a čtvrtou hodinou odpolední. Byla sama doma. Symmington pracoval ve své advokátní kanceláři, služebné měly to odpoledne volno. Elsie šla s chlapci ven na procházku a Megan si vyjela na kole.

Dopis musel přijít odpolední poštou. Paní Symmingtonová jej asi vytáhla ze schránky, přečetla si jej - a pak šla v rozčilení do zahradní kůlny, vzala trochu cyankáli, které tam měli k ničení vosích hnízd, rozpustila ho ve vodě a vypila; předtím ještě napsala pár vzrušených posledních slov: „Nemohu už dál...“

Owen Griffith podal zprávu o příčině smrti, a tak jako dříve nám, stručně vylíčil nervový stav paní Symmingtonové a její vyčerpanost. Vyšetřující soudce byl přívětivý a taktní. Odsoudil s hořkostí lidi, kteří píší něco tak hnusného, jako jsou anonymní dopisy. Ať už ten zlobný a prolhaný dopis psal, kdo chtěl, byl to morální pachatel vraždy. Lze doufat, že policie brzy, objeví otisky prstu a proti pachateli či pachatelce rázně zakročí. Taková zbabělá a zákeřná zášť si zaslouží trest - a to podle nejprísnějšího výměru zákona. Porota, které předsedal, vynesla jednoznačně verdikt: sebevražda v přechodném pominutí smyslů.

Vyšetřující soudce udělal, co mohl - Owen Griffith rovněž; ale když jsem se pak octl v davu zdejších zvědavých žen, slyšel jsem opět ten nenávistný syčivý šepot, který jsem teď už tak dobře znal: „Ale já vám říkám: Není šprochu... Není kouře bez ohýnku!“ – „Něco na tom jistě muselo být. Však by to jinak neudělala...“

Na okamžik jsem začal nenávidět Lymstock, jeho úzké obzory i jeho šuškové klepny.

Když jsme už byli venku, povzdychla si Aimée Griffithová:

„Ano, tak už je po všem. Dick Symmington má smůlu, že to přišlo tak veřejně na přetřes. Ráda bych věděla, jestli ji sám někdy nepodezíral.“

Zděsil jsem se.

„Slyšela jste přece, jak velice dojatě říká, že v tom nactiutrhačném dopise nestálo jediné pravdivé slůvko.“

„Ovšemže to řekl. A dobře, že to řekl. Muž se musí zastat své ženy. Dick to udělal.“ Odmlčela se a pak dodala na vysvětlenou: „Víte, znám Dicka Symmingtona už dlouho.“

„Opravdu?“ podivil jsem se. „Váš bratr mi tuším říkal, že tu má ordinaci teprve několik let.“

„Ano. jenže Dick Symmington k nám jezdíval a býval u nás, ještě když jsme žili tam na severu. Znam ho už léta.“

Zvědavě jsem se na Aimée zahleděl. Pokračovala stále tímž měkkým hlasem: „Znam Dicka moc dobře... Je to velice hrdý a velice uzavřený člověk. Ale je to muž, který by dovedl být pořádně žárlivý.“

„To by vysvětlovalo,“ řekl jsem s rozmyslem, „proč se paní Symmingtonová bála ukázat mu ten dopis nebo mu o něm povědět. Měla strach, že by jí možná nevěřil, když to byl žárlivec.“

Slečna Griffithová na mne pohlédla s hněvem a opovržením: „Můj bože!“ pronesla, „to si opravdu myslíte, že by nějaká žena šla a vypila cyankáli kvůli nepravdivému obvinění?“

„Vyšetřující soudce zřejmě věřil, že to je možné. A váš bratr...“

„Všichni chtějí zachovat dekorum. Ale mě na tohle nenachytáte. Když dostane nevinná žena anonymní dopis obsahující lži, zasměje se a dopis zahodí. Tak aspoň –“ odmlčela se najednou a pak dokončila: „-bych to udělala já.“

Všiml jsem si však té zámlky. Byl jsem si naprosto jist, že původně chtěla říci: "Tak aspoň jsem to udělala já!"

Rozhodl jsem se pro výpad do nepřátelského území:

„Ano,“ řekl jsem mile. „Taky jste dostala podobný dopis?“

Aimée Griffithová byla typ ženy, která je příliš povznesena nad lži. Asi minutu celá zrudlá mlčela; pak řekla: „Ano, dostala. Ale k srdci jsem si to nebrala.“

„Hnusný?“ vyzvídal jsem s účastí jakožto druh v utrpení.

„Ovšem. To bývají vždycky. Zuřivé žvásty jakéhosi šílence. Přečetla jsem si pár slov, zjistila jsem, oč jde, a hodila jsem to zmačkané rovnou do koše na papír.“

„Nenapadlo vás, že byste s tím měla jít na policii?“

„Ani ne. Pomyslela jsem si, že čím méně se o tom bude mluvit, tím lépe.“

Užuž jsem měl na jazyku místní pořekadlo: „Není kouře bez ohýnku!“ -ale ovládl jsem se.

Zeptal jsem se jen, jestli slečna Aimée neví, zda matčina smrt nebude mít pro Megan nepříznivé finanční

důsledky. Nebude si teď muset sama vydělávat na živobytí?

„Myslím, že jí kdysi babička odkázala malou rentu a Dick jí samozřejmě vždycky poskytne domov. Ale pro Megan by bylo lepší, kdyby něco dělala -a ne aby jen tak bloumala jako doposud.“

„Řekl bych, že Megan je ve věku, kdy se dívka chce bavit -a ne vydělávat peníze.“

Aimée zrudla a ostře namítla: „Jste jako všichni mužští -nelíbí se vám, že s vámi ženy soupeří v zaměstnání. Nechce se vám věřit, že by žena toužila po kariéře. Nechtěli tomu věřit ani moji rodiče, strašně jsem si přála studovat medicínu. Kdepak, ani slyšet, že by za mě měli platit studijní taxy. Za Owena je platili ochotně. Mohla jsem teď být třeba lepší doktor než můj bratr.“

„To je mi líto,“ řekl jsem. „To bylo pro vás kruté. Když někdo po něčem z celé duše touží...“

Kvapně mě přerušila:

„Oh - s tím jsem se už vyrovnala. Mám silnou vůli. Žiju činorodě a rušně. Patřím tady v Lymstocku k nejšťastnějším lidem. Mám tolik práce. Ale vehementně bojuju proti pitomému předsudku, že žena patří jen do kuchyně a k domácímu krbu.“

„Promiňte, jestli jsem se vás nějak dotkl,“ omluvil jsem se. Ne, vůbec jsem netušil, že se Aimée Griffithová dovede takhle rozohnit.

III

Toho dne, o něco později, jsem potkal dole ve městě Symmingtona.

„Souhlasíte, aby u nás Megan pár dní pobyla?“ zeptal jsem se ho. „Pro Joannu je to milá společnost - cítí se někdy dost osamělá, když zde nemá nikoho ze svých přátel.“

„Hm - cože - Megan? Ano, ano, je to od vás moc laskavé.“

Pocítil jsem k Symmingtonovi odpor a už nikdy jsem se tohoto pocitu docela nezbavil. Zřejmě na Megan úplně zapomněl. Nebyl bych mu zazlival, kdyby ji neměl v lásce - muž někdy žárlívá na dítě z prvního manželství - jenomže u něho to nebyla nevraživost, on ji prostě sotva vzal na vědomí. Cítil k ní asi totéž jako člověk, který nemá v oblibě psy, a najednou se mu v domě octne pes. Všimne si ho, když přes něho klopýtne, a pak ho proklíná, nebo ho zase bezděčně pohladí, když se k němu pes začne lísat. Symmingtonova naprostá lhostejnost k nevlastní dceři mě hrozně dopálila.

„Jaké s ní máte plány?“ zeptal jsem se ho.

„S Megan?“ Byl zřejmě překvapen. „No, bude doma jako předtím. Má tu přece domov.“

Moje babička, kterou jsem míval moc rád, zpívala při kytaře starodávné písně. Jedna z nich, jak si vzpomínám, končila takto:

*„Má rozmilá, mě sudba zlá
ted' Světem štvě sem tam,
jsem vyhoštěn, a domov jen
v tvém věrném srdci mám. “*

Cestou domů jsem si tu písničku pobzukoval.

*

Slečna Emily Bartonová k nám přišla, zrovna když jsme dopili čaj.

Chtěla si pohovořit o zahradě.

Chodili jsme po zahradě a rozmlouvali jsme asi tak půl hodiny. Pak jsme se obrátili nazpět k domu. V té chvíli slečna Emily ztišila hlas a zamumlala:

„Doufám, že to dítě - že nebyla *přespříliš* rozrušená všemi těmi hrůzami?“

„Myslíte smrt její matky?“

„Ano, samozřejmě. Ale minila jsem vlastně tu – tu nechutnost, která to způsobila.“

Byl jsem zvědavý. Chtěl jsem vědět, jak se na celou věc dívá slečna Bartonová.

„Co si o tom myslíte? Bylo to obvinění pravdivé?“

„Ale ne, ne, určitě ne. Jsem si naprosto jistá, že paní Symmingtonová nikdy - že on nebyl – “ Malá slečna Emily byla zmatená a zrůžovělá až ke kořínkům vlasů. "Myslím si, že na tom není ždíbec pravdy -ačkoliv to samozřejmě mohl být trest..."

„Trest?“ vykulil jsem na ni oči.

Emily Bartonová, červená jako pivoňka, vypadala teď jako figurka stydlí se pastýřky z míšeňského porcelánu.

„Nemohu si pomoci, ale cítím, že všechny ty strašné dopisy, to soužení a trampoty, které způsobily, to všechno je záměr.“

„Jistěže záměr - proto přece byly posílány,“ řekl jsem namračeně.

„Ne, ne, pane Burtone, vy jste mi špatně rozuměl. Nemluvím o tom zvrhlíkovi, který je psal -musí to být ničema. Mám na mysli, že je to záměr boží Prozřetelnosti! Seslala na nás tohle soužení, aby nás donutila uvědomit si naše vlastní nedostatky.“

„Prozřetelnost si určitě mohla zvolit nějakou slušnější zbraň.“ Slečna Emily zamumlala, že boží cesty jsou nezbadatelné.

„Ne,“ protestoval jsem. „Lidé moc často přisuzují Pánubohu zlo, které páchají sami a dobrovolně. Připustil bych, kdybyste řekla, že to seslal ďábel. Ale Pánbůh nás nepotřebuje trestat, slečno Bartonová. My všichni se hrozně čiperně trestáme navzájem sami.“

„Ale nemohu pochopit, proč by někdo ty dopisy posílal?“

Pokrčil jsem rameny: „Je to někdo duševně vyšinutý.“

„To mi připadá hrozně smutné.“

„To mi nepřipadá smutné. To je sprostota. Ani se za to slovo neomlouvám. Přesně to vystihuje.“

Z tváří slečny Bartonové vymizela růžová barva. Byla teď bledá jako stěna.

„Ale proč, pane Burtone, *proč!* Copak z toho může mít někdo potěšení?“

„To nemůžeme naštěstí pochopit ani vy, ani já.“

Slečna Emily snížila hlas: „Nikdy se tu nepříhodilo nic podobného -nikdy, co má paměť sahá. Žili jsme si tu všichni jako jedna šťastná rodina. Co jen by na to řekla moje zlatá maminka? Bože, člověk musí být rád, že byla tohohle ušetřena.“

Pomyslel jsem si, že podle všeho, co jsem o staré paní Bartonové slyšel, byla dost odolná, aby se jí nic podobného nedotklo, a že by jí zřejmě nějaká taková senzace nebyla proti mysli.

„Hrozně mě to souží,“ pokračovala slečna Emily.

„A vy sama jste - ehm - nic takového nedostala?“ zeptal jsem se.

Do krve zrudla. „Oh, ne -oh ne, ne! To by bylo strašné!“

Kvapně jsem se omluvil, odcházela však na nejvyšší míru rozčilená. .

Vešel jsem do domu. Joanna stála u krbu v obývacím pokoji, kde se ještě topilo, protože večery byly dosud chladné. V ruce držela otevřený dopis.

Když jsem vstoupil, prudce otočila hlavu ke mně.

„Jerry! Tohle jsem našla ve schránce na dopisy někdo nám to tam hodil. Začíná to: „Ty našminkovaná couro...““

„A dál?“

Joanna se ušklíbla: „Stejné svinstvo jako minule.“ Hodila dopis do ohně. Rychlým pohybem, tak až mě v zádech zabolelo, jsem ho vytáhl, ještě než papír olízly plameny.

„Spálit ne,“ řekl jsem. „Ten dopis můžeme potřebovat.“

„Potřebovat?“

„Pro policii.“

*

Vrchní inspektor Nash mě navštívil druhého dne dopoledne. Zalíbil se mi od prvního okamžiku, co jsem ho spatřil. Byl to ten nejlepší inspektor kriminální policie, jakého jsem kdy viděl. Vysoký, vojenského držení těla, s klidnýma, přemýšlivýma očima. Jednal zpříma, nehrál si na důležitého.

„Dobré jitro, pane Burtone,“ řekl. „Myslím, že víte, proč za vámi jdu.“

„Ano, myslím, že ano. Kvůli těm anonymním dopisům.“

Přikývl.

„Dozvěděl jsem se, že jste také jeden dostal.“

„Ano, brzy po našem příjezdu.“

„Co tam přesně stálo?“

Minutu jsem uvažoval, pak jsem poctivě opakoval obsah dopisu, tak věrně, jak jsem jen mohl.

Inspektor naslouchal; ve tváři se mu nepohnul ani sval a nedával najevo žádné známky vzrušení.

Když jsem skončil, poznamenal: „Dobrá. Nenechal jste si ten dopis, pane Burtone?“

„Bohužel ne. Víte, myslil jsem, že je to jen ojedinělý projev nevraživosti vůči novým přistěhovalcům.“

Inspektor chápavě naklonil hlavu stranou.

„Škoda,“ řekl jen.

„Ale moje sestra,“ pokračoval jsem, „dostala včera taky anonym. Zabránil jsem jí hodit ho do ohně.“

„Děkuji vám, pane Burtone, to bylo od vás rozvážné.“

Zamířil jsem k psacímu stolu a odemkl jsem zásuvku, kam jsem dopis uložil. Usoudil jsem, že by nebylo zrovna vhodné, aby si to přečetla třeba Partridge. Podal jsem dopis Nashovi.

Pročetl si jej. Pak vzhlédl a zeptal se:

„Vypadá stejně jako ten první?“

„Zdá se mi, že ano -pokud se mohu upamatovat.“

„Lišilo se také písmo na obálce a písmo textu?“

„Ano,“ odpověděl jsem. „Obálka byla psaná na stroji. Dopis sám byl složen z vystřižených slova písmen nalepených na list papíru.“

Nash přikývl a strčil anonym do kapsy. Pak mě vybídl:

„Pane Burtone, nechtěl byste jít se mnou k nám na stanici? Mohli bychom si tam udělat malou poradou, a to by nám ušetřilo spoustu času i omylů.“

„Samozřejmě,“ souhlasil jsem. „Chcete, abych šel hned teď?“

„Jestli vám to nevadí.“

Přede dveřmi stál policejní vůz. Rozjeli jsme se ke stanici.

„Myslíte, že se vám podaří přijít tomu všemu na kloub?“ zeptal jsem se.

Nash bez rozpaků přikývl: „Ano, určitě tomu přijdeme na kloub. Je to jen otázka času a vytrvalosti. Tyhle případy se obvykle vlečou, ale vyřeší se. Musíme jen zužovat okruh možných pachatelů.“

„Eliminovat?“ řekl jsem.

„Ano. A užít obvyklých metod.“

„Hlídat poštovní schránky, zkoumat typy psacích strojů, pátrat po otiscích prstů –a tak dále?“

Usmál se: „Přesně, jak to říkáte.“

Na stanici jsem našel Symmingtona a Griffitha. Byl jsem představen vysokému muži s úzkými čelistmi, oblečenému v civilu. Inspektor Graves.

„Inspektor Graves,“ vysvětloval Nash, „přijel z Londýna, aby nám pomohl. Je to expert na anonymy.“

Inspektor se truchlivě usmál. Pomyslel jsem si, že život strávený v honbě za pisateli anonymních dopisů musí být obzvlášť skličující. Avšak inspektor Graves projevoval jakýsi zvláštní druh melancholického entuziasmu.

„Všecky ty případy jsou vždycky na jedno kopyto,“ pronesl hlubokým, truchlivým hlasem, jako by to promluvil smutný policejní pes. „Byli byste až překvapeni, jak se slovník a obsah těch dopisů shodují.“

„Zrovna před dvěma lety jsme tu měli jeden takový případ,“ řekl Nash. „Inspektor Graves nám tehdy pomáhal.“

Všiml jsem si, že na stole před Gravesem jsou rozloženy jakési dopisy. Zřejmě je před naším příchodem prohlížel.

„Potíž je,“ řekl Nash, „ty dopisy od lidí získat. Buď je hodí do kamen, nebo nechtějí přiznat, že něco podobného dostali. Je to trapné, a pak se taky bojí, že by měli co dělat s policií. Lidi jsou v tom ještě hodně zaostalí.“

„Ale přesto se nám jich podařilo získat hezkou hromádku,“ poznamenal Graves. Nash vytáhl z kapsy dopis, který jsem mu dal, a hodil jej Gravesovi.

Graves jej přelétl očima, položil ho vedle těch ostatních a podotkl uznale: „Moc pěkný -opravdu moc pěkný.“

Nebyl to zrovna způsob, jakým bych já sám charakterizoval ten náš anonym, ale znalci asi mají svá zvláštní hlediska. Byl jsem rád, že tahle jedovatá a sprostá slátanina aspoň někoho potěšila.

„Máme jich myslím už dost, abychom s tím mohli něco dělat,“ řekl inspektor Graves, „a já vás žádám, pánové, abyste sem přinesli každý další dopis, pokud, jej dostanete. A když uslyšíte o někom, kdo takový anonym obdržel (zvlášť vy, pane doktore, mezi pacienty), snažte se jej, prosím, přimět, aby k nám s ním zašel. Mám tu,“ zalistoval hbitými prsty mezi rozloženými dopisy, „jeden, který dostal pan Symmington před dvěma měsíci, pak jeden určený panu doktoru Griffithovi, jeden slečně Ginchové, jeden adresovaný paní Mudgeové, řezníkově ženě, jeden pro Jennifer Clarkovou, služebnou u Tří korun, pak ten, který přišel paní Symmingtonové, a tenhle, který včera dostala slečna Burtonová - ano, a ještě tenhle řediteli banky.“

„Reprezentativní sbírka,“ poznamenal jsem.

„A přitom ani jediný, který by se lišil od jiných případů v minulosti! Tenhle se podobá jako vejce vejci dopisům, které psávala ta kloboučnice. A tenhle je málem kopie dopisů, co se nám vyskytovaly v Northumberlandu -psala je tam jakási školačka. Víte, pánové, rád bych už někdy viděl něco nového, a ne tyhle do omrzení stejné slátaniny.“

„Nic nového pod sluncem,“ zamumlal jsem.

„Přesně tak, pane. To byste poznal, kdybyste dělal naši práci.“

Nash povzdychl a řekl: „Svatá pravda.“

„A pokud jde o osobu pisatele,“ zeptal se Symmington, „došli jste už k nějakému vyhraněnému názoru?“

Graves si odkašlal a udělal nám malou přednášku: „Všecky ty dopisy mají některé společné znaky. Vypočítám vám je, pánové, možná že vás přitom něco napadne. Text dopisů je sestaven ze slov a slova z písmen vystřižených z tištěné knihy. Je to stará kniha, řekl bych, že byla vydána kolem roku 1830. To všechno dělá pachatel zřejmě proto, aby se vyhnu I riziku, že bychom ho poznali podle rukopisu, což je, jak dnes většina lidí ví, pro policii hračka... Měnit písmo nemá totiž valný význam, znalec to při odborném zkoumání pozná. Na dopisech ani na obálkách nejsou výrazné otisky prstů. Prošly rukama poštovních zaměstnanců, jsou tu otisky prstů adresátových a sem tam i jiné, náhodné, ale ne takové, které by se vyskytovaly na všech či na několika dopisech zároveň. Znamená to, že člověk, který je sestavoval a odesílal, byl opatrný a měl rukavice.

Obálky jsou napsány na stroji značky Windsor 7, už pořádně vymláceném, kde písmena *a* a *t* vyskakují z řádky. Většina dopisů byla poslána z místní pošty anebo vhozena přímo do domovní schránky. Je nabíledni, že pachatel je z Lymstocku. Dopisy psala žena, podle mého mínění žena středních let, možná o něco starší, a pravděpodobně, ale ne určitě, neprovdaná.“

Minutu či dvě jsme uctivě mlčeli. Pak jsem řekl: „Ten psací stroj, to je váš největší triumf, vidíte? Vypátrat podle něho, kdo to psal, to by v tak malém městě jako Lymstock nemělo být těžké.“

Inspektor Graves smutně zavrtěl hlavou: „A to se zrovna mýlíte, pane.“

„Vypátrat psací stroj,“ řekl vrchní inspektor Nash, „bylo bohužel až moc lehké. Je to starý stroj z kanceláře pana Symmingtona, který jej daroval Ženskému spolku, a tam je dostupný kdekomu. Všechny místní dámy chodívají do Spolku skoro denně.“

„Zjistili jste si -jestli je to zručná písarka? Jaký má úder -říká se tomu tak?“

Graves opět přikývl: „Ano, to se dá zjistit –ale všechny ty obálky vyťukal někdo na stroji jedním prstem.“

„Tedy někdo, kdo není zvyklý psát na stroji?“

„Ne, to bych neřekl. Možná někdo, kdo psát umí, ale nechce, aby se o tom vědělo.“

„Ať už to píše, kdo chce, musí být všemi mastmi mazaný,“ řekl jsem pomalu.

„A ta ženská je, to je,“ přisvědčil Graves. „Zná všechny naše finty.“

„Hm -Ani o jedné z těch místních paniček bych byl neřekl, že jim to tak myslí,“ podivil jsem se.

Graves odkašlal: „Nevyjádril jsem se asi dost přesně. Tyhle dopisy psala nějaká vzdělaná žena.“

„Cože, dáma?“

Vyklouzlo mi to mimoděk. Neužil jsem toho slova už celá léta, ale teď se mi vrátilo na rty automaticky, vyvoláno ozvěnou dávno minulých dnů. Slyšel jsem babičku, jak s trochou bezděčného pohrdání komusi říká: „Ale ovšem, má drahá, ona přece není dáma!“

Nash pochopil ihned. Slovo dáma pro něho pořád ještě něco znamenalo.

„Nemusí to být stůj co stůj dáma,“ řekl. „Ale určitě to není obyčejná venkovská ženská. Ty jsou tu většinou málem analfabetky, neznají pravopis a určitě se nedovedou plynule vyjadřovat.“

Mlčel jsem, protože pro mne to byl šok. Městečko bylo tak malé! Podvědomě jsem si pisatelku představoval jako paní Cleatovou, místní "čarodějnici", záštiplnou, úskočnou, trochu slaboduchou ženskou.

Symmington řekl nahlas to, co jsem si myslel: „Ale to zužuje okruh podezřelých,“ pronesl ostře, „na takového půl tuctu až tucet osob v celém městečku. Tomu nemohu věřit!“

Pak nuceně a s pohledem upřeným rovnou před sebe, jako kdyby se mu protivil zvuk vlastních slov, ronesl:

„Slyšeli jste, co jsem řekl při vyšetřování u soudu. Pokud jste se snad domnívali, že co říkám, říkám proto, abych chránil památku své zesnulé ženy, mýlíte se. Rád bych teď opakoval své pevné přesvědčení, že obsah dopisu, který má žena dostala, ani v nejmenším neodpovídá pravdě. Já vím, že to byla lež. Moje manželka byla velice senzitivní a -hm -ano, v jistých ohledech velice pruderní. Takový dopis musel pro ni znamenat veliký šok, a ona neměla zrovna nervy v pořádku.“

Graves bez váhání odpověděl:

„Máte zřejmě pravdu, pane. V žádném z těch dopisů se neprojevuje důvěrná znalost poměrů. Jsou to jen jen obvinění mířená naslepo. Není tu nikde ani pous o vydírání a rovněž se nezdá, že by šlo o náboženskou posedlost -jak se taky někdy stává. Není tu nic nežli sex a

slepá zloba! A to nám může být dobrým vodítkem při pátrání po pachateli !“

Symmington povstal. Byl to suchý, nikterak citový člověk, ale teď se mu třáslly rty:

„Doufám, že tu stvůru, která dopisy píše, najdete hodně brzy. Zavraždila mou ženu tak bezpečně, jakoby do ní vrazila nůž.“ Odmlčel se. „Rád bych věděl, co asi cítí teď.“

Odešel. Jeho otázka zůstala bez odpovědi.

„Jaké pocity může asi ta osoba mít, doktore?“ zeptal jsem se. Zdálo se mi, že odpověď by mohl znát právě on.

„Bůhví. Možná, že má výčitky svědomí. Anebo se raduje, jak má teď lidi v hrsti. Je možné, že smrt paní Symmingtonové posílila její mánii.“

„Doufám, že ne,“ řekl jsem s lehkým zamračením. „Protože jestli ano, tak –“

Zaváhal jsem a Nash dokončil větu místo mne:

„Tak to zkusí znovu? To by pro nás byla ta nejlepší věc, která by se mohla přihodit, pane Burtone. Se džbánem se chodí tak dlouho pro vodu, až se ucho utrhne.“

„Byla by šílená, kdyby v tom pokračovala,“ zvolal jsem.

„Bude pokračovat,“ ujistil nás Graves. „Vždycky to tak dělají. Je to neřest, víte, a nemohou toho jen tak nechat.“

S hrůzou jsem potřásl hlavou. Zeptal jsem se, jestli mě ještě potřebují, byl bych už rád vyšel ven na čerstvý vzduch. Atmosféra byla přímo nabitá zlem.

„Už vás nepotřebujeme, pane Burtone,“ řekl Nash. „Jen mějte oči otevřené a pomáhejte nám, jak

můžete, - to znamená: klad'te všem známým na srdce, ať nám odevzdají každý takový dopis, který dostanou.“

Přikývl jsem.

„Myslím, že kdekdo v městečku už takový hnus dostal,“ podotkl jsem.

„To bych se divil,“ řekl Graves. Přiklonil svou smutnou hlavu trochu k rameni a zeptal se: „Nevíte o někom, kdo naprosto určitě nedostal takový dopis?“

„To je zvláštní otázka! Víte, nemohu o sobě zrovna prohlásit, že bych byl důvěrníkem veškerého zdejšího obyvatelstva!“

„Ne, ne, pane Burtone, tak jsem to nemyslel. Jen bych rád věděl, jestli neznáte někoho, kdo -jak bezpečně víte - určitě anonymní dopis nedostal?“

„No vlastně,“ váhal jsem, „to vím.“

A opakoval jsem svou rozmluvu s Emily Bartonovou i co mi řekla.

Graves přijal mé sdělení s kamennou tváří: „Dobrá, to nám může být užitečné. Poznamenám si to.“

Vyšel jsem ven do odpoledního slunce a Owen Griffith se mnou. Když jsme se ocitli na ulici, hlasitě jsem zaklel:

„Zatraceně, tohle má být místo, kde jsem se měl povalovat na slunci a léčit se? Je tu plno rozjitřených ran, ale vypadá to tu mírumilovně a nevinně jako kdysi v ráji!“

„A právě tam,“ suše prohodil Griffith, „právě tam byl had.“

„Koukejte, Griffithe. a vědí na policii opravdu všechno? Mají nějakou stopu?“

„Nemám tušení. Mají obdivuhodnou taktiku. Jsou zdánlivě velice otevření, a ve skutečnosti vám neřeknou nic.“

„Ano. Nash je milý chlapík.“

„A velice schopný.“

„Jestli je tedy v městečku někdo duševně vyšinutý, měl byste to vědět vy,“ řekl jsem vyčítavě.

Griffith zavrtěl hlavou. Vypadal bezradně. Ale co víc - vypadal ustaraně. Byl bych rád věděl, jestli aspoň tuší, kdo by mohl být pachatelem.

Kráčeli jsme spolu po High Street. Zastavil jsem se u dveří realitní kanceláře.

„Měl bych už myslím zaplatit druhou splátku nájemného - předem. Ale mám chuť zaplatit a rovnou se s Joannou sebrat a odjet. Nechat peníze propadnout, ale být pryč odtud.“

„Neodjíždějte,“ řekl Owen.

„Proč ne?“

Neodpověděl; po chvílce však řekl pomalu: „Buď jak buď, máte pravdu. Lymstock není zrovna teď místo, kde by se člověk mohl v klidu zotavovat. Mohli by - mohli by ublížit vám nebo - vaší sestře.“

„Joanna si nedá ublížit,“ řekl jsem. „Ta není žádná hnilička. Do mne tentokrát nic není. Zvedá se mi z toho všeho žaludek.“

„Mně taky,“ přisvědčil Owen.

Pootvěřel jsem dveře realitní kanceláře.

„Ale neodejdu odtud,“ řekl jsem. „Prachsprostá zvědavost je silnější než zbabělost. Chci vědět, jak to dopadne.“

Vstoupil jsem do kanceláře.

Žena, která tam psala na stroji, povstala a šla mi vstříc. Měla hlavu samou kudrlinku a upejpavě se culila, ale připadala mi inteligentnější nežli obrýlený mládenec, který zde v předpokoji kraloval, když jsem, tu byl minule.

Za minutu či dvě mi došlo, že ji už znám. Byla to slečna Ginchová, bývalá úřednice pana Symmingtona.

Zeptal jsem se jí na to:

„Vy jste pracovala u firmy Galbraith, Galbraith a Symmington, vidíte?“

„Ano. Pracovala jsem tam. Ale myslela jsem si, že bude líp, když odtamtud odejdu. Tohle je dost slušné místo, i když ne tak dobře placené. Ale jsou věci, které mají větší cenu nežli peníze, že ano?“

„Nepochybně,“ přisvědčil jsem.

„Ty strašné dopisy!“ syčivě zašeptala slečna Ginchová. „Dostala jsem taky jeden - no, hrozný! O mně a o panu Symmingtonovi - oh, bylo to děsné, samé sprostoty! Vím, co je má povinnost. Donesla jsem dopis na policii, i když mi to nebylo dvakrát příjemné, to víte!“

„Ovšem že ne.“

„Ale oni mi poděkovali a řekli, že jsem udělala moc dobře. Jenže já jsem přesto měla pocit, že když si lidé něco takového povídají -a zřejmě podobné drby vznikly, jak jinak by to toho anonyma napadlo? -že musím zabránit i každému podezření, třebaže mezi mnou a panem Symmingtonem nikdy nic špatného nebylo.“

Pocíťoval jsem trapné rozpaky.

„Ne, ne, samozřejmě že ne.“

„Jenomže lidi mají zlé huby! Ano, bohužel, tak zlé huby!“

Snažil jsem se nervózně vyhnout jejímu pohledu, ale bezděčně jsem se setkal s jejíma očima a učinil jsem nepříjemný objev.

Slečna Ginchová se upřímně a ze srdce radovala.

Už jednou jsem dnes potkal člověka, který se s potěšením zahleděl na anonymní dopisy. Nadšení inspektora Gravesa však bylo profesionální. Radost slečny Ginchové byla, jak jsem zjistil, spíš vskrytu oplzlá a odporná.

Znechucenou myslí mi jako blesk prolétla myšlenka:

Psala snad ty dopisy slečna Ginchová sama?

*

Když jsem přišel domů, našel jsem u nás paní Calthropovou. Seděla a hovořila s Joannou. Zdálo se mi, že vypadá pobledlá a churavá.

„Byl to pro mne strašlivý šok, pane Burtone,“ řekla. „Chuděra ubohá!“

„Ano,“ odpověděl jsem. „Strašné pomyšlení, že někoho dohnali až k tomu, aby si vzal život!“

„Oh, vy myslíte paní Symmingtonovou?“

„A vy ne?“

Paní Calthropová zavrtěla hlavou. „Ovšemže je mi jí líto, ale k tomu by došlo tak jako tak při jiné příležitosti, nemyslíte?“

„Jste o tom opravdu přesvědčená?“ zeptala se Joanna suše.

Paní Calthropová se k ní otočila:

„Ano, myslím, že ano, má drahá. Když se vám začne zdát, že sebevraždou můžete uniknout trampotám,

pak už ani moc nezáleží na tom, jaké ty trampoty jsou. Jakmile by měla čelit nějaké velké nepříjemnosti, byla by udělala totéž. Podstatné je, že patřila k lidem toho druhu. Nebyla bych to do ní řekla. Vždycky se mi zdálo, že je to sobecká a dost hloupá ženská, která lpí na životě zuby nehty. Nemyslela jsem, že by tak snad no propadla panice -jenže já už začínám zjišťovat, jak málo toho o lidech opravdu vím.“

„Rád bych ale věděl, koho jste myslela tou chuděrou ubohou,“ zeptal jsem se.

Zadívala se na mě. „No přece ženu, která ty dopisy psala, samozřejmě tu.“

„Nemyslím, že by to byla chuděra,“ řekl jsem stroze. „Nad tou bych se nerozplýval soucitem.“

Paní Calthropová se předklonila. Položila mi ruku na koleno.

„Copak to nechápete -neumíte si to představit? Jen to zkuste. Uvažte, jak zoufale, jak divoce nešťastný musí být člověk, který si sedne a začne psát něco takového. Jak osamělý, jak odloučený od ostatních lidí. Skrz naskrz otrávený temným proudem jedu, který si takto našel řečiště! Proto mám tolik výčitek svědomí. ! Zde v městečku je nešťastný člověk, stížený tak strašným zoufalstvím, a my o tom nemáme ani tušení. A já bych to měla vědět! Aktivně se nedá zasáhnout, to nikdy nedělám. Ale ten pocit černého zoufalství v duši! Jako paže zachvácená snětí, celá černá a oteklá! Kdybyste ji mohl rozříznout a nechat vytékat hnis, jed by vyšel ven a neuškodil by. Ano, chuděra ubohá.“

Zvedla se k odchodu.

Neměl jsem moc chuti souhlasit s ní. Necítil jsem sympatie k anonymnímu pisateli, ať už to byl kdo chtěl.

Zeptal jsem se však zvědavě:

„A máte aspoň ponětí, paní Calthropová, kdo by to tak mohl být?“

Obrátila ke mně hezké, rozpačité oči. „Ano, dohaduji se,“ řekla. „Ale mohla bych se mýlit, vidíte?“

Rychle vyšla ven, hned však strčila hlavu do dveří a zeptala se mě:

"Pane Burtone, povězte mi, prosím, proč jste se neoženil?"

Od každého jiného člověka by to byla drzost, ale u paní Calthropové jste cítili, že ji to právě teď napadlo a že to chce opravdu vědět.

„Dejme tomu,“ řekl jsem škádlivě, „že jsem nikdy nepotkal tu pravou.“

„Dejme tomu,“ opáčila paní Calthropová, „ale moc dobrá odpověď by to nebyla, protože tolik mužů se oženilo, i když očividně tu pravou nepotkali.“

A pak skutečně odešla.

„Víš, tak si myslím, že je bláznivá,“ řekla Joanna. „Ale mám ji ráda. Lidi v městečku se jí bojí.“

„Já trochu taky.“

„Protože nikdy nevíš, co v nejbližším okamžiku udělá?“

„Ano. A její soudy se vyznačují nepředpojatostí i důvtipem!“

„Opravdu si myslíš,“ řekla Joanna pomalu, „že člověk, který ty dopisy psal, je hrozně nešťastný?“

„Nevím, co si ta zatracená stvůra myslí nebo cítí. Ani mi na tom nezáleží. Je mi líto jejích obětí.“

Zdá se mi teď divné, že při všech úvahách o duševních pochodech a stavech anonymního pisatele jsme vynechávali ten nejsamozřejmější. Griffith si

představoval člověka, který se patrně raduje ze svého díla. Já jsem v duchu viděl někoho, kdo je stíhán výčitkami svědomí -a zděšen tím, co způsobil. Paní Calthropová viděla trpící bytost.

Nebrali jsme však v úvahu zřejmou a nevyhnutelnou reakci -anebo, abych pravdu řekl, já jsem ji nebral v úvahu. Tou reakcí byl strach.

Smrtí paní Symmingtonové přešly dopisy z kategorie jedné do kategorie druhé. Nevím, jak na to pohlíží zákon -věděl to snad Symmington - ale bylo jasné, že způsobil-li jeden z těch dopisů smrt, byl pisatel v mnohem vážnější situaci. Už nešlo vydávat všechno. za pouhý žert, kdyby byl náhodou odhalen. Do věci se vložila policie a přivolali znalce ze Scotland Yardu. Pro anonyma bylo teď životně důležité anonymem zůstat.

A strach byl zaručeně jeho hlavní reakcí, to ostatní už jen následovalo. Já sám jsem také nedovedl odhadnout, co všechno z toho může vzejít. Ale měli jsme to poznat nad slunce jasněji.

*

Příštího dne ráno jsme s Joannou sešli k snídani dost pozdě. Lépe řečeno pozdě podle lymstockých měřítek. Bylo půl desáté, tedy hodina, kdy v Londýně Joanna zrovna otvírala jedno oko a já jsem měl s největší pravděpodobností zavřené obě dvě.

Když se nás však na počátku našeho pobytu Partridge zeptala: „Snídaně se bude podávat v půl deváté nebo v devět?“ -ani Joanna, ani já jsme neměli odvahu navrhnout pozdější hodinu.

Byl jsem otrávený, když jsem viděl na prahu Aimée Griffithovou, jak hovoří s Megan.

Sotva nás spatřila, zahalekala na nás jako obvykle ji velice srdečně:

„Dobrytro, vy dva ospalkové! Já jsem už hezkých pár hodin vzhůru!“

To byla ovšem její věc. Doktor musí bezpochyby časně posnídat a obětavá sestra je tu proto, aby mu nalévala čaj nebo kávu. Ale nic ji neomlouvalo za to, že chodí a budí ospalejší sousedy. Půl desáté není vhodná doba na dopolední návštěvy. Megan vklouzla zpátky do domu a do jídelny, kde - jak jsem usoudil - byla vyrušena od snídaně.

„Povídám, dovnitř nepůjdu,“ hlaholila Aimée Griffithová, „ačkoli namouduši nevím, jestli je vhodnější donutit někoho, aby vyšel ven a mluvil s vámi na zápraží, než zajít dovnitř a pohovořit si s ním tam. Chtěla jsem se jen zeptat slečny Burtonové, jestli by neměla nějakou zeleninu pro náš stánek Červeného kříže na hlavní třídě. Jestli ano, řeknu Owenovi, aby se zde pro zeleninu zastavil s autem.“

„Jste ranní ptáče,“ řekl jsem.

„Ranní ptáče dál doskáče,“ zasmála se. „A taky v tuhle dobu spíš najdete lidi doma. Od vás mám namířeno k panu Pyeovi. A odpoledne do Brentonu. Se skautkami.“

„Když se rozdávala energie, vy jste si šla aspoň pětkrát,“ řekl jsem. V tom okamžiku zazvonil telefon, a tak jsem se vrátil do haly a nechal Joannu jejímu osudu: mumlala nerozhodně cosi o rebarboře a fazolkách a projevovala naprostou nevědomost o stavu zeleninové zahrady.

„Prosím,“ řekl jsem do telefonu.

Na druhém konci drátu se ozval zmatený, hluboký vzdech a rozpačitý ženský hlas pronesl: „Oh!“

„Prosím!“ opakoval jsem povzbudivě.

„Oh!“ ozvalo se znovu, načež následovala otázka: „Je to - ráda bych věděla - je to vila Rozmarýnka?“

„Ano, Rozmarýnka.“

„Oh!“ Neznámá zřejmě začínala tímto citoslovcem každou větu. Pak bázlivě požádala: „Mohla bych jenom na minutku mluvit se slečnou Partridge?“

„Ovšem,“ ujistil jsem ji. „Kdo volá, prosím?“

„Oh! Řekněte jí, že volá Agnes, ano? Agnes Waddlová.“

„Agnes Waddlová?“

„Ano, prosím. Oh, jenom na minutku –“

Odolal jsem pokušení říci: „Oh, třeba na dvě, Agnes,“ odložil jsem sluchátko a zavolal jsem nahoru, odkud ke mně doléhaly zvuky svědčící o Partridgině činnosti kdesi v prvním patře: „Partridge! Partridge!“

Partridge se objevila nahoře na schodech s dlouhým mopem v ruce a s pohledem, který přes její neměnně uctivé způsoby znamenal: „No, no, copak hoří?“

„Ano, pane?“

„Agnes Waddlová s vámi chce telefonicky mluvit.“

„Kdo, prosím?“

Zvýšil jsem hlas: „Agnes Woddellová.“

„Aha - Agnes Woddellová! Copak může chtít?“

Partridge zřejmě vyvedl telefon z rovnováhy; odložila mop a hnala se ze schodů, že na ní kartounové šaty jen šustily.

Nenápadně jsem se vrátil do jídelny, kde Megan snídala ledvinky a slaninu. Na rozdíl od Aimée Griffithové se netvářila jako šťastné a čilé „ranní ptáče“.

Abych pravdu řekl, jen mi odbroukla na pozdrav a mlčky jedla dál.

Otevřel jsem ranní noviny. Za minutu či dvě přišla Joanna; utrpěla zřejmě menší šok.

„No nazdar!“ řekla. „Ta mi dala! Tak se mi zdá, že jsem si udělala nesmrtelnou ostudu, protože nevím, co kdy roste. Jsou v tuhle roční dobu fazole?“

„Ne, až v srpnu,“ řekla Megan.

„Dobrá, ale v Londýně jsou celý rok,“ bránila se Joanna.

„Jenomže v plechovkách, cukroušku,“ řekl jsem.

„A mražené fazole se přivážejí na lodích z nejrůznějších končin impéria.“

„Jako slonovina, opice a pávi?“ zeptala se Joanna.

„Přesně tak.“

„Mít páva, to by se mi líbilo,“ zadumala se Joanna.

„Já bych radši malou opičku na hraní,“ řekla Megan.

Joanna zamyšleně loupala pomeranč.

„Moc ráda bych věděla,“ řekla pak, „jaké je to být Aimée Griffithovou, která pořád jen kypí zdravím a energií a radostí ze života. Myslíte, že je vůbec ně kdy unavená nebo rozmrzelá nebo -nebo že po něčem touží?“

Řekl jsem, že Aimée Griffithová docela určitě nikdy po ničem netouží, a vyšel jsem za Megan francouzským oknem ven do zahrady.

Jak jsem tam stál a nacpával si dýmku, zaslechl jsem Partridge, přicházející jídelnou z haly, a slyšel jsem,

jak nabručeně říká: „Mohla bych s vámi na minutu mluvit, slečno?“

„Propánakrále,“ pomyslnil jsem si, „snad nám Partridge nechce dát výpověď! Jestli ano, to bychom slečně Emily moc velkou radost neudělali.“

„Musím se vám omluvit, slečno,“ pokračovala Partridge, „že mě volali k telefonu. Ta mladá holka, která mě volala, by měla líp vědět, co se sluší a patří. Nikdy nepoužívám telefonu, nikdy jsem svým známým nedovolila, aby mě volali, a tak mě opravdu moc mrzí, že pán musel brát telefon, a vůbec!“

„Proč? Vždyť je to naprosto v pořádku, Partridge,“ uklidňovala ji Joanna. „Proč by vás vaši přátelé nemohli zavolat telefonem, když s vámi chtějí mluvit?“

Nemohl jsem vidět Partridge do obličeje, ale vím, že se jistě zatvářila ještě přísněji než jindy, když odpovídala:

„Něco podobného se tu nikdy nedělalo. Slečna Emily by to nedovolila. Jak říkám, moc mě to mrzí. Ale Agnes Woddellová, to děvče, které mi volalo, byla rozčilená, a je taky moc mladá a neví, co se sluší v domě džentlmena.“

„Jedna nula pro Partridge, Joanno,“ pomyslnil jsem si pobaveně. .

„Ta Agnes, co mě volala, slečno,“ pokračovala Partridge, „tady sloužila jako děvče k ruce. Bylo jí tenkrát šestnáct a přišla sem rovnou ze sirotčince. A protože neměla ani domov, ani matku, ani příbuzné, kteří by jí poradili, zvykla si se vším přijít na mě. A já jsem jí vždycky řekla, co a jak.“

„Ano?“ prohodila Joanna a čekala. Zřejmě mělo ještě něco následovat.

„A tak vás uctivě prosím, slečno, jestli byste mi mohla dovolit, aby za mnou dneska odpoledne Agnes přišla do kuchyně na čaj. Má volno, víte, a něco ji trápí, chtěla by se se mnou poradit. Jinak bych se vůbec neopovážila o něco takového prosit.“

„Ale proč byste si nemohla někoho pozvat na čaj?“ zeptala se Joanna dopáleně.

Partridge, jak mi Joanna později vyprávěla, se prý málem obrátila v solný sloup a vypadala jako bohyně Pomsty, když odpovídala:

„Tady v domě to nikdy nebylo zvykem, slečno. Stará paní Bartonová nám nikdy nedovolovala přijímat návštěvy v kuchyni, leda když jsme měly volný den, ale jinak, v ostatní dny, to ne. A slečna Emily to vede jako za staré paní.“

Joanna je k služebným velice milá, většina z nich ji má ráda, ale prolomit ledy s Partridge, to se jí nepodařilo.

„Jsi pošetilá, dívko,“ řekl jsem, když Partridge odešla a Joanna vyšla za mnou do zahrady. „Tvá vlídnost a útrpnost nedojdou uznání. Partridge si potrpí na staré dobré a přísné mravy, jak se sluší v domě džentlmena.“

„Nikdy jsem neslyšela, že by někdo takhle tyranizoval služebné a zakazoval jim pozvat si známé,“ dělala se Joanna. „Staré dobré mravy jsou staré dobré mravy, ale služkám se přece nemůže líbit, když se k nim někdo chová jako k černým otrokyním, Jerry!“

„Asi jim to nevadí,“ řekl jsem. „Aspoň ne Partridge a jí podobným.“

„Neumím si představit, proč mě nemá ráda. Většině lidí jsem sympatická.“

„Zřejmě sebou pohrdá jako špatnou paní domu. Nikdy nepřejedeš rukou po prádelníku a nezkoušíš, jestli tam pořádně utřela prach. Nedíváš se pod rohožky. Neptáš se, co se stalo se zbytkem čokoládového suflé, a nikdy neporučíš, aby se z tvrdého chleba udělal pudink.“

„Uf!“ vzdychla Joanna.

„Dneska mám ve všem smůlu,“ pokračovala pak smutně. „Aimée mnou začala pohrdat, protože u mne zjistila katastrofální neznalosti našeho zeleninového I království. Partridge nade mnou ohrnuje nos, protože se k ní chovám lidsky. Půjdu teď do zahrady a budu zobat žížaly.“

„Je tam konkurence, Megan,“ podotkl jsem.

Megan totiž před chvilkou poodešla, a teď stála bezcílně uprostřed trávníku: připomínala ptáka, který uvažuje, co by kde sezobl.

Vrátila se však k nám a řekla bez okolků:

„Víte, musím už dneska domů.“

„Cože?“ zarazil jsem se.

Zarděla se, ale pokračovala s nervózní rázností: „Bylo to od vás strašně hezké, že jste mě sem vzali, myslím, že jsem vás tu hrozně otravovala. Ale byla jsem tu děsně ráda! Jenže teď už musím zase zpátky, protože ať je to jak chce, je to můj domov a člověk nemůže být věčně na návštěvě. A tak si myslím, že bych měla jít hned teď dopoledne.“

Snažili jsme se ji s Joannou přimět, aby změnila své rozhodnutí, ale postavila si hlavu, a tak Joanna, chtěj nechtěj, vytáhla ven auto, Megan odešla nahoru a za pár minut se vrátila s kufříkem.

Jediný, koho to očividně potěšilo, byla Partridge, na jejíž zachmuřené tváři se dokonce objevil úsměv. Nikdy si na Megan moc nepotrpěla.

Když se Joanna vrátila, stál jsem uprostřed trávníku.

Zeptala se mě, jestli tu náhodou nemíním dělat sluneční hodiny.

„Proč?“

„Stojíš tu jako jejich rafička. Jenže by se k tobě nehodila obvyklá cedule, že chceš ukazovat jenom slunný čas. Tvářil ses jako hromovládce.“

„Nemám náladu. Nejdřív Aimée Griffithová („Propána!“ zamumlala Joanna, „musím si promluvit o té zelenině!“) -a pak zdrhne Megan. Myslil jsem, že ji vezmu na procházku k Legge Tor.“

„S obojkem a vodítkem?“ zeptala se Joanna.

„Cože?“

„Řekla jsem: s obojkem a vodítkem,“ opakovala Joanna hlasitě a zřetelně, kráčejíc k zeleninové zahradě. „Pán ztratil svého psíčka; tak to s tebou dopadá!“

IV

Dopálilo mě to, to musím přiznat, že od nás Megan tak náhle odešla. Asi jí s námi začala být najednou dlouhá chvíle.

Koneckonců, pro mladou dívku u nás nebylo moc zábavy. Doma měla mladší sourozence a Elsii Hollandovou.

Slyšel jsem, jak se Joanna vrací, a rychle jsem se jí klidil z cesty pro případ, že by snad chtěla dál neomaleně vtipkovat o slunečních hodinách.

Owen Griffith se u nás zastavil s autem těsně před obědem a zahradník už na něho čekal s nákladem zeleniny.

Zatímco mu ji starý Adams ukládal do vozu, pozval, jsem Owena dovnitř na skleničku. K obědu nechtěl zůstat.

Když jsem přinesl sherry, zjistil jsem, že Joanna už zahájila útok.

Ani stopa po nějaké nevraživosti. Choulila se v koutě pohovky a málem předla jako kočka. Vyptávala se Owena na jeho práci, jestli se mu líbí povolání praktického lékaře a jestli se nechtěl raději specializovat. Ona sama prý považuje medicínu za jednu z nejzajímavějších věcí na světě.

Říkejte si, co chcete, Joanna je posluchač, jaký se hned tak nenajde -rozený talent! A protože už vyslechla

spoustu rádoby géníů, kteří jí dlouze vykládali, jak je svět nechápe, naslouchat Owen Griffithovi bylo pro ni hotová hračka. Než jsme se dostali k třetí sklenice sherry, Owen jí už vyprávělo jakési zapeklité chorobě či zranění tak odborně, že by mu kromě, kolegy lékaře nikdo jiný nerozuměl ani slovo.

Joanna hleděla bystře a s hlubokým zájmem.

V prvním okamžiku mi to hnulo žlučí. Tohle byla od Joanny ničemnost. Griffith byl moc dobrý chlap na to, aby si z něho střílela. Ženské jsou opravdu zmije. Pak jsem si všiml Griffithova profilu, jeho energické brady a pevných rtů, a už jsem si nebyl tak jist, že Joanně tahle legrace naurčito vyjde. Ostatně muž nesmí připustit, aby si z něho žena dělala blázny. A jestli ano, jeho škoda.

Pak Joanna navrhla:

„Dejte si přece říci, doktore, a zůstaňte u nás na oběd.“

Griffith maličko zrudl a řekl, že by rád, ale doma že ho čeká sestra -

„Tak jí zatelefonuju a vysvětlíme jí to,“ odpověděla Joanna rychle a odešla do haly k telefonu.

Zdalo se mi, že se Griffith zatvářil nějak rozpačitě, a napadlo mi, že se možná své sestry trochu bojí.

Joanna se s úsměvem vrátila a ujistila ho, že je všechno v pořádku.

A tak Owen Griffith zůstal u nás na oběd a bylo mu to zřejmě docela milé. Hovořili jsme o knihách a o divadelních hrách, o politice i hudbě, malířství a moderní architektuře.

Slovem jsme se nezmínili o Lymstocku, ani o anonymních dopisech, ani o sebevraždě paní Symmingtonové.

To všechno jsme nechali plavat a myslím, že Owen Griffith byl šťasten. Mluvil zajímavě a vtipně, snědý zasmušilý obličej se mu rozzářil.

Když odešel, přísně jsem Joannu napomenul: „Tenhle chlapík je moc dobrý na ty tvoje legrácky!“

„To říkáš ty!“ ohradila se Joanna. „Vy mužští táhnete všichni za jeden provaz.“

„A proč se mermomocí snažíš dostat jeho skalp, Joanno? Zraněná ješitnost?“

„Možná,“ odpověděla mi sestra.

*

Odpoledne jsme měli jít na čaj k slečně Emily Bartonové, do jejího dočasného bytu dole v městěčku. Šli jsme tam pěšky, protože jsem se už cítil dost silný, abych vyšlapal kopec na zpáteční cestě.

Zřejmě jsme si špatně vyměřili čas a přišli jsme brzy, protože nám otevřela vysoká, kostnatá, energicky vyhlížející žena a sdělila nám, že slečna Bartonová ještě není doma.

„Ale vím, že máte přijít, pojd'te prosím dál a počkejte na ni.“

Byla to zřejmě věrná Florence.

Vyšli jsme za ní po schodech. Otevřela nám dokořán dveře a uvedla nás do obývacího pokoje, útulného, snad jen trochu přeplněného nábytkem. Některé věci, jak se mi zdálo, pocházely z vily Rozmarýnky.

Florence byla na tento pokoj očividně pyšná.

„Je to tu hezké, vidíte?“ zeptala se.

„Velice hezké,“ řekla Joanna s citem.

„Snažím se, co můžu, aby tu měla slečna Emily pohodlí. Samozřejmě nemohu udělat všechno, co bych chtěla a jak by to slečna měla mít. To víte, doma je doma, tam má celý dům, tady jen pokojík.“

Florence, zřejmě ženská jako břitva, vyčítavým pohledem měřila hned Joannu, hned mne. Cítil jsem, že dneska nemáme šťastný den. Joanna si to už slízla od Aimée Griffithové a Partridge, a teď se do nás obou pustila tahle věrná dračice.

„Byla jsem tam devět let panskou,“ dodala.

Joanna, popíchnutá nespravedlností na nás páchanou, se ozvala: „Ano, ale vždyť slečna Bartonová chtěla dům pronajmout! Svěřila jej realitní kanceláři.“

„K tomu byla donucena,“ rozhorlila se Florence.

„A žije přece tak střídmě a šetrně! Jenže vláda ji nenechá na pokoji. Ti musí dostat své, i kdyby měli z člověka kůži sedřít!“

Smutně jsem potřásl hlavou.

„Za staré paní tam bylo peněz, o jé,“ pokračovala Florence. „Ale pak chudinky umíraly jedna za druhou. A slečna Emily jednu po druhé ošetřovala. Obětovala se do úpadu, a pořád tak trpělivá, slovem si nepostěžovala. Jenže zdraví jí to nepřidalo. A nakonec ještě ty starosti s penězi! Říká, že akcie jí nevynášejí tolik co dřív -ale proč, to bych ráda věděla? Ti páni ve vládě by se měli stydět! Ublížovat dámě, která nemá hlavu na počty a nestačí na ty jejich fígle!“

„Tak na to doplácí skoro každý,“ řekl jsem, ale Florence zůstala neoblomná.

„Nic neříkám, když jde o člověka, který se vyzná v tlačení, ale slečna Emily? Ta potřebuje, aby se o ni někdo staral. Ale dokavad' je u mne, však já už dám pozor, aby ji nikdo neošidil ani nerozčiloval. Pro slečnu Emily já udělám všechno!“

Několik okamžiků si nás měřila, abychom nebyli na pochybách, jak doslovně to míní, a pak opustila nepřekonatelná Florence pokoj, opatrně za sebou zavírajíc.

„Nepřipadáš si jako upír, Jerry?“ zeptala se mě Joanna. „Já ano. Co je to s námi?“

„Jde to s námi z kopce,“ řekl jsem. „Megan nás má po krk, Partridge tě neuznává jako velitelku a věrná Florence kouká svrchu na nás oba.“

„Jen bych ráda věděla,“ zamumlala Joanna, „proč vlastně Megan odešla už dneska?“

„Otravovala se s námi.“

„To si nemyslím, to vůbec ne. Ráda bych věděla - co říkáš, Jerry, mohla v tom mít prsty Aimée Griffithová?“

„Zdá se ti, že jí něco nakukala dneska ráno, když spolu mluvily na schodech před domem?“

„Ano. Nehovořily spolu dlouho, to ne, ale –“

„Ale kam ta ženská šlápne,“ dokončil jsem místo ní, „tam sto let tráva neroste. Možná že jí –“

Vtom se otevřely dveře a vešla slečna Emily. Byla zrůžovělá, trochu udýchaná a zřejmě vzrušená. Modré oči se jí leskly.

Štěbetala a pletla páté přes deváté:

„Oh, moji zlatí, moc mě mrzí, že jsem se opozdila. Jen jsem si odskočila do města nakoupit, a koláče u Modré růže se mi nezdály docela čerstvé, tak

jsem šla k paní Lygonové. Vždycky kupuji koláče až naposledy, protože to pak dostanete čerstvou várku rovnou z pece a neodbudou vás těmi, které zbyly z minulého dne. Ale tolik mě mrzí, že jsem vás nechala čekat to si opravdu neodpustím –,

Joanna jí skočila do řeči:

„Je to naše vina, slečno Bartonová. Přišli jsme moc brzy. Šli jsme z kopce, a Jerry už teď rázuje tak rychle, že všude přijdeme moc brzy.“

„Nikdy není moc brzy, drahé dítě. Tohle neříkejte. Na něco hezkého není nikdy moc brzy.“

A stará dáma láskyplně pohladila Joannu po rameni.“

Joanna se rozzářila. Konečně, jak se zdálo, měla úspěch. Slečna Emily se usmála a do svého úsměvu zahrnula i mě, ale tak trochu s obavou, jako by se blížila k lidožroutskému tygrovi, který je teď -na pár okamžiků - zaručeně neškodný a nic neudělá.

„Je to od vás tuze hezké, že jste přišel na tak ženské občerstvení, jako je čaj, pane Burtone.“

Stará dáma měla asi utkvělou představu –obraz muže, který nepije nic než whisky se sodou, kouří doutníky, mezitím si na chvilku odskočí a svede pár venkovských děvčat anebo naváže poměr s vdanou paní.

Když jsem to později opakoval Joanně, pravila, že bylo asi zbožným přáním slečny Emily setkat se s takovým mužem, ale běda, nikdy se jí to nesplnilo.

Slečna Emily mezitím pobíhala po pokoji, posadila Joannu i mě k malým stolečkům, pečlivě nám schystala popelníky a hned nato se otevřely dveře a dovnitř se vnesla Florence s čajovým podnosem a několika hezkými šálky ze starého porcelánu značky

Crown Derby, které, jak jsem usoudil, si slečna Emily přinesla s sebou. Čaj byl čínský, velice chutný, a k němu mísy sendvičů, tenkých krajíčků chleba s máslem a spousta malých koláčků.

Florence teď zářila a pohlížela na slečnu Emily s mateřskou radostí, jako na milované dítě, které si hraje s panenkami „na návštěvu“.

Jedli jsme s Joannou mnohem víc, než jsme chtěli, naše hostitelka nás pobízela a nedalo se odmítnout. Malá dáma byla zřejmě celá šťastná, že se jí „čaj“ tak vydařil, a já jsem pochopil, že pro slečnu Emily jsme veliké dobrodružství - dva lidé z tajuplného Londýna a z „velkého světa“.

Náš hovor ovšem brzy sklouzl na místní poměry. Slečna Bartonová se vroucně rozhovořila o doktoru Griffithovi, o jeho laskavosti a lékařském urnu. Pan Symmington byl rovněž velice chytrý advokát a pomohl jí dostat zpět trochu peněz z daní z příjmů, které už ozelela. Byl tak hodný na své děti, měl tolik rád oba chlapce i svou manželku - zajíkla se. „Chudák paní Symmingtonová, je to strašně smutné, že chudinky děti zůstanou bez matky. Ale nebyla prý nikdy žádná silačka - a v poslední době jí selhávaly nervy.“

Muselo to být pominutí smyslů. Četla jsem o něčem podobném v novinách. Za takových okolností lidé opravdu nenesou odpovědnost za své činy. A ona zřejmě nevěděla, co dělá, jinak by myslela na pana Symmingtona a na děti.“

„To anonymní psaní ji muselo hrozně rozčítit,“ řekla Joanna.

Slečna Bartonová zrudla. Trochu káravě pronesla:

„To není zrovna hezký námět k hovoru, vidíte, drahoušku? Vím, že tu lidé dostávají takové -ehm - dopisy, ale nemluvme o nich. Je to ohavnost! Myslím, že je líp ignorovat je.“

Dobrá, slečna Bartonová je mohla ignorovat, ale pro leckoho to nebylo tak snadné. Přesto jsem poslušně změnil námět hovoru a začali jsme povídat o Aimée Griffithové.

„Báječná, opravdu báječná,“ chválila ji slečna Emily. „Její energie a její organizační schopnosti jsou skutečně skvělé. A tak dobře to umí se skautkami. A je tak praktická a každým coulem moderní. Je duší celého Lymstocku. A bratra má tak ráda! Je moc krásné, když člověk vidí tak oddanou lásku bratra a sestry.“

„A nepřipadá mu někdy, že to Aimée trochu přehání?“ zeptala se Joanna.

Slečna Emily se na ni strnule, zděšeně zahleděla. „Tolik se kvůli němu obětovala,“ řekla s vyčítavou důstojností.

Viděl jsem v Joanniných očích náznak „No nazdar!“ a kvapně jsem obrátil řeč na pana Pye.

Slečna Emily nevěděla dost dobře, co je pan Pye zač.

Všecko, co o něm může říci, opakovala rozpačitě, je to, že je to velice laskavý člověk - ano, velice laskavý. A taky velmi zámožný a tuze štědrý. Občas k němu chodí moc divné návštěvy, ale to víte, zcestoval kus světa.

Shodli jsme se na tom, že cestování nejen rozšiřuje duševní obzory, ale někdy získává člověku i velice zvláštní známosti.

„Často jsem si sama přála podniknout cestu do ciziny, třebaš po moři," vzdychla slečna Bartonová toužebně. „Čtu o tom v novinách, a zní to tak lákavě!“

„Proč tedy nejedete?“ zeptala se Joanna.

Ten obrat od snu ke skutečnosti slečnu Emily očividně vylekal.

„Oh ne, ne, to je naprosto vyloučené!“

„Ale proč? Není to nijak drahé.“

„Oh, nejde jenom o výlohy. Já bych nerada jela sama. Když dáma cestuje samotná, vypadá to divně, nezdá se vám?“

„Ne,“ odpověděla Joanna.

Slečna Emily se na ni v pochybách zahleděla. „Taky nevím, jak bych to udělala se zavazadly - a kdybych měla vystoupit na pevninu někde v cizích přístavech -a všechny ty různé měny _“

Před vylekanýma očima malé dámy zřejmě vytanuly nespočetné překážky, a tak ji Joanna honem honem uklidnila otázkou o blížící se zahradní slavnosti a prodeji ručních prací. Tím jsme se pochopitelně dostali k paní Calthropové.

Obličej slečny Bartonové se na okamžik stáhl jakoby v křeči. "Víte, drahé dítě," řekla, "to je opravdu moc divná paní. Co někdy řekne –“

Zeptal jsem se, co to vlastně říká.

„No, ani nevím. Takové moc nečekané věci. A dívá se na vás, jako byste to ani nebyl vy, ale někdo jiný - vyjadřuju se špatně, ale je tak těžké najít pro to správný výraz. A pak, víte, ona nechce -ano, nechce nikdy do ničeho zasáhnout. Tolikrát se vyskytnou případy, kdy by farářova žena měla poradit a –možná i napomenout. Popostrčit lidi, víte, a přimět je, aby se .napravili. Lidi by

ji poslechli, tím jsem si jista, protože se jí bojí. Ale ať se děje co děje, ona je slepá a hluchá, drží si je hezky daleko od sebe. A pak má moc divný zvyk, že lituje i lidi, kteří si toho ani trochu nezaslouží.“

„To je zajímavé,“ řekl jsem a vyměnil jsem si rychlý pohled s Joannou.

„A přesto je to moc dobře vychovaná žena. Pochází z velice dobré rodiny, za svobodna byla Farrowayová z Bellpathu. Jenže členové těchhle starých rodů bývají někdy tak trochu podivíni. Ale má opravdu ráda svého manžela -to je taky velmi jemný a inteligentní člověk, bohužel -jak se někdy domnívám -tady na venkově se zahrabal. Dobrý člověk, a tuze upřímný, ale vždycky se mi zdá, že těch latinských citátů užívá moc, až je to trochu nesrozumitelné.“

„Správně, správně,“ přisvědčil jsem horlivě.

„Jerry chodil do drahé soukromé střední školy, takže když slyší latinu, ani nepozná, že to latina je,“ posmívala se mi Joanna.

To přivedlo slečnu Bartonovou k novému námětu hovoru.

„Ředitelka zdejší školy je tuze protivná mladá žena,“ Postěžovala si. „Bojím se,“ snížila hlas, „že sympatizuje se socialisty.“

Když jsme vyšlapávali kopec na zpáteční cestě, Joanna se ke mně obrátila:

„Ta slečna Emily je opravdu roztomilá.“

*

Při večeři prohodila Joanna k Partridge, že čaj se jí - jak doufá - vydařil.

Partridge zrudla v obličeji jako rak a zatvářila se pokud možno ještě upjatěji: „Děkuju, slečno, jenže Agnes po tom všem nepřišla.“

„Oh, škoda.“

„Mně to nevadí,“ odpověděla Partridge. Překypovala však rozhořčením natolik, že se snížila a vylila nám své srdce:

„Mně přece ani nenapadlo pozvat si ji sem! Sama volala, říkala, že ji cosi trápí, a jestli by za mnou mohla přijít, že má dneska odpoledne volno. A já jsem řekla, ať přijde, ovšem jestli dovolíte, a to jste dovolili. A po tom všem se ani neobjevila, ani neozvala! Slovíčkem se neomluvila! Doufám, že zítra ráno od ní dostanu lístek. Ta dnešní děvčata -nevědí, kde je jejich místo - nemají ponětí o slušném chování!“

Joanna se pokusila uchlácholit ji:

„Třebas nebylo Agnes dobře. Co kdybyste ji zavolala a zeptala se jí?“

Partridge se opět stáhla do sebe. „Ne, to ne, slečno! Opravdu ne! Jestli Agnes neví, co se patří, je to její věc; však já už jí vycinkám, až se potkáme.“

Vyšla z jídelny, rozhořčena až běda, a my jsme se s Joannou dali do smíchu.

„Pravděpodobně případ z rubriky Porad', teto Nancy,“ řekl jsem. „Můj hoch ke mně najednou ochladl, co si mám počít?“ A když není po ruce teta Nancy, obrátila se Agnes o radu na naši Partridge; ale udobřili se, a možná že právě teď patří k těm mlčenlivým dvojicím, které se k sobě tisknou a na které každou chvíli narazíš

ve tmě u živého plotu. Tebe uvedou do strašných rozpaků, ale ty je nikoli.“

Joanna se zasmála a řekla, že tak nějak to asi bude.

Začali jsme hovořit o anonymních dopisech a zajímalo nás, jak asi pokračují Nash s melancholickým Gravesem v pátrání.

„Dnes je tomu právě týden,“ řekla Joanna, "co paní Symmingtonová spáchala sebevraždu. Museli už na nějakou stopu narazit. Mají otisky prstů nebo poznali rukopis anebo vůbec něco.“

Roztržitě jsem jí odpověděl. Kdesi v mém podvědomí se začal ozývat podivný neklid. Byl nějak spojen s větou, kterou právě pronesla Joanna: „Dnes je tomu právě týden...“

Odvažuji se tvrdit, že jsem mohl celou záhadu rozluštit dřív. V podvědomí jsem ustavičně věděl, že něco nehraje.

A teď. můj nepokoj rychle vzrůstal a stoupal -až k mozku.

Joanna si najednou povšimla, že neposlouchám její oduševnělý výklad o dostaveníčku na malém městě.

„Co je s tebou, Jerry?“

Neodpověděl jsem, protože jsem v duchu kvapně skládal útržky jednotlivostí.

Sebevražda paní Symmingtonové. To odpoledne byla sama doma... *Sama doma, protože služebné měly volno...* Přesně před týdnem...

„Jerry, co je –“

Přerušil jsem ji:

„Joanno, služebné mívají volno jednou týdně, vid’?“

„A střídají se v neděli,“ doplnila Joanna. „Co tě...“

„Na nedělích mi nezáleží. A mají volno vždycky stejný den v týdnu?“

„Ovšem. Tak je to zaběhnuté.“

S podivem se na mne zahleděla. Nezachytila stopu, kterou jsem sledoval já.

Přešel jsem pokojem a zazvonil jsem.

Přišla Partridge.

„Povězte mi, prosím vás,“ řekl jsem jí, „O té Agnes Woddellové. Slouží teď u někoho?“

„Ano, pane. U paní Symmingtonové, vlastně bych měla teď říct u pana Symmingtona.“

Zhluboka jsem se nadechl. Podíval jsem se na hodiny. Bylo půl jedenácté.

„Co myslíte, bude už doma?“

Partridge nebylo mé vyptávání moc po chuti.

„Ano, pane. Děvčata tam musí být v deset doma. Vedou to tam postaru.“

„Půjdu tam zavolat,“ řekl jsem.

Odešel jsem do haly. Joanna a Partridge mě následovaly. Partridge byla očividně dopálená. Joanna ne věděla, co si o tom všem myslit. Když jsem vytáčil číslo, zeptala se:

„Co chceš dělat, Jerry?“

„Rád bych měl jistotu, že se to děvče v pořádku vrátilo domů.“

Partridge odfrkla. Jen odfrkla, nic víc. Ale její odfrknutí bylo víc než výmluvné.

U Symmingtonů vzala telefon Elsie Hollandová.

„Promiňte, že vyrušuji,“ řekl jsem. „Tady Jerry Burton. „Je ta vaše -služebná Agnes už doma?““

Sotva jsem to vyslovil, měl jsem najednou pocit, že si počínám jako blázen. Jestli už děvče přišlo domů a je v pořádku, jak proboha vysvětlím, proč volám a vyptávám se na ni. Měl jsem raději nechat Joannu, aby se sama zeptala -jenže té bych zas musel chvíli vysvětlovat své podezření. V duchu jsem už viděl, jak se Lymstockem šíří nová vlna klepů o mně a o té neznámé Agnes.

Elsie Hollandová byla samozřejmě velice překvapená: „Agnes? Ó, jistě, už je doma.“

Připadal jsem si jako blázen, ale přesto jsem pokračoval: „Mohla byste být tak hodná a podívat se, jestli se už opravdu vrátila, slečno Hollandová?“

Vychovatelky jsou zvyklé udělat, co se jim řekne, a nevyptávat se proč a nač. Elsie Hollandová položila sluchátko a šla se podívat po Agnes.

Za dvě minuty nato jsem znovu uslyšel její hlas:

„Jste tam, pane Burtone?“

„Ano.“

„Agnes opravdu ještě není doma.“

Věděl jsem, že moje tušení bylo správné. Na druhém konci drátu se ozval nejasný šum hlasů a pak sám pan Symmington:

"Haló, Burtone, co je?“

„Vaše služebná Agnes se ještě nevrátila.“

„Ne. Slečna Hollandová se po ní šla právě podívat. Co se děje? Došlo snad k nějaké nehodě?“

„K *nehodě* ne,“ řekl jsem.

„Máte snad nějaký důvod k domněnce, že se tomu děvčeti něco přihodilo?“

„Nijak by mě to nepřekvapilo,“ odpověděl jsem zamračeně.

*

Tu noc jsem špatně spal.

Myslím, že i ve spánku mi vířily hlavou útržky celé té záhady. Kdybych se byl nad vším důkladně zamyslel, mohl jsem patrně už tenkrát hned přijít všemu na kloub. Proč by mě jinak všechny ty kusé vědomosti pronásledovaly tak vytrvale?

Kolik toho vůbec kdy víme? Mnohem víc, nežli se domníváme. Ale nedokážeme proniknout hloub než k povrchu. Jenže teprve pod povrchem je pravda, a k té nepronikneme.

Ležím na posteli, neklidně pokašlávám, útržky událostí, zpřeházené a nejasné, na mne dotírají. Klíč k řešení tu někde je, jenom ho najít. Musel bych vědět, kdo psal ty anonymy. Tam někde je stopa, jen kdybych na ni narazil...

Když jsem se probudil, v otupělé hlavě mi bodavě vířila jednotlivá slova:

„Není kouře bez ohýnku. Není kouře bez ohýnku. Kouř... Kouř...? Kouřová clona... Ne, to bylo ve válce. To je vojenský termín. Válka. Útržek papíru... Jenom útržek papíru. Belgie -Německo...“

Usnul jsem. Zdálo se mi, že jdu na procházku s paní Calthropovou, která se proměnila v chrta, a že si ji vedu pěkně na obojku a na šňůře.

*

Probudilo mě zvonění telefonu. Vytrvalé vyzvánění.

Posadil jsem se na posteli a podíval se na hodinky. Bylo půl sedmé. K snídani mě ještě nevolali. Zvonil telefon dole v hale.

Vyskočil jsem z postele, natáhl si župan a seběhl dolů. O délku hlavy jsem předstihl Partridge, přicházející zadními dveřmi z kuchyně. Popadl jsem sluchátko.

„Haló?“

„Ach!“ ozval se úlevný vzlyk. „To jste vy!“
Megan! Hlas Megan! Nepopsatelně vylekaný a ztracený.
„Prosím vás, přijed'te sem - přijed'te! Ach prosím vás, přijed'te! Ano?“

„Hned jsem u vás,“ řekl jsem. „Slyšíte? Hned!“

Bral jsem schody po dvou a vrazil jsem k Joanně.

„Koukej, Jo, jedu k Symmingtonovým.“

Joanna zvedla z podušky kudrnatou plavou hlavu a protírala si oči jako dítě.

„Co -co se stalo?“

„Nevím. Volala ta malá -Megan. Celá vyděšená.“

„Co se může díť?“

„Něco s tou Agnes, jestli se moc nepletu.“

Když jsem vycházel ze dveří, Joanna za mnou volala: „Počkej! Vstanu a zavezu tě tam.“

„Nemusíš. Budu řídit sám.“

„To nesvedeš.“

„Ale svedu.“

A opravdu jsem dokázal řídit auto. Bolelo to, ale ne zas tolik. Umyl jsem se, oholil, oblékl, vyjel z garáže a stihl to k Symmingtonovým za necelou půlhodinu. Docela dobrý čas.

Megan už na mne zřejmě čekala. Vyběhla z domu a padla mi kolem krku. Její hubený obličejík byl bílý jako stěna a křečovitě v něm šubalo.

„Vy jste přišel! Vy jste přišel!“
„Tak hlavu vzhůru, vrabčáčku,“ řekl jsem. „Ano, přišel jsem. Co je?“

Začala se třást. Položil jsem jí ruku na rameno.

„Já - já jsem ji našla.“

„Vy jste našla Agnes? Kde?“

Roztřásla se ještě víc.

„Pod schody. Je tam komůrka. Máme tam rybářské pruty a golfové hole a haraburdí. Však víte.“

Přikývl jsem. Komůrka, jak to v domácnostech bývá.

Megan pokračovala:

„Byla tam -celá zkroucená -a -a studená -strašně studená. Byla -byla mrtvá, víte!“

„A jak vás napadlo hledat zrovna tam?“ zeptal jsem se s údivem.

„Já -já nevím. Včera večer jste telefonoval. A všichni jsme. se začali divit, kde by Agnes mohla být. Zůstali jsme vzhůru a čekali jsme, ale nevracela se, a tak jsme šli nakonec spát. Nespala jsem moc dobře a brzy jsem vstala. Vzhůru byla jen Rose, kuchařka. Moc se na Agnes zlobila, že se ještě nevrátila. Povídala, že kdysi u kohosi sloužila, a tam prý služka zrovna takhle frnkla ze služby. Snědla jsem v kuchyni kousek chleba s máslem a napila jsem se mléka -a pak najednou Rose přišla, tvářila se moc divně a řekla, že Agnes má ve svém pokojíku všechny své věci, i kabát, klobouk, boty a šaty, ve kterých chodívá ven. A tak mě napadlo, jestli -jestli vůbec odešla z domu. Začala jsem hledat po domě a otevřela jsem taky komůrku pod schody a -a ona tam byla...“

„Zavolal už někdo od vás na policii?“

„Ano, už jsou tady. Otčím jim okamžitě zatelefonoval. A pak - nemohla jsem to vydržet a zavolala Jsem vám. Nezlobíte se?“

„Ne,“ řekl jsem. „Nezlobím se.“

Starostlivě jsem se na ni podíval.

„Dal vám někdo trochu brandy nebo kávy nebo čaje potom, když jste ji našla?“

Megan zavrtěla hlavou.

Proklel jsem v duchu celou Symmingtonovic *famili*i. Ten škrobený panák Symmington nemá pomyslení na nic než na policii. A ani Elsii Hollandovou, ani kuchařku asi netrklo, že tak hrůzný nález mohl tomuto senzitivnímu dítěti způsobit šok.

„Pojďte, kalupinko,“ řekl jsem, „půjdem do kuchyně.“

Obešli jsme dům až k zadnímu vchodu a vešli jsme do kuchyně. Kuchařka Rose, čtyřicátnice s nakynulým obličejem, pila u sporáku silný čaj. Pozdravila nás vodopádem slova s rukou na srdci.

Kolena prý se jí třesou, pravila, a srdce jí tluče jako splašené! Když si tak pomyslí, že to mohla být ona či kdokoli z domu a že je všechny mohli najít povražděné v posteli!

„Udělejte hodně silný čaj pro slečnu Megan,“ řekl jsem. „Vidíte přece, jak je celá vyděšená! Uvědomte si, že Agnes našla ona.“

Při pouhé zmínce o mrtvé Agnes začala Rose znovu strašlivě lamentovat, ale změřil jsem ji přísným pohledem, a Rose tedy udělala šálek tmavohnědého čaje.

„Tak, vážená a milá,“ poručil jsem Megan, „tohle vypijete. Není tu náhodou trochu brandy, Rose?“

Rose řekla dosti váhavě, že tu někde zůstala trocha obyčejného rumu, který zbyl, když o Vánocích dělali pudink.

„To stačí,“ řekl jsem a nalil jsem Megan do čaje plnou sklenku. Rose zasvítily oči a bylo vidět, že si říká: „Dobrý nápad!“

Nařídil jsem Megan, ať tu zůstane s kuchařkou.

„Dáte na slečnu Megan pozor? Mohu vám ji svěřit?“ zeptal jsem se Rose, a ta mi polichoceně odpověděla: „Ovšemže, pane!“

Vyšel jsem z kuchyně. Pokud jsem se vyznal v Rose a bytostech jí podobných, dal bych na to krk, že jí brzy napadne posilnit se nějakým soustem, a to Megan prospěje taky. Zatracení lidé, copak se nemohou o to dítě aspoň trochu starat?

Celý nasupený jsem v hale vrazil do Elsie Hollandové. Ani se nepodivila, že mě tu vidí. V rozrušení nad hrůzným objevem jim bylo asi všem jedno, kdo si tu chodí po domě. Poručík Bert Rundle stál u předního vchodu.

„Och, pane Burtone, není to strašné?“ vydechla Elsie Hollandová. „Kdo jen mohl spáchat něco tak hrozného?“

„Byla to vražda, že?“

„Ach ano! Dostala zezadu ránu do týla. Má hlavu celou zakrvácenou, i vlasy - ach! strašné! - a pak ji strčil do komory dole! Kdo jen mohl spáchat takový zločin? A proč? Chudák Agnes, ta určitě nikdy nikomu nepřeložila stéblo přes cestu.“

„Ne,“ řekl jsem. „Někdo si zatraceně pospíšil, aby mu nemohla přeložit stéblo přes cestu.“

Zůstala na mne strnule zírat. No, pomyslel jsem si, moc vtipné kaše nepojedla. Ale nervy měla jako provazy. Ani nepobledla, snad jen rozčilením maličko zrůžověla, ba dokonce mi napadlo, že ji dramatický spád událostí navzdory jejímu dobrému srdci jakýmsi morbidním způsobem rozjařuje.

„Musím jít nahoru za chlapci,“ řekla omluvně. „Pan Symmington se tolik bojí, aby se moc nevylekali. Chce, abych je držela hezky opodál.“

„Mrtvolu prý našla Megan,“ řekl jsem stroze. „Doufám, že si ji po tom šoku vzal někdo na starost.“

Připisují Elsii Hollandové k dobru, že se zatvářila provinile.

„Oh bože,“ povzdychla. „Dočista jsem na ni zapomněla. Doufám, že je v pořádku. Víte, byla jsem tak rozrušená, a navíc policie a to ostatní -ale neměla jsem na ni zapomenout. Chudák, muselo ji to pořádně sebrat. Půjdu a hned se po ní podívám.“

„Je v pořádku,“ pronesl jsem už méně stroze. „Stará se o ni Rose. Vy jděte nahoru k dětem.“

Poděkovala mi, až se jí bílé zuby zableskly, a spěchala po schodech do dětského pokoje. Koneckonců měla na starosti oba chlapce, a ne Megan –Megan neměl na starosti nikdo. Elsie byla placena za to, že pečuje o Symmingtonovy šilhavé kluky. Nemohl jsem jí zazlívat, že to skutečně dělá.

Když mizela nahoře za rohem, zatajil se ve mně dech. Na minutu jsem měl prchavý dojem, že se to tam mihla okřídlená Niké, krása nesmrtelná a neuvěřitelná, nikoli svědomitá slečna k dětem.

Pak se otevřely dveře a do haly vstoupil vrchní inspektor Nash, následován Symmingtonem.

„Vida, pan Burton,“ řekl. „Zrovna jsem vám chtěl telefonovat. Jsem rád, že tu jste.“

Vůbec se mě nezeptal, jak to, že jsem tady. Otočil hlavu k Symmingtonovi a zeptal se: „Použiju téhle místnosti, jestli vám to nevadí.“

Byl to malý pokojík s oknem do ulice, kde se snídávalo.

„Ovšem, ovšem.“

Symmington se držel velice dobře, ale vypadal zoufale unaven. Vrchní inspektor Nash řekl vlídně: „Na vašem místě bych posnídal, pane Symmingtone. Vy i slečna Hollandová i slečna Megan se budete cítit mnohem líp, když si sníte vejce se slaninou a vypijete šálek kávy. Vražda je na lačný žaludek moc ohavná věc.“

Mluvil pokojně jako rodinný lékař.

Symmington se pokusilo slabý úsměv: „Děkuji vám, inspektore. Zařídím se podle vaší rady.“

Následoval jsem Nashe do pokojíku a on za námi zavřel dveře.

Teprve pak se mě zeptal: „Dostal jste se sem nějak moc rychle, což? Jak jste se to dozvěděl?“

Řekl jsem mu, že mě zavolala Megan. Vrchní inspektor měl mé sympatie. Ten nezapomněl, že i Megan potřebuje posnídat.

„Slyšel jsem, že jste sem včera telefonoval, pane Burtone, a ptal se na Agnes. Pročpak?“

Opravdu to asi vypadalo prapodivně. Vyprávěl jsem mu o tom, jak Agnes telefonovala naší Partridge, a pak nepřišla.

Podotkl jen: „Ano, rozumím...“

Řekl to pomalu, zamyšleně a třel si přitom bradu. Pak povzdychl:

„Tak vida, teď je to vražda, a vražda jaksepatří. Přímý fyzický útok. Je otázka, co to děvče vědělo. Řekla něco té vaší Partridge? Něco konkrétního?“

„Myslím, že ne. Ale můžete se Partridge zeptat.“

„Ano, až skončím zde, pojedu k vám a promluví si s ní.“

„Co se vlastně přihodilo?“ zeptal jsem se. „Nebo to ještě přesně nevíte?“

„Tak zhruba ano. Služebné měly volno –“

„Obě?“

„Ano, kdysi prý tu sloužily dvě sestry, které chtěly chodit ven společně, a tak jim paní Symmingtonová vyhověla. A když sem potom přišly Rose a Agnes, nechala už všechno při starém. Mívali v jídelně zchystanou studenou večeři a slečna Hollandová uvařila čaj.“

„Rozumím.“

„Až potud je to naprosto jasné. Kuchařka Rose pochází z Nether Mickfordu, a aby se tam dostala, musí chytit autobus, který odtud odjíždí v půl třetí. Agnes vždycky dokončila úklid po obědě, Rose za to umyla nádobí od večeře, a tak se to vyrovnalo. Právě tak to bylo i včera. Rose odešla, aby chytla autobus ve dvě dvacet pět, Symmington odešel do kanceláře ve dvě třicet pět. Elsie Hollandová šla s dětmi na procházku ve tři čtvrtě na tři. Megan Hunterová si vyjela ven na kole za pět minut nato. Agnes pak zstala v domě sama. Pokud mohu soudit, normálně odcházela z domu mezi třetí a půl čtvrtou.“

„Dům byl pak prázdný?“

„No, tady si s tím nedělají těžkou hlavu. Skoro žádný se tu nezamyká. Jak říkám, deset minut před třetí byla Agnes sama doma. Je jasné, že odtud už neodešla,

protože když jsme mrtvolu našli, měla na sobě ještě čepeček a zástěru.“

„Můžete zhruba určit dobu, kdy asi byla zabita?“

„Doktor Griffith to sám nechce určovat. Podle jeho názoru někdy mezi druhou a tři čtvrtě na čtyři.“

„Jak byla zabita?“

„Vrah ji nejdřív omráčil ranou do týla. Pak jí vrazil do lební spodiny obyčejnou kuchyňskou jehlicí na rožnění, s velice ostrým hrotem, a to způsobilo okamžitou smrt.“

Zapálil jsem si cigaretu. Nebylo to příjemné líčení.

„Zatraceně chladnokrevná vražda,“ poznamenal jsem.

„Ano, ano, to je jisté.“

Zhluboka jsem se nadechl.

„Kdo to udělal?“ zeptal jsem se. „A proč?“

„Nepředpokládám,“ řekl Nash pomalu, „že se někdy přesně dovíme proč. Ale můžeme se dohadovat.“

„Něco věděla?“

„Něco věděla.“

„Nenaznačila někomu, oč jde?“

„Pokud vím, ne. Jak říká kuchařka, byla od smrti paní Symmingtonové rozrušená, a jak Rose tvrdí, trápila se pořád víc a víc a ustavičně si stěžovala, že neví, co si má počít.“

Krátce, hněvivě povzdechl. :

„Tak je to vždycky. Nechtějí k nám přijít. Mají hluboce zakořeněnou obavu, aby se něja.k nezapletli s policií. Kdyby k nám byla přišla a svěřila nám, co ji trápí, mohla být dnes naživu.“

„Nenaznačila kuchařce *ani v nejmenším*, co ji znepokojuje?“

„Ne, aspoň Rose říká, že ne, a já jsem ochoten jí věřit. Kdyby Rose něco věděla, už by nám to byla vyklopila, a ještě by to z vlastní hlavy důkladně napentlila.“

„To je k zbláznění,“ řekl jsem, „že zhola nic nevíme.“

„Ale můžeme se dohadovat, pane Burtone. Pro začátek to nemůže být nic určitého. Ale když si všechno promyslíte a přemílate, zneklidňuje vás to pořád víc a víc. Chápete, že?“

„Ano.“

„A tak se mi teď zdá, že vím, co Agnes trápilo.“

Podíval jsem se na něho s respektem.

„To jste pašák, inspektore.“

„Víte, pane Burtone, zjistil jsem něco, co nemůžete znát vy. To odpoledne, kdy paní Symmingtonová spáchala sebevraždu, měly obě služebné volno. Jenomže Agnes se vrátila zpátky domů.“

„Víte to určitě?“

„Ano. Agnes měla mládence -mladého Rendella z rybárny. Vždycky ve středu brzy zavíral, šel Agnes naproti a pak šli spolu na procházku nebo do kina, když přšelo. Ale v tu středu se pohádali, hned jak se sešli. Pisatel anonymních dopisů si byl jist, že má volnou ruku, předpokládal, že Agnes je všude jinde, jen ne doma. No, a Fredu Rendellovi něco přeletělo přes nos. Zuřivě se s Agnes pohádali, a ta utekla domů a řekla, že nepůjde ven, dokud ji Fred neodprosí.“

„A dál?“

„A kuchyň, pane Burtone, kuchyň má okna dozadu, kdežto spižárna má okna do ulice zrovna jako tahle místnost. Mají tu jen jednu branku. Projdete jí a pustíte se buď k přednímu vchodu, anebo po pěšině podél domu k zadnímu vchodu.“

Odmlčel se.

„A teď vám něco řeknu: dopis, který paní Symmingtonová tehdy odpoledne dostala, nepřišel poštou. Byla na něm přilípnutá známka už použitá, ale při umělém osvětlení vypadala tak normálně, jako kdyby sem dopis dal listonoš s odpolední poštou. Jenomže ve skutečnosti dopis nebyl doručen poštou. Víte, co to znamená?“

„To znamená,“ řekl jsem pomalu, „že někdo ten dopis sám donesl a strčil Symmingtonovým do schránky krátce předtím, než přišla odpolední pošta, tak aby si ho vybrali s ostatními dopisy.“

„Přesně tak. Odpolední pošta se roznáší kolem tří čtvrti na čtyři. Já se domnívám toto: Agnes stála ve spižárně a dívala se oknem (je zakryté větvemi zákrsku: ale ven jím vidíte velmi dobře) a čekala, jestli ten ~její mládenec přijde a omluví se jí.“

„A viděla, kdo ten dopis přinesl?“ zeptal jsem se.

„To je moje domněnka, pane Burtone. Mohu se : ovšem mýlit.“

„Nemyslím... Je to prosté -a přesvědčivé -a znamená to, že Agnes věděla, kdo je pisatelem anonymního dopisu.“

V

„Ano,“ řekl Nash, „Agnes věděla, kdo ty dopisy psal.“

„Ale proč to někomu neřekla?“ zamračeně jsem se odmlčel.

„Jak já to vidím,“ skočil mi do řeči Nash, „to děvče si neuvědomilo, co vlastně vidělo. Aspoň zpočátku ne. Někdo hodil dopis do domovní schránky -ale ten někdo byl člověk, kterého by si ani ve snu nespojovala s anonymy. Byl to někdo, koho by nikdy nepodezřívala. Jenomže čím víc o všem přemýšlela, tím větší nejistota se jí zmocňovala. Měla by snad o tom někomu povědět? Ve svém zmatku pomýšlí na Partridge, která -jak soudím -je svým způsobem autorita a jejíž úsudek by Agnes bez váhání přijala. Rozhodne se, že se zeptá Partridge, co má dělat.“

„Ano,“ řekl jsem zamyšleně. „To všechno klope. A nějakým záhadným způsobem se to anonym dozví. Ale jak, jak by se to mohl dozvědět, inspektore?“

„Nejste uvyklý žít na venkově, pane Burtone. Zprávy se tu šíří zrovna zázračnou rychlostí. Tak především tu máme ten telefon. Kdo to slyšel u vás v domě?“

Uvažoval jsem.

„Telefon jsem bral sám. Pak jsem zavolal Partridge.“

„Vyslovil jste jméno Agnes?“

„Ano, to ano.“

„Slyšel vás někdo?“

„Mohla mě slyšet sestra nebo slečna Griffithová.“

„Hm, slečna Griffithová. Copak tam u vás dělala?“

Vysvětlil jsem mu to.

„Vracela se pak do městečka?“

„Šla ještě k panu Pyeovi.“

Vrchní inspektor Nash povzdychl. „Jsou dvě cesty, po kterých se mohla ta zpráva dostat do oběhu.“

Nevěřil jsem vlastním uším. "Přece nemyslíte, že by slečně Griffithové nebo panu Pyeovi stálo za to opakovat tak nicotnou malichernost, jako že Agnes volala Partridge?“

„Nebylo by to tady v městečku poprvé. Koukal byste! Když se matce místního krejčího udělá na noze kuří oko, dozví se o tom kdekdo. A tohle jsou ty konce! Slečna Hollandová, Rose -i ty mohly slyšet, co říká Agnes do telefonu. A pak je tu Fred Rendell. Od něho se mohl někdo dozvědět, že se tenkrát odpoledne vrátila Agnes domů.“

Lehce mě zamrazilo. Díval jsem se právě z okna. Zrovna proti mně se prostíral hezký čtverec trávníku a táhla se pěšina k pěkné nízké brance. Někdo otevřel branku, kráčel spořádaně a klidně k domu a strčil do schránky dopis. Viděl jsem v duchu matný obrys ženské postavy. Obličej neměla -ale musí to být obličej někoho, koho znám...

Inspektor Nash řekl:

„Ať tak nebo tak, kruh podezřelých se tím zužuje. A takhle se nám nakonec vždycky podaří pachatele

dopadnout. Ustavičnou trpělivou eliminací. Teď už to není taková spousta lidí, kteří mohou přicházet v úvahu.“

„Myslíte –“

„Vylučuje to všechny úřednice, které byly toho odpoledne v práci. Vylučuje to ředitelku školy. Učila. A taky sestru ze střediska. Vím, kde byla včera. Ne že bych byl podezřívával některou z nich, ale teď máme jistotu. Vidíte, pane Burtone, máme dva časové body, na které se soustředíme -včerejší odpoledne a odpoledne týden předtím. Den smrti paní Symmingtonové od -řekněme -čtvrt na čtyři (dřív se Agnes po hádce se svým mládencem nemohla vrátit domů) až do čtyř, kdy asi přišla pošta (ale to ještě upřesním po výsledku listonoše). A včera od dyou hodin padesáti minut (když Megan Hunterová opustila dům) až do půl čtvrté, nebo ještě pravděpodobněji do čtvrt na čtyři, protože se Agnes ještě nezačala převlékat.“

„A co myslíte, že se stalo včera?“

Nash se neurčitě zašklíbil.

„Co si myslím? Myslím, že jistá dáma kráčela k přednímu vchodu a zazvonila, docela klidně a s úsměvem, obyčejná odpolední návštěva... Zeptala se možná po slečně Hollandové nebo slečně Megan, přinesla možná balíček. Buď jak buď, Agnes se otočí, aby přinesla podnos na navštívenky nebo zanesla balíček dovnitř, a vtom ji naše návštěvnice zezadu udeří do nic netušící hlavy.“

„A čím?“

„Zdejší dámy,“ řekl Nash, „nosívají dost velké kabelky. Nedá se říct, co všechno v nich může být.“

„A pak ji zezadu bodne do šíje a nacpe ji do skříně? Nebyla to pro ženu moc velká dřina?“

Vrchní inspektor Nash se na mne podíval s dosti zvláštním výrazem. „Žena, po které pátráme, není normální -to zdaleka není -a tenhle druh duševních poruch jde ruku v ruce s překvapující tělesnou silou. Agnes nebyla nijak velká!“ Zamlčel se a pak se otázel: „Co vedlo slečnu Megan k tomu, že hledala Agnes v té komůrce?“

„Jenom instinkt,“ řekl jsem.

A pak jsem se zeptal: „Proč ta ženská odtáhla mrtvolu z dohledu? Jaký to mělo účel?“

„Čím déle to trvalo, než byla mrtvá nalezena, tím obtížnější bylo stanovit přesně dobu vraždy. Kdyby , například slečna Hollandová klopýtla o mrtvolu hned, jak se vrátila domů, mohl doktor určit dobu smrti ; s přesností na deset minut či tak nějak -a to mohlo být pro naši návštěvníci nebezpečné.“

Zamračil jsem se: „Ale co jestli Agnes tu ženskou podezřívala...“

„Nepodezřívala,“ přerušil mě Nash. „Tak daleko nešla. Řekněme, že se jí to zdálo ‚divné‘. Nemyslílo jí to asi moc rychle a měla nejasný pocit, že tady něco není v pořádku. Určitě netušila, že stojí proti ženě, která je schopna vraždit.“

„A vás něco takového napadlo?“ zeptal jsem se.

Nash zavrtěl hlavou. S důrazem pronesl:

„Měl jsem to vědět. Víte, ta sebevražda anonymní pisatelku vyděsila. Dostala vítr. A strach, pane Burtone, je něco nevypočitatelného.“

Ano, strach. To jsme měli předvídat. Strach -v hlavě nenormálního člověka...

„Vidíte,“ řekl inspektor Nash a jeho slova postavila celý případ do zvláštního, zcela děsivého světa,

„stojíme tu proti osobě, která je vážená a o níž mají lidé vysoké mínění - proti osobě, která patří k dobré společnosti.“

Pak prohlásil, že si půjde ještě jednou promluvit s Rose. Zeptal jsem se ho trochu ostýchavě, jestli mohu jít s ním. K mému překvapení srdečně souhlasil:

„Mám skutečně radost z vaší spolupráce, pane Burtone, mohu-li to tak nazvat.“

„To zní podezřele,“ řekl jsem. „Když v detektivce vítá detektiv něčí pomoc, tak ten někdo bývá obyčejně vrahem.“

Nash se krátce zasmál. „Vy opravdu nejste typ člověka, který by psal anonymní dopisy, pane Burtone,“ prohlásil a dodal: „Upřímně řečeno -můžete nám být užitečný.“

„Rád, jenže nevím jak.“

„Protože jste tu cizí. Nemáte o zdejších lidech předem ustálené mínění. Ale máte současně možnost dovědět se leccos, abych tak řekl, společenskou cestou.“

„Vrah patří k dobré společnosti,“ zamumlal jsem.

„Přesně tak.“

„Mám tedy pátrat ve svém společenském okruhu?“

„Máte něco proti tomu?“

Zamyslel jsem se. „Ne,“ řekl jsem pak, „upřímně řečeno nemám. Jestli je to nějaká šílená ženská, která dožene bezbrannou paní k sebevraždě a praští chuděru služtičku do hlavy, pak nemám nic proti kusu špinavé práce, jen abych tu šílenou ženskou dostal za mříže.“

„To je od vás rozumné, pane. A dovolte, abych vám řekl, že osoba, po které jdeme, je nebezpečná. Je tak

nebezpečná jako chřestýš a jako kobra a jako písečná zmije dohromady.“

Trochu mne zamrazilo. Řekl jsem: „Opravdu si musíme pospíšet?“

„Ovšem. Nemyslete si, že jsme lenošili. To ne. Pracovali jsme a šli jsme po několika stopách současně.“

Řekl to zasmušile.

Představil jsem si jemnou, doširoka rozestřenou pavučinu...

Nash si chtěl vyslechnout Rosinu výpověď ještě jednou, protože mu vyprávěla dvě různé verze, jak mi řekl, a čím víc verzí se od ní dozví, tím pravděpodobnější je, že se tam najde i pár zrůnek pravdy. Zastihli jsme Rose, jak umývá nádobí od snídaně, ale okamžitě toho nechala, obrátila oči k nebi, přitiskla si ruku na srdce a znovu prohlašovala, že do ní dneska ráno dočista nic není.

Nash s ní měl trpělivost, ale byl neústupný. Zprvu ji uklidňoval, jak mi řekl, pak začal zhurta, a teď používal obou metod současně.

Rose s potěšením prodlévala u detailů z minulého týdne, jak tu Agnes chodila a třásla se v smrtelném strachu a šeptala: „Na nic se mě neptejte!“ když na ni Rose naléhala, ať poví, co se s ní děje. „Kdyby mi to řekla, byla prý by to má smrt," končila Rose a šťastně obracela oči k nebi.

„Nenaznačila vám Agnes, co ji znepokojuje?“

„Ne, leda jen to, že má strach o svůj život.“

Vrchní inspektor Nash povzdychl a načal z jiného konce: dal si přesně vyprávět, co všechno dělala Rose včera odpoledne.

Stručně řečeno Rose chytla autobus odjíždějící ve 14,30, strávila odpoledne a večer se svými příbuznými. a vrátila se autobusem odjíždějícím z Nether Mickkfordu ve 20,40. Její vyprávění bylo zpestřeno zvláštní zlou předtuchou, která Rose pronásledoval po celé odpoledne, a komentářem její sestry i sdělením, že nebyla schopna vzít do úst ani sousto kmínového koláče.

Z kuchyně jsme šli za Elsií Hollandovou, která zrovna prohlížela dětem úlohy.

Elsie Hollandová byla jako vždycky příjemná a úslušná. Vstala a obrátila se k chlapcům: „Tak, Coline, sečtete teď s Brianem tyhle tři sloupce, a až se vrátím, řeknete mi výsledek.“

Zavedla nás do ložnice dětí.

„Stačí to tady? Myslila jsem, že bude lepší nemluvit o ničem před dětmi.“

„Děkuji vám, slečno Hollandová. Jen mi ještě jednou povězte: jste si naprosto jistá, že se vám Agnes nikdy nezmiňovala o něčem, co by ji znepokojoval - myslím o smrti paní Symmingtonové?“

„Ne, nikdy nic neříkala. Bylo to velice klidné děvče, víte, a nenadělala moc řečí.“

„Na rozdíl od kuchařky, že?“

„Ano, Rose jede pusa ažaž. Někdy ji musím napomínat, aby si hleděla svého.“

„No, a teď mi přesně řekněte všecko, co se zběhlo včera odpoledne, ano? Všecko, na co si jen vzpomenete.“

„Tak tedy - poobědvali jsme jako obvykle v jednu hodinu a trochu jsme spěchali. Nenechávám chlapce vrtat se v jídle. Počkejte! Pan Symmington se pak vrátil do kanceláře a já jsem pomáhala Agnes prostřít

stůl k večeři - chlapci pobíhali po zahradě, dokud jsem nebyla hotova a nešla s nimi na procházku.“

„Kam jste šli?“

„K Hřebeništi, polní cestou -chlapci si chtěli zarybařit. Zapomněla jsem doma návnadu a musela jsem se pro ni vrátit.“

„V kolik hodin to bylo?“

„Počkejte, vyšli jsme asi pět minut před tři čtvrt na tři - nebo tak nějak. Megan chtěla jít s námi, ale rozmyslila si to. Vyjela si na kole. Je teď celá poblázněná do jízdy na kole.“

„Myslím, kolik hodin bylo, když jste se vracela pro návnadu. Vešla jste do domu?“

„Ne. Nechala jsem ji vzadu ve skleníku. A nevím přesně, kolik bylo -myslím.; že za deset minut tři nebo o pár minut víc nebo míň.“

„Viděla jste Megan nebo Agnes?“

„Myslím, že Megan už byla pryč. Ne, Agnes jsem neviděla. Neviděla jsem nikoho.“

„A pak jste šli na ryby?“

„Ano, šli jsme podél potoka. Nechytily jsme nic. Sotvakdy co chytíme, ale chlapcům se to líbí. Brian se celý zmáchal. Musela jsem ho pak doma převléknout.“

„Ve středu připravujete čaj pokaždé vy?“

„Ano. Pan Symmington už má v salonu všechno zchystáno. Když přijde, udělám jen čaj. Děti a já pijeme čaj v učebně -a Megan samozřejmě s námi. Mám tam nahoře v příborníku šálky a všechno, co potřebuji.“

„V kolik hodin jste se vrátili?“

„Bylo za deset minut pět. Vzala jsem chlapce nahoru a začala jsem nalívat čaj. Když pak přišel v pět pan Symmington, sešla jsem dolů, abych mu taky udělala

šálek čaje, ale řekl, že by si ho vypil s námi v učebně. Chlapci měli takovou radost! Hráli jsme pak duráka. Když si teď pomyslím, je to tak strašné - chudinka Agnes ležela celou tu dobu v komoře pod schody.“

„Té komory se běžně používá?“

„Ó ne, tam se ukládá jenom různé haraburdí. Klobouky a kabáty visívají v malé šatně, vpravo od domovních dveří, když vejdete. Do téhle komory se třeba celého měsíce nikdo nepodívá.“

„Rozumím. A když jste se vrátili, nepovšimla jste si ničeho nezvyklého, ničeho abnormálního?“

Modré oči se doširoka otevřely. „Ó ne, inspektore, vůbec ničeho. Všecko bylo přesně tak jako jindy. To je právě to hrozné.“

„A týden předtím?“

„Myslíte ten den, kdy paní Symmingtonová –“

„Ano.“

„Oh, to bylo strašné - strašné!“

„Ano, ano, já vím. To jste byla taky celé odpoledne venku?“

„Ó ano. Vždycky беру chlapce odpoledne na procházku - když je hezké počasí. Učíme se dopoledne. To jsme šli nahoru k vřesovišti. Vzpomínám si, že to byl dost dlouhý výlet. Bála jsem se, že se vracíme pozdě, protože když jsem docházela k brance, viděla jsem na druhém konci ulice pana Symmingtona přicházejícího z kanceláře, a já jsem ještě ani nepostavila vodu na čaj, ačkoliv už bylo za deset minut pět.“

„K paní Symmingtonové jste nahoru nešla?“

„Ó ne, to jsem nikdy nedělala. Vždycky po obědě odpočívala. Mívala záchvaty neuralgie -a obvykle se dostavovaly po jídle. Doktor Griffith jí předepsal k

užívání nějaké prášky. Obyčejně si lehla a snažila se usnout.“

„Takže jí nikdo nedonesl nahoru poštu?“ zeptal se Nash zcela nenápadně.

„Odpolední poštu? Ne. Když jsem se vracívala do domu, podívala jsem se vždycky do schránky na dopisy a položila jsem je na stolek v hale. Ale paní Symmingtonová velmi často sešla dolů a vyzvedla si je ze schránky sama. Nespala celé odpoledne. Kolem čtvrté bývala už obvykle vzhůru.“

„Nezdálo se vám, že něco není v pořádku, když tehdy odpoledne ještě nevstala?“

„Ba ne, nic takového mě ani nenapadlo. Pan Symmington si zrovna věšel kabát v hale a já jsem se omlouvala: „Čaj ještě není hotový, ale voda se už začíná vařit,“ on přikývl a zavolal: „Mono, Mono!“ - a když paní Symmingtonová neodpovídala, šel nahoru do její ložnice. Musel to pro něho být strašlivý šok! Zavolal mě, přišla jsem, a on mi řekl: „Odved'te děti!“ a pak zatelefonoval doktoru Griffithovi. Dočista jsme zapomněli na konvici na čaj, takže se u ní propálilo dno. Bože, to *bylo* hrozné! A ještě v poledne u oběda byla tak spokojená a veselá!“

Znenadání se Nash zeptal: „Co si vy sama myslíte o tom dopise, který paní Symmingtonová dostala, slečno Hollandová?“

Elsie odpověděla rozhořčeně: „Ó, myslím, že to byla hanebnost - hanebnost!“

„Ano, ovšem, ale tohle nemám na mysli. Domníváte se, že to je pravda?“

Elsie Hollandová řekla pevně:

„Ne, to si opravdu nemyslím. Paní Symmingtonová byla velice citlivá -skutečně velice citlivá. Musela brát všelijaké léky proti nervozitě. A byla tuze - ano, tuze *zvláštní*,“ Elsie se začervenala. „Něco tak *hanebného* -to ji muselo strašně ranit.“

Nash okamžik mlčel, pak se zeptal: „Vy sama jste taky dostala podobný dopis, slečno Hollandová?“

„Ne. Nedostala.“

„Jste si tím jista? Prosím“ -zvedl ruku – „neodpovídejte ukvapeně. Není žádná radost takový dopis dostat, to vím. A někdy lidé neradi připustí, že se to stalo zrovna jim. Ale v tomto případě je velice důležité, abychom se o tom dozvěděli. Jsme si vědomi, že je to jenom snůška lží, a tak vám to nemusí působit žádné rozpaky.“

„Ale já jsem žádný takový dopis nedostala, inspektore. Opravdu ne. Nic podobného.“

Byla rozhořčena, málem se rozplakala, a její „ne“; znělo opravdu věrohodně.

Když se vrátila zpátky k dětem, Nash se postavil k oknu a díval se ven.

„Vida,“ řekl, „tu to máme! Říká, že žádný anonymní dopis nedostala. A vypadá to, že mluví pravdu.“

„Nelže. Jsem si jist, že nelže.“

„Hm,“ zabručel Nash. „Ale to bych pak zatraceně rád věděl, proč ho nedostala.“

Mlčky jsem se na něho díval a Nash dost netrpělivě pokračoval:

„Je to hezké děvče, vidíte?“

„Víc než hezká.“

"Ovšem. Po pravdě řečeno, je neobyčejně hezká. A je mladá. Pro pisatelku anonymních dopisů je zrovna ona ten nejvhodnější terč. Proč právě ji ta ženská ušetřila?"

Potřásl jsem hlavou.

„Víte, to je zajímavé. O tom se musím zmínit Gravesovi. Ptal se, jestli mu můžeme s určitostí označit někoho, kdo takový dopis nedostal.“

„To už je druhá osoba,“ řekl jsem. „Ani Emily Bartonová nic nedostala, jen si vzpomeňte.“

Nash se zlehka usmál. „Nevěřte všemu, co slyšíte, pane Burtone. Slečna Emily dopis dostala -a ne jenom jeden!“

„Jak to víte?“

„Řekla mi to ta věrná dračice, u které teď bydlí - bývalá panská nebo kuchařka Florence Elfordová. Ta vyváděla! Chtěla po nás, abychom z pisatelky stáhli kůži, až ji dopadneme.“

„Proč slečna Emily tvrdila, že žádný dopis nedostala?“

„Z útlocitnosti. Slovník těch dopisů neoplýval zrovna něžnými výrazy. A slečna Bartonová se po celý život vyhýbala všemu hrubému a neslušnému.“

„Co stálo v jejím dopise?“

„Obvyklé věci. V jejím případě naprosto směšné. Kromě jiného obvinění, že slečna Emily otráвила matku i většinu sester.“

Zeptal jsem se nevěřicně: „Chcete říci, že ta nebezpečná a šílená osoba si tu chodí mezi námi a že se jí nedostaneme na kobytku?“

„Ale dostaneme,“ odpověděl Nash ponuře. „Napíše o jeden dopis víc, než měla.“

„Proboha, člověče, přece snad nebude pokračovat v psaní těch jedovatostí -zrovna teď!“

Podíval se na mne.

„Bude, ovšemže bude. Vidíte, teď nemůže přestat. Je to chorobné nutkání. Dopisy budou chodit dál, to se nepleťte.“

Nežli jsem opustil dům Symmingtonových, šel jsem vyhledat Megan. Byla na zahradě a vypadala už zase jako obvykle. Pozdravila mě docela vesele. Navrhl jsem jí, ať u nás opět pobude několik dní, ale zaváhala jen na chvíli, a pak zavrtěla hlavou.

„Je to od vás hezké -jenže já myslím zůstanu tady. Je to koneckonců -no, je to můj domov. A mohu tu trochu vypomoci, pokud jde o chlapce.“

„Dobrá,“ řekl jsem, „jak chcete.“

„No, pak radši zůstanu doma. Mohla bych – mohla bych –“

„Copak?“ zeptal jsem se.

„Kdyby se něco zlého stalo, mohla bych vám zavolat, vidíte, a vy byste přišel?“

Dojalo mě to. „Samozřejmě. Ale co zlého se vám může přihodit?“

„Já nevím,“ zatvářila se nejistě. „Dějí se teď pořád spíš zlé věci, nezdá se vám?“

„Tak dost!“ řekl jsem. „A neopovažujte se už najít žádnou další mrtvolu. Není to pro vás k ničemu dobré.“

Letmo se na mne usmála. „Ne, to ne. Udělalo se mi z toho pořádně nanic.“

Nenechával jsem ji tam zrovna moc rád, ale koneckonců byl to její domov, jak řekla. A předpokládal jsem, že se teď Elsie Hollandová bude cítit odpovědná i za ni.

Odebrali jsme se s Nashem do Rozmarýnky. Zatímco jsem Joanně vyprávělo tom, co jsem ráno zažil, Nash vyslýchá Partridge. Po chvíli se k nám připojí, ale nevypadal zrovna spokojeně.

„Moc mi nepomohla. Podle toho, co říká, jí Agnes svěřila jen to, že ji cosi znepokojuje, že si s tím neví rady a že by se o tom chtěla se slečnou Partridge poradit.“

„Zmínila se o tom Partridge někomu?“ zeptala se Joanna.

Nash mrzutě přikývl.

„Ano, řekla paní Emoryové -vaší posluhovačce – jak soudím, asi to, že *některé* mladé ženské prosí o radu své starší známé, a nenapadne jim, že by si mohly svoje záležitosti vyřídit rovnou samy! Agnes asi nebyla desetkrát chytrá, ale bylo to milé, uctivé děvče a umělo se chovat.“

„Partridge se opravdu přeceňuje,“ zamumlala Joanna. „A paní Emoryová to asi roznesla po městě?“

„Ovšem, slečno Burtonová.“

„Na všem mě překvapuje jedna věc,“ ozval jsem se. „Proč pisatel anonymních dopisů zahrnul mezi adresáty i mou sestru a mě? Jsme tu cizí -nikdo proti nám nemohl být zaujat.“

„Nepočítáte s mentalitou anonymů - ať je to Petr nebo Pavel, všichni jim vadí. Dá se říci, že jejich zášť se obrací proti celému lidskému pokolení.“

„Zdá se mi,“ podotkla Joanna, „že právě tohle měla na mysli paní Calthropová.“

Nash se na ni tázavě zadíval, ale Joanna mu svá slova blíž nevysvětlila.

Vrchní inspektor ji upozornil:

„Nevím, jestli jste si náhodou dobře prohlédla obálku dopisu, který jste dostala, slečno Burtonová. Jestli ano, všimla jste si možná, že byl původně adresován slečně Bartonové, ale pak bylo *a* přepsáno na *u*.“

Kdybychom si byli dovedli tuto okolnost patřičně vysvětlit, mohli jsme mít klíč k celé záhadě. Ale nikdo z nás jí nepřipisoval nějaký zvláštní význam.

Nash pak odešel a zůstali jsme s Joannou sami. Zeptala se hned: „Snad si nemyslíš, že ten můj dopis byl opravdu určen slečně Emily?“

„To by asi sotva začínal „Ty našminkovaná couro,“ namítl jsem a Joanna souhlasila.

Pak mi navrhla, že bych měl sejít dolů do osady.

„Měl by sis poslechnout, co si o tom lidé povídají. Dneska nebude človíčka, který by to neprotřásal.“

Navrhl jsem, ať jde se mnou, ale k mému překvapení Joanna odmítla. Řekla, že půjde do zahrady a semtam si něčeho zobne.

Zastavil jsem se ve dveřích a snížil jsem hlas.

„Doufám, že Partridge nemá s těmi dopisy nic společného.“

„Partridge!“

Joannin hlas zazněl tak užasle, až jsem se zastyděl za svůj nápad.

Řekl jsem omluvně: „Jen tak mi to střelilo hlavou. Je opravdu trochu morous -divný pavouk -mohla by patřit k lidem, kteří trpí náboženskou mání.“

„Ale to není náboženská mánie - Graves, jak jsi říkal, tvrdil něco jiného.“

„No dobrá, sexuální mánie. Jak jsem vyrozuměl, jdou spolu ruku v ruce. Partridge je ženská s potlačenými

sklony, omezená konvencemi, a byla tu léta zavřená s hromadou stařen.“

„Co tě přivedlo k tomu, že by to mohla být ona?“

„Podívej,“ řekl jsem. pomalu, „O tom, co jí řekla Agnes, nevíme od nikoho jiného, jen od Partridge samotné. Dejme tomu, že se jí Agnes zeptala, proč tam Partridge před týdnem přišla a donesla dopis -a Partridge jí odpověděla, že se za ní odpoledne zastaví a všechno jí vysvětlí.“

„A pak, aby zastřela stopu, přišla za námi a požádala nás, jestli by to děvče mohlo přijít sem?“

„Ano.“

„Ale Partridge přece včera odpoledne nikam nešla.“

„To nevíš. Jen si vzpomeň, nebyli jsme doma.“

„Ano, to je pravda. Možné to je.“ Joanna si tu myšlenku zobracela ze všech stran. "Ale přesto si nemyslím, že by to tak skutečně bylo. Nezdá se mi, že by Partridge dokázala tak chytře zastírat stopu, kdyby ty dopisy opravdu psala. Nezanechat otisky prstů a podobně. K tomu nestačí jen vychytralost -na to musí být odborné znalosti. Nemyslím, že by je měla. Poslyš –“ Joanna váhala a pak se pomalu zeptala: "Mají opravdu jistotu, že za tím vězí žena?“ .

„Přece si nemyslíš, že je to muž?“ vykřikl jsem nedůvěřivě.

„Ne - ne obyčejný muž - ale zvláštní druh muže. Mám konkrétně na mysli pana Pye.“

„Tak ty sis vybrala pana Pye.“

„Nezdá se ti, že ta možnost tu je? Patří k onomu druhu lidí, kteří se mohou cítit osamělí - a nešťastní -a záštiplní. Snad každý se mu tak trochu posmívá. Není

pravděpodobné, že tajně nenávidí všechny normální šťastné lidi a má zvrácené, perverzní ‚umělecké‘ potěšení z toho, co dělá?“

„Graves říkal, že to bude podivínské stvoření středních let.“

„Pan Pye,“ řekla Joanna, „je podivínské stvoření středních let.“

„Stvůrka,“ pronesl jsem pomalu.

„Tak nějak. Je bohatý, ale peníze mu nepomohou. A já cítím, že může být duševně nevyrovnaný. Je to opravdu děsivý mužiček.“

„Ale vzpomeň si, on sám taky dostal dopis.“

„To nevíme,“ upozornila mě Joanna, „jen jsme si to mysleli. Ostatně to mohlo být divadýlko.“

„Kvůli nám?“

„Ano. Je dost chytrý na to, aby ho to napadlo - a aby to nepřehnal.“

„Pak musí být prvotřídní herec.“

„Ale ovšem, Jerry, ať už je to, kdo chce, musí to být prvotřídní herec. V tom je i kus jeho radosti.“

„Proboha, Joanno, nemluv tak, jako bys tomu rozuměla. Vnukáš mi představu, že -že chápeš myšlení té zrůdy.“

„Myslím, že chápu. Dovedu se vcítit -do nitra takového člověka. Kdybych nebyla Joanna Burtonová, kdybych nebyla mladá a dost přitažlivá a nemohla se příjemně pobavit, kdybych byla -jak to vyjádřit? - vyřazena ze života a jen přihlížela, jak se z něho těší jiní lidé, copak by se ve mně nezvedl zlý, černý příboj, neudělal by ze mne člověka, který touží ranit, mučit nebo dokonce ničit?“

„Joanno!“ popadl jsem ji za ramena a zatřásl jsem s ní.

Maličko povzdychla, otrásla se a usmála se na mne.

„Polekala jsem tě, vid', Jerry? Ale mám pocit, že takhle se na to musí jít. Musíš vědět, co takový člověk cítí a co ho žene k jeho činům, a pak -teprve pak snad poznáš, co udělá příště.“

„Ouvej !“ řekl jsem. „A já jsem sem přišel trávit příjemně čas a zajímat se o milé maloměstské drby! Milé maloměstské drby! Urážky, nactiutrhání, sprostoty a vražda!“

*

Joanna měla naprosto pravdu. Na High Street bylo plno debatujících hloučků. Rozhodl jsem se, že zjistím, jak kdo reaguje.

Prvně jsem potkal Owena Griffitha. Vypadal jako nemocný, strašně utahaný člověk. Až jsem se tomu podívil. Ovšem, vražda není ani pro lékaře na denním pořádku, ale jeho povolání jej vyzbrojuje, aby čelil utrpení, špatným stránkám lidské povahy i faktu smrti.

„Vypadáte mizerně,“ řekl jsem mu.

„Opravdu?“ Byl na rozpacích. „Měl jsem v poslední době pár těžkých případů.“

„Včetně působení té šílené pisatelky anonymních dopisů?“

„To jistě.“ odvrátil ode mne oči a zadíval se přes ulici. Viděl jsem, jak mu víčko nervózně pocukává.

„Máte podezření - kdo by to mohl být?“

„Ne. Ne. Rád bych měl.“

Najednou se zeptal, co dělá Joanna, a váhavě řekl, že má pár fotografií, které si přála vidět.

Nabídl jsem se, že je Joanně vezmu.

„To nemusí být. Pojedu kolem ještě dnes dopoledne.“

Zmocnilo se mě neblahé tušení, že Griffitha má na svědomí Joanna. Zatracená sestřička! Griffith byl moc dobrý chlapík na to, aby získala jeho skalp!

Nezdržoval jsem ho už, protože jsem viděl přicházet jeho sestru Aimée a tentokrát jsem si přál pohovořit si s ní.

Aimée Griffithová spustila, jako bychom pokračovali v přerušené rozmluvě: „Je to zdrcující!“ hřímala.

„Slyšela jsem, že jste tam byl -hned po ránu?“ Její slova vyzněla jako otázka a při slově „po ránu“ se jí zaleskly oči. Ani mi nenapadlo vyklopit jí, že mě zavolala Megan. Místo toho jsem řekl: „Víte, včera večer jsem byl trochu zneklidněn tím, že Agnes měla přijít na čaj do naší Rozmarýnky, a nepřišla.“

„A to jste se hned bál nejhoršího? Obdivuju váš bystrozrak!“

„Ano,“ řekl jsem, „jsem lepší než policejní pes.“

„Je to tady v Lymstocku první vražda, která se tu kdy vyskytla. Pobouření je ohromné! Doufám, že si s tím policie brzy poradí.“

„Bez starosti,“ přikývl jsem, „je to báječně sehraná parta.“

„Nemohu si ani vzpomenout, jak to děvče vypadalo, ačkoliv mi jistě nejmíň tucetkrát otvírala u Symmingtonových dveře. Klidné, bezvýznamné stvořeníčko. Dostala ránu do týla a pak jehlicí do lebni

spodiny, jak mi říkal Owen. Podle mne to udělal její mládenec Co o tom soudíte?“

„Opravdu si myslíte, že to udělal on?“

„Zdá se mi to nanejvýš pravděpodobné. Zřejmě se pohádali. Tady v okolí jsou lidi moc horkokrevní - spousta z nich je dědičně zatížená.“ Odmlčela se a pak pokračovala: „Tělo prý našla Megan Hunterová. Musel to pro ni být pořádný šok.“

Řekl jsem stroze: „To byl.“

„Nebylo to pro ni nic příjemného, to si dovedu představit. Co se nervů týče, není na tom podle mého názoru nijak valně, a tohle jí mohlo dodat.“

„Najednou jsem se rozhodl. Musel jsem si být jist. Řekněte mi, slečno Griffithová, to vy jste přemluvila Megan, aby se včera vrátila domů?“

„No, nepoužila bych zrovna slova „přemluvit.“

„Ale řekla jste jí něco v tom smyslu?“ opakoval jsem útok.

Aimée Griffithová se pevně postavila a zadívala se mi do očí. Zaujala tak trochu obranné postavení. Řekla: „To k ničemu není -když se chce mladá žena vyvlíknout ze svých povinností. Je mladá a neví, že dává podnět k zbytečným žvástům, a tak jsem myslela, že ji na to musím upozornit.“

„Žvástům?“ vybuchl jsem, protože mě to hrozně dopálilo a nemohl jsem klidně pokračovat.

Aimée Griffithová však pokračovala s tím bláznivě samolibým sebevědomím, které bylo pro ni charakteristické:

„Řekla bych, že vám nedolehnu k uším všechny ty klepy, které tu kolují. Mně ano. Víím, co si lidé povídají. Promiňte, ale ani na okamžik si nemyslím, že

na tom něco je -ani na okamžik! Jenomže znáte lidi - když se mohou o někoho'otřít, otřou se! A pro děvče, které si musí vydělávat na živobytí, je to svízele!“

„Vydělávat na živobytí?“ zeptal jsem se překvapeně.

Aimée pokračovala:

„Pro ni je to obtížná situace, to jistě. A já myslím, že si počínala správně. Nemohla přece dát okamžitě výpověď a opustit ty děti, aby zůstaly bez dohledu. Byla báječná -opravdu báječná. Říkám to každému! Jenomže je to choulostivé postavení, a lidi si ji vezmou do prádla!“

„O kom to mluvíte?“ zeptal jsem se.

„O Elsii Hollandové, o kom jiném,“ řekla Aimée netrpělivě. „Podle mého názoru je to pečlivá, milá dívka a neudělala nic než svou povinnost.“

„A cože si to lidé povídají?“

Aimée Griffithová se zasmála. Byl to, jak se mi zdálo, dosti nepřijemný smích.

„Povídají, že už pomýšlí na to, jak by se stala nástupkyní paní Symmingtonové - že se už jen třese na to, jak by vdovce utěšila a stala se v domě nepostratelná.“

„Ale,“ řekl jsem poděšeně, „vždyť je paní Symmingtonová teprve týden po smrti!“

Aimée Griffithová pokrčila rameny.

„Ovšemže! Je to absurdní! Ale znáte lidi! Ta Hollandová je mladá a pohledná -to jim stačí! A to víte - být vychovatelkou není pro děvče velké terno! Neměla bych jí za zlé, kdyby chtěla mít vlastní domov a manžela, který by tančil, jak by ona pískala.“

Ovšem,“ pokračovala pak, „chudák Dick Symmington o tom všem nemá ani ponětí. Je pořád ještě jako boží umučení a nevzpamatoval se z Moniny smrti.“

Jenomže znáte mužské! Když je děvče pořád kolem něho a stará se o jeho pohodlí, dbá o něho, má ráda jeho děti - zvykne si a neobejde se bez ní.“

Řekl jsem klidně: „Tak vy si myslíte, že Elsie Hollandová ho chce ulovit?“

Aimée zrudla.

„Vůbec ne. Je mi jí líto -kvůli lidským řečem a pro tohle jsem víceméně řekla Megan, že by měla jít domů. Lépe to vypadá, nežli když je Dick Symmington s tím děvčetem sám v celém domě.“

Začal jsem všemu rozumět.

Aimée Griffithová se zasmála svým bujarým smíchem. „Pro vás je to ošklivé překvapení, pane Burtone, když slyšíte, co si myslí naše milé klepavé městečko. Ale mohu vám říci – vždycky si myslí to nejhorší!“

Zasmála se, kývla mi a dlouhými kroky odešla.

*

Na pana Pye jsem narazil u kostela. Hovořil s Emily Bartonovou, která byla růžová a celá rozčilená.

Pan Pye mě pozdravil se zřejmým potěšením:

„Dobré jitro, dobré jitro, Burtone! Jak se daří vaší půvabné sestře?“

Ujistil jsem ho, že se Joanně daří dobře.

„Ale nepřipojíte se k našemu lymstockému parlamentu? My všichni jsme celí pryč nad tou novinou. Vražda! Pravá vražda, jako v londýnském večerníku! A u nás! Jenomže bohužel žádná vražda ve velkosvětském stylu. Ubohoučká vražda. Surová vražda malé služtičky.

Nic zvláštního v dějinách zločinu, ale novinka to nepopíratelně je.“

Slečně Bartonové se třásl hlas: „Je to strašné - opravdu strašné!“

Pan Pye se k ní obrátil: „Ale je to pro vás zážitek, drahá slečno, zážitek. Přiznejte se. Neschvalujete to, pláčete, ale je to senzace.. Nedám si to vymluvit. Je to senzace!“

„Takové milé děvčátko.“ vzdychla Emily Bartonová. „Přišla ke mně rovnou ze sirotčince svaté Klotildy. Nic neuměla vzít do ruky. Ale dala si ve všem říci. Stalo se z ní děvče k ruce, radost se na ni podívat. Partridge s ní byla moc spokojená.“

Řekl jsem kvapně: „Včera odpoledne měla přijít k Partridge na čaj.“ Obrátil jsem se k panu Pyeovi: „Myslím. že vám o tom Aimée Griffithová říkala.““

Pronesl jsem to přirozeně. konverzačním tónem, a pan Pye odpověděl beze stínu podezření:

„Ano, zmiňovala se o tom. Řekla, pokud si vzpomínám. že to jsou nějaké novoty, když služby používají telefonu svých zaměstnavatelů.“

„Ani ve snu by Partridge nenapadlo udělat něco podobného,“ vzrušila se slečna Emily. „a já jsem opravdu překvapená, že si to dovolila Agnes.“

„Zaostáváte. drahá dámo,“ řekl pan Pye. „moji dva služební duchové používají telefonu ustavičně a po celém domě si kouří - dokud se proti tomu neozvu. Ale často si to dovolit nemohu. Prescott je báječný kuchař, i když moc temperamentní, a Prescottová je podivuhodná panská.“

„Ano. opravdu, všichni říkáme, že jste s nimi měl štěstí.“

Zasáhl jsem. protože jsem nechtěl připustit, aby se rozhovor zvrhl jenom v hodnocení služebných.

„Zpráva o vraždě se tu rozlétna jako blesk.“ Řekl jsem.

„Ovšem, ovšem,“ přitakal pan Pye. „Řezník, pekař, výrobce svícňů. Už není místo, kam by fáma nedolétla! Ach běda! Lymstock upadá! Anonymní dopisy, vraždy, vzestup kriminality!“

Slečna Bartonová řekla nervózně: „Přece si snad nikdo nemyslí -nikoho přece nenapadlo, že by –že by ty dvě věci spolu souvisely.“

Pan Pye se té myšlenky chytil. „Zajímavá kombinace faktů. To děvče něco vědělo, proto bylo zavražděno. Ano, ano, to zní velmi slibně. Jak chytré, že vás to napadlo!“

„Já – já to nesnesu!“

Slečna Emily to vyhrkla, obrátila se a spěchala pryč.

Pan Pye se za ní díval. Jeho obličej cheruba byl stažen v podivnou grimasu.

Obrátil se zpět ke mně a jemně potřásl hlavou. „Citlivá duše. Okouzlující stvoření, nezdá se vám? Čistý stylový kousek. Víte, nepatří k své vlastní generaci, je o generaci starší. Matka byla patrně žena velmi pevného charakteru. Udržovala celou rodinu na úrovni roku 1870. Řekl bych, že rodina byla jakoby pod skleněným poklopem. Opravdu se vždy rád podívám na takové dobře uchované památky minulosti.“

Nechtělo se mi hovořit ani o stylových kusech nábytku, ani o stylových lidech.

„Co si o tom všem doopravdy myslíte?“ zeptal jsem se.

„Co máte na mysli?“
„Anonymní dopisy, vraždu...“
„Naši místní vlnu zločinnosti? A co si myslíte
vy?“

„Já jsem se vás ptal první,“ namítl jsem mile.
Pan Pye mírně odpověděl:

„Jak víte, studuji abnormality. Zajímá mě to.
Lidé, kteří na to nevypadají, dělají ty nejfantastičtější
věci. Nelze to vysvětlit žádnými rozumovými důvody. V
tomto případě bych policii radil -studujte charakter.
Nechte srovnávání rukopisů i otisků prstů a mikroskopů.
Místo toho si všimněte, co lidé dělají s rukama, jaké
drobné návyky mají, jak si počínají při jídle, a jestli se
někdy bez patrného důvodu dají do smíchu.“

Zvedl jsem obočí.

„Šílenec?“ řekl jsem.

„Blázen, úplný blázen,“ řekl pan Pye a dodal:
„Ale nikdy byste to nepoznal.“

„Kdo?“

Jeho oči se potkaly s mýma. Usmíval se.

„Ne, ne, Burtone, to by bylo nactiutrhání.
Nemůžeme ke všemu tomu galimatyáši přidávat ještě
nactiutrhání.“

Drobnými cupitavými kručky se pustil ulicí dolů.

VI

Jak jsem tak stál a hleděl za panem Pyem, otevřely se dveře kostela a vyšel důstojný pán Caleb Dane Calthrop.

Roztržitě se na mne usmál: "Dobré -dobré jitro, pane -ehm –,

Pomohl jsem mu:

„Burton.“

„Ovšem, ovšem, nesmíte si myslet, že si vás nepamatuji. Jen vaše jméno mi na okamžik vyklouzlo z paměti. Máme krásný den.“

„Ano,“ odpověděl jsem krátce.

Pohlížel na mne.

„Ale něco - něco se stalo. Aha, to ubohé, nešťastné dítě, které sloužilo u Symmingtonových. Abych se přiznal, nechce se mi věřit, že máme ve svém středu vraha, pane - ehm - Burtone.“

„Zní to trochu fantasticky,“ řekl jsem.

„A ještě jsem se doslechl o další nepříjemnosti.“ Předklonil se ke mně. „Dovídám se, že tu lidé dostávají anonymní dopisy. Slyšel jste o tom něco?“

„Slyšel,“ řekl jsem.

„Zbabělost a padoušství.“ Odmlčel se a pak ze sebe vychrlil příval latinských veršů. „Tenhle citát z Horatia to přesně vystihuje, nemyslíte si to také?“ zeptal se poté.

„Dokonale,“ odpověděl jsem.

*

Neviděl jsem už nikoho, s kým bych se zastavil „na kus řeči“ a dozvěděl se něco; šel jsem tedy domů. Cestou jsem zaskočil pro tabák a láhev sherry, abych zjistil i to, co o zločinu soudí „hlas lidu“.

„Nějaký pobuda,“ zněl obecný úsudek.

„Však to známe - přijde si ke dveřím, fňuká a prosí o almužnu, ale když je děvče samo doma, spustí zhurta. Moje sestra Dora, co bydlí u cesty k Hřebeništi, ta se jednou taky strašně polekala - přišel opilý, prodával ty malé tištěné básničky...“

Příběh pokračoval a končil posléze tím, jak udatná Dora statečně přibouchla tomu chlapovi dveře rovnou před nosem a zabarikádovala se v jakémsi úkrytu, což byl - jak jsem se podle delikátně nepřesného označení domyslil - záchod. „A tam zůstala, dokud se její paní nevrátila domů.“

Došel jsem k Rozmarýnce právě pár minut před obědem. Joanna stála u okna v přijímacím pokoji, ničím se nezaměstnávala a tvářila se, jako by byla v myšlenkách bůhvíkolik mil odtud.

„Co tu sama děláš?“ zeptal jsem se.

„Ani nevím. Nic zvláštního.“

Vyšel jsem na verandu. K železnému stolku byla přitáhnutá dvě křesla, na stolku stály dvě prázdné sklenky se zbytkem sherry. Na další židli leželo cosi, nač jsem se zadíval v němém úžasu.

„Proboha, co je tohle?“

„No,“ řekla Joanna, „myslím, že je to fotografie pacienta trpícího maniodepresivní psychózou, nebo něco podobného. Doktor Griffith se domníval, že mě to bude zajímat.“

Podíval jsem se teď na fotografii s větším zájmem. Každý muž má svůj vlastní způsob, jak se dvořit ženám. Pokud jde o mne, nezvolil bych metodu ukazování melancholiků, maniaků ani paranoiků.

„Vypadá dost neutěšeně,“ podotkl jsem.

Joanna přisvědčila, že opravdu neutěšeně.

„Co Griffith?“ zeptal jsem se.

„Vypadal unaveně a velice nešťastně. Něco ho asi trápí.“

„Melancholie, kterou se ti nedaří vyléčit?“

„Nech si ty vtipy! Myslím, že je to opravdu něco vážného.“

„Řekl bych, že ho soužíš ty, Joanno. Nech ho na pokoji!“

„Tak mlč už konečně! Za nic nemohu.“

„Tohle říkají ženy vždycky.“

Joanna vztekla vyběhla ven.

Pacient s maniodepresivní psychózou se začal na slunci kroutit. Vzal jsem jej za ruce a odnesl do přijímacího pokoje. Ne pro vlastní potěšení, ale předpokládal jsem, že je to jeden z Griffithových pokladů.

Sklonil jsem se a vytáhl jsem z dolní police knihovny těžký svazek, abych mezi jeho listy fotografií vložil a narovnal. Byla to objemná sbírka jakýchsi kázání.

Kniha se mi v ruce otevřela způsobem vskutku překvapujícím. V následující minutě jsem už viděl proč. Zprostředka bylo pečlivě vyříznuto několik desítek stran.

*

Stál jsem a měl jsem oči navrch hlavy. Podíval jsem se na titulní list. Kniha vyšla v roce 1840. Už se nedalo pochybovat. Hleděl jsem na knihu, z jejíchž stránek a písmen byly sestaveny anonymní dopisy. Kdo ty stránky vyřízl?

Dobrá, vezměme to popořádku: mohla to být Emily Bartonová. To každého napadne nejdřív. Anebo to mohla být Partridge.

Byly tu však i další možnosti. Ty stránky mohl vyříznout každý, kdo zde v pokoji zůstal na chvíli sám, například návštěva, která tu seděla a čekala na slečnu Emily. Anebo dokonce někdo, kdo přišel úředně.

Ne, to nebylo moc pravděpodobné. Všiml jsem si, že když za mnou jednou přišel úředník z banky, Partridge ho zavedla do malé pracovny vzadu. Tak se to patrně tady v domě dělávalo.

A návštěva? Někdo „z dobré společnosti“? Pan Pye? Aimée Griffithová? Paní Calthropová? Zazněl gong, šel jsem k obědu. Pak, v přijímacím pokoji, jsem ukázal svůj nález Joanně.

Prodebatovali jsme to spolu ze všech možných hledisek. Poté jsem knihu zanesl na policejní stanici.

Měli z nálezu nesmírnou radost a poklepávali mi po zádech za něco, co bylo koneckonců jen čirá náhoda.

Graves tu nebyl, ale Nash ano, a přivolaal Gravese telefonicky. Chtěli sejmut z knihy otisky prstů, i když se

Nash na to díval dosti skepticky. A opravdu nic neobjevili. Byly tu pouze otisky moje a Partridge, což spíše dokazovalo jen to, že Partridge pečlivě utírá prach.

Graves se poté rozloučil a já jsem zůstal s Nashem o samotě. Zeptal jsem se ho, jak jsou daleko.

„Kruh podezřelých se nám zužuje, pane Burtone. Vyloučili jsme lidi, kteří to nemohou být.“

„Vida,“ řekl jsem, „a kdo zbývá?“

„Slečna Ginchová. Byla za jedním zákazníkem, s kterým si smluvila na odpoledne schůzku v jeho domě. Ten dům je nedaleko ulice U Hřebeníště - ulice, která vede kolem Symmingtonových. Mohla jít kolem nich tam i zpět... a v den, kdy byl paní Symmingtonové doručen anonymní dopis a paní Symmingtonová spáchala sebevraždu, byla slečna Ginchová naposledy v Symmingtonově kanceláři.“

Pan Symmington se zprvu domníval, že tenkrát za celé odpoledne kancelář neopustila. Měl u sebe velice dlouho pana Henryho Lushingtona a několikrát si telefonem zavolal slečnu Ginchovou. Já jsem ale zjistil, že opustila kancelář mezi třetí a čtvrtou hodinou. Šla nakoupit nějaké dražší poštovní známky, které jim došly. Mohl jít poslíček, ale slečna Ginchová šla raději sama, že prý ji bolí hlava a chce na čerstvý vzduch. Nebyla pryč nijak dlouho.“

„Ale dost dlouho, aby se octla v podezření?“

„Ano, dost dlouho na to, aby rychle doběhla na druhý konec obce, hodila dopis do schránky a ubíhala nazpět. Nemohu ovšem najít nikoho, kdo by ji byl viděl poblíž Symmingtonova domu.“

„A všimli by si jí?“

„Možná že ano, a možná že ne.“

„A koho ještě máte mezi podezřelými?“

Nash se zahleděl rovnou před sebe. „Chápete, že nemůžeme vyloučit nikoho -naprosto nikoho?“

„Ovšem,“ řekl jsem, „to uznávám.“

Řekl těžce: „Slečna Griffithová šla včera do Brentonu na schůzku se skautkami. A přišla dost pozdě.“

„Snad si nemyslíte –“

„Ne, nemyslím. Ale nevím. Slečna Griffithová vypadá jako žena překypující tělesným i duševním zdravím - ale jak říkám, nic nevím.“

„A co minulý týden? Mohla hodit dopis do schránky?“

„Je to možné. Toho dne odpoledne nakupovala.“

Odmlčel se. „Totéž platí o slečně Emily Bartonové. Vyšla si včera na nákup brzy po poledni a před týdnem byla na návštěvě u přátel, kteří bydlí v ulici za Symmingtonovými.“

Nedůvěřivě jsem zavrtěl hlavou. Nález knihy s vyříznutými stránkami ve vile Rozmarýnce nutně upoutával pozornost k majitelce domu, ale když si vzpomenu, jak slečna Emily přišla včera celá rozzářená a šťastná a vzrušená...

Zatraceně - vzrušená... Ano, vzrušená, tváře jí zrůžověly, oči svítily - jistě ne proto - ne proto -

„Tohle není pro člověka moc dobré povolání,“ řekl jsem přidušeně. „To pak vidíte a představujete si - leccos –“

Nash souhlasně přikývl. „Ano, není to žádná radost vidět ve svých bližních, které potkáváme, potencionální šílence a zločince.“

Na okamžik se zamlčel, pak pokračoval: „A pak je tu pan Pye -“

„Tak jste si ho taky povšimli?“ řekl jsem ostře.

Nash se usmál. „Ano, a dobře jsme si ho všimli. Velice zvláštní povaha - a neřekl bych, že moc hezká. Ale nemá alibi. Byl doma na zahradě, sám, a po obě odpoledne.“

„Takže vy nepodezříváte jenom ženy?“

„Nezdá se mi, že by ty dopisy psal muž - ve skutečnosti jsem si tím jist - a stejně i Graves – ovšem s výjimkou pana Pye, který jeví abnormální ženské povahové rysy. Ale pokud jde o včerejší odpoledne, prověřujeme si každého. Víte, jde o vraždu. S vámi je to v pořádku,“ zašklíbil se, „a stejně i s vaší sestrou. Ani pan Symmington neopustil svou kancelář od chvíle, kdy tam přišel, a doktor Griffith byl na návštěvách u pacientů na jiném konci osady a já jsem si jeho návštěvy zkontroloval.“

Odmlčel se, znovu se usmál a řekl: „Vidíte, jsme opravdu pečliví.“

Pomalu jsem se zeptal: „Případ se tedy zužuje na ty tři podezřelé? Pana Pye, slečnu Griffithovou a naši slečnu Emily?“

„To ne, kdepak, máme jich ještě pár v zásobě - mimo jiné i paní farářovou.“

„Cože, vy jste připadli i na ni?“

„Vzali jsme v úvahu každého, a paní Calthropová je potrhlá až trochu moc nápadně, rozumíte mi. Ale přesto mohla něco takového udělat. Včera odpoledne byla v lese a pozorovala ptáky - jenže ptáci jí to nemohou dosvědčit.“

Prudce se otočil, protože dovnitř vešel Owen Griffith.

„Dobrý den, inspektore. Slyšel jsem, že jste mě dnes dopoledne hledal. Je něco nutného?“

„Soudní vyšetřování je v pátek, pokud se vám to hodí, doktore.“

„Dobrá. Dnes večer provedeme s kolegou Moresbym pitvu.“

„A ještě něco, doktore. Paní Symmingtonová brala nějaké prášky nebo léky, které jste jí předepsal –“

Odmlčel se.

Owen Griffith se zeptal: „Ano, a co má být?“

„Kdyby si vzala větší dávku, mohlo to být smrtelné?“

„Určitě ne,“ řekl suše Griffith, „pokud by jich nevzala víc než pětadvacet.“

„Ale vy jste ji kdysi varoval, že nesmí stanovenou dávku překročit. Říkala mi to slečna Hollandová.“

„Ano, to je pravda. Paní Symmingtonová patřila k těm pacientkám, které léků zneužívají - myslí si, že když vezmou dvojnásobné množství, taky jim to dvojnásob pomůže. A lékař nevidí rád, když to někdo přehání, i kdyby bral jen tabletku hystepsu nebo aspirinu navíc - škodí to srdci. Ostatně není sebemenší pochybnost o tom, co způsobilo smrt. Byl to kyanid draselný, cyankáli.“

„Já vím - ale vy jste nepochopil, co sleduji. Myslel jsem, že kdybyste chtěl například spáchat sebevraždu, dal byste přednost několikanásobné dávce uspávacích prostředků před otrušíkem.“

„To jistě. Ovšem, otrušík je dramatičtější a zaručeně účinkuje. Pokud jde například o barbituráty, můžete sebevraha zachránit, jestli zatím neuplynulo příliš mnoho času.“

„Rozumím. Děkuju vám, doktore.“

Griffith odešel a také já jsem se s Nashem rozloučil. Pomalu jsem kráčet domů do kopce. Joanna byla pryč -nikde tu po ní nebylo ani potuchy, jenom na bloku u telefonu zůstal načmáraný záhadný vzkaz, určený mně nebo Partridge:

„Nemohu už dál čekat. Jestli doktor Griffith zavolá, řekněte mu, že bych měla čas ve středu nebo ve čtvrtek.“

Zvedl jsem udiveně obočí a odebral se do přijímacího pokoje. Posadil jsem se do nejpohodlnějšího křesla (žádné nebylo moc pohodlné, všechna byla s kolmými opěradly a pamatovala starou paní Bartonovou) - natáhl si pohodlně nohy a snažil se všechno znovu promyslet.

S náhlou rozmrzelostí jsem si vzpomněl, že Owenův příchod přerušil mou rozmluvu s inspektorem a že se Nash předtím zmínil ještě o dalších dvou lidech jako o možných pachatelích.

Byl bych rád věděl, koho tím mínil.

Možná že tou jednou osobou byla Partridge. Kniha s vyříznutými listy byla přece nalezena zde v domě. A Agnes, která ji nijak nepodezřívala, mohla být sražena k zemi právě svou mateřskou rádkyní. Ne. Partridge nešlo vyloučit z okruhu podezřelých.

Ale kdo byl tou druhou osobou?

Snad někdo, koho jsem neznal? Paní Cleatová, zdejší divoženka, na kterou měli všichni spadeno? Zavřel jsem oči. Přivolal jsem si v duchu ty čtyři lidi, tak navzájem nepodobné, hezky v řádce za sebou: je to jemná, křehká, maličká Emily Bartonová? Co svědčí zrovna proti ní? Zmařený život, strávený v odříkání a naprosté poslušnosti od raného dětství? Přemíra obětí,

kteřé na ní byly vyžadovány? Její zvláštní strach z hovoru „O tom, co není zrovna slušné a hezké“? Bylo to snad znamením, že se v duchu obírá právě těmito tématy? Stávám se asi přehnaným freudistou. Vzpomněl jsem si, jak mi kdysi jeden lékař vyprávěl, co všechno ze sebe chrlí jemné staropanenské slečny, když se probírají z narkózy: „Žasl byste! Nikdy byste nepomyslel, že vůbec taková slova mohou znát!“

Aimée Griffithová?

Jistě to není bytost potlačená nebo „s vnitřními zábranami“. Veselá, rázná, trochu mužatka. Žije čilým, plným životem. A přece paní Calthropová řekla: „Chuděra!“

Ale bylo tu cosi - cosi - jakási vzpomínka. Ano, mám to! Owen Griffith kdysi řekl něco jako: „Tam na severu, kde jsem měl praxi dřív, se taky vyskytly anonymní dopisy.“

Bylo to tenkrát dílo Aimée Griffithové? Jistě je to jen náhoda. Náhoda, že se v místě jejího bydliště podvkrát vyskytly anonymní dopisy.

Stop - vždyť pisatelku těch dopisů tenkrát chytili. Byla to ještě školačka. Griffith to říkal.

Zamrazilo mě náhle - zřejmě průvan z okna. Zavrtěl jsem se v nepohodlném křesle. Proč mi bylo na jednou tak divně a nevolno?

Uvažujme dál... Aimée Griffithová? Co když to tenkrát byla Aimée, *a ne ta školačka*? Co když Aimé i tady začala se svými hanebnými kousky! A proto vy padal Owen Griffith tak nešťastně a usouzeně. Měl podezření. Ano, měl podezření...

Pan Pye? Není to zrovna moc milý človíček. Do vedl jsem si ho představit, jak se smíchem podnik všechny ty rejdy...

A ten vzkaz v bloku u telefonu v hale -proč jen na něj pořád myslím? Griffith a Joanna - zamiloval se do ní. Ale kvůli tomu mi ten vzkaz v hlavě neleží. V tom vězí něco jiného...

Křeslo se se mnou začalo pohupovat, zavíraly se mi oči. Jako idiot jsem si opakoval: „Není kouře bez ohýnku. Není kouře bez ohýnku... Už to mám všechno navzájem souvisí...“

A pak jsem šel po ulici s Megan. Míjela nás Elsie Hollandová. Byla oblečena do bílých svatebních šatů se závojem a lidé si šeptali. „Konečně se vdává za doktora Griffitha. Však spolu byli zasnoubeni celá léta...“

Potom jsme se octli v kostele a pan farář Calthrop sloužil latinsky mši.

Uprostřed mešních obřadů skočila odkudsi dovnitř paní Calthropová a vykřikla energicky: „Tomu se musí udělat přítrž, povídám vám, tomu se musí udělat přítrž!“

Minutu či dvě jsem nevěděl, jestli spím či bdím. Pak se mi v mozku rozjasnilo a zjistil jsem, že sedím na křesle v Rozmarýnce, že paní Calthropová právě vešla dovnitř francouzským oknem, stojí proti mně a nervózně, prudce říká:

„Povídám vám, tomu se musí udělat přítrž!“

Vyskočil jsem. „Promiňte,“ omlouval jsem se. „Bojím se, že jsem usnul. Cože jste to říkala?“

Paní Calthropová rázně udeřila pěstí do dlaně druhé ruky.

„Tomu se musí udělat přítrž! Anonymy! Vražda! Nemůžete žít klidně dál, když chudinky nevinné děti jako Agnes Woddellová jsou vražděny!“

„Souhlasím,“ řekl jsem. „Ale jak tomu máme zabránit? Co navrhuje?“

„Musíme něco udělat!“ vykřikla paní Calthropová.

U smál jsem se, možná že trochu povzneseně: „A co bychom měli podle vás udělat?“

„Vysvětlit nějak to všechno! Řekla jsem vám nedávno, že tohle není zločinné městečko. Mýlila jsem se.“

Pocítil jsem rozmrzelost. „Ovšem, milá paní,“ řekl jsem, ne zrovna s přehnanou zdvořilostí. „Ale co chcete udělat?“

„Samozřejmě skoncovat s tím.“

„Policeie dělá, co může.“

„Asi ne, když mohla být včera Agnes zavražděna!“

„Takže vy víte líp, jak to vzít za správný konec?“

„Ne. Nemám ani ponětí. Proto chci povolat znalce.“

Zavrtěl jsem hlavou. „To se vám nepodaří. Scotland Yard převezme případ, jen když ho o to požádá vrchní policejní komisař zdejšího hrabství. A už sem poslali Gravese.“

„Nemíním takový druh znalce. Žádného odborníka, který se vyzná v anonymních dopisech a vraždách. Míním někoho, kdo zná lidi. Co říkáte? Potřebujeme někoho, kdo hodně ví o lidské zlobě.“

Bylo to prapodivné hledisko. Ale chloupek pravdy na tom byl.

Nežli jsem však mohl cokoli odpovědět, paní Calthropová na mne kývla a řekla mi chvatně a důvěrně:
„Jdu to rovnou zařídit.“
A zase oknem odešla.

*

Celý příští týden, jak se mi zdá, byl ten nejpodivnější týden, jaký jsem kdy prožil. Měl jsem dojem, že je to jenom prazvláštní sen. Bez špetky reality.

Smrt Agnes Woddellové se vyšetřovala u soudu za účasti celého Lymstocku. Nevyšla najevo žádná nová fakta a jediný možný závěr zněl: „Zavražděna neznámým pachatelem nebo pachateli.“

Malá, ubohá Agnes Woddellová, která se na chvíli octla ve středu všeobecného zájmu, byla pak pochovaná na klidném starém hřbitově a život v Lymstocku plynul dál jako dřív.

Ne, ta poslední slova nejsou pravdivá. Už ne jako dřív...

Snad ve všech očích se objevil zpola vyděšený, zpola senzacechtivý lesk. Soused si úkosem prohlížel souseda. U soudu se jasně prokázala jedna věc: bylo téměř nemožné, že by Agnes Woddellovou zavraždil nějaký cizinec. V celém okrese se neobjevil žádný tulák ani neznámý člověk. A tak tedy někde v Lymstocku žil kdosi, kdo přecházel po High Street, nakupoval, klidně trávil den -a měl na svědomí bezbranné děvče, kterému rozbil hlavu a vrazil až k míše ostrou jehlicí.

A nikdo netušil, kdo to je.

Jak říkám, dny plynuly jako prapodivný sen. Každého, koho jsem potkal, jsem viděl ve zcela novém světle: co když je to vrah? Nebyl to příjemný pocit!

A večer co večer jsme s Joannou seděli za staženými záclonami, debatovali jsme, dohadovali se, probírali po řadě nejrůznější možnosti, a všechno nám pořád připadalo jako neskutečné fantazírování.

Joanna tvrdě hájila svou teorii o panu Pyeovi, já jsem se po menším kolísání vrátil k svému původnímu podezření na slečnu Ginchovou. Ale znovu a znovu jsme probírali jména možných pachatelů:

Pan Pye?

Slečna Ginchová?

Aimée Griffithová? I

Paní Calthropová? .

Emily Bartonová?

Partridge?

A celý ten čas jsme nervózně, v obavách čekali, že se něco stane.

Nestalo se však nic. Pokud nám bylo známo, nikdo už anonymní dopis nedostal. Inspektor Nash se pravidelně objevoval v městečku, ale co tam dělá a jaké kroky policie podniká, o tom jsem neměl ani ponětí. Graves opět odjel.

Na čaj k nám přišla slečna Bartonová. Na oběd u nás byla Megan. Owen Griffith navštěvoval své pacienty. Byli jsme na návštěvě u pana Pye a pili jsme u něho sherry. A byli jsme pozváni na čaj na faru.

Byl jsem rád, že už paní Calthropovou přešla bojovná zuřivost, kterou projevovala při našem posledním setkání. Asi na všechno docela zapomněla.

Ted', jak se zdálo, soustředila veškerou pozornost na hubení bělásků, aby jí nezničili všechny kvěťáky a zelné hlávky.

Odpoledne na faře patřilo k nejklidnějším hodinám, které jsem kdy prožil. Fara je zajímavá, starobylá budova a mají tu velký, starý a pohodlný salon s vybledlými růžovými tapetami. Calthropovi měli právě hosta, milou starší dámu, která pořád cosi pletla z bílé angorské vlny. K čaji jsme měli chutné teplé vdolečky, přišel i farář, usmíval se na nás jako sluníčko a hovor plynul mírně a kultivovaně. Bylo to skutečně příjemné.

Nechci tím říci, že jsme nehovořili o vraždě, protože tou jsme se zabývali vlastně pořád.

Slečna Marplová, host Calthropových, se samozřejmě o celý případ živě zajímala. Řekla omluvně:

„Na venkově máme tak málo látky k hovoru, víte!“

Připadalo jí, že zavražděná Agnes byla asi přesně taková jako její vlastní služka Edith.

„Takové milé děvčátko, a moc ochotné, jen někdy trochu pomalá, a ne a ne pochopit, co se po ní chce.“

Slečna Marplová měla rovněž bratrance, a jeho neteř zase švagrovou, a ta měla taky pořádné soužení s nějakými anonymními dopisy, takže i pro tohle se roztomilé staré dámě zdála celá věc neobyčejně zajímavá.

„Ale povězte mi, má zlatá,“ obrátila se k paní Calthropové, „co si o tom všem povídají lidé tady v Lymstocku? Co si oni myslí?“

„Pořád asi podezírají paní Cleatovou,“ řekla Joanna.

„Ó ne,“ namítla paní Calthropová, „už ne.“

Slečna Marplová se optala, kdo že je ta paní Cleatová.

Joanna odpověděla, že místní čarodějka.

„Vidíte, paní Calthropová?“

Pan farář zamumlal jakýsi dlouhý latinský citát - cosi o ďábelské zlomoci kouzel a čar -a všichni jsme naslouchali mlčky a s úctou, i když jsme vůbec nerozuměli.

„Je to hlupačka,“ řekla paní Calthropová, „chce se blejskat. Chodí sbírat za úplňku byliny a kořínky a ze všech sil se snaží, aby o tom celý Lymstock věděl.“

„A hloupé husy k ní chodí na radu, že?“ podotkla slečna Marplová.

Viděl jsem, že se pan farář zase chystá pronést delší latinskou průpovídku, a tak jsem se honem zeptal „Ale proč by ji už teď lidé nepodezřívali z vraždy. Myslili si přece, že dopisy má na svědomí ona!“

Slečna Marplová však namítla:

„Ale to děvče bylo zavražděno *jehlicí na rožnění*, jak mi bylo řečeno! Ohavné! A to ovšem staví paní Cleatovou zcela mimo podezření. Protože kdyby bylé chtěla, mohla jí učarovat a Agnes by byla pozvolné chřadla a umřela přirozenou smrtí!“

„Je zvláštní, jak tvrdošíjně se ty staré pověry udržují,“ pravil pan farář. „V raných dobách křesťanství byly různé místní pověry moudře včleňovány do rámce křesťanského učení a jejich nejnepříjemnější příznaky postupně vymycovány.“

„Tady nemáme co dělat s pověrou, ale s fakty,“ řekla paní Calthropová.

„A s velmi nepříjemnými fakty,“ připojil jsem.

„Dobře to říkáte, pane Burtone,“ obrátila se ke mně slečna Marplová. „Ale promiňte mi, jestli budu teď příliš osobní. Vy jste tu cizí, ne zdejší, a znáte svět i život z různých stránek. Zdá se mi, že právě vy byste měl být schopen najít řešení celé té hnusné záhady.“

Usmál jsem se.

„Na nejlepší řešení jsem připadl ve snu. Tam všechno klaplo a vyšlo. Smůla byla, že když jsem se probudil, zbyl z toho jen holý nesmysl.“

„Ale to je zajímavé! Vyprávějte mi, co se vám zdálo!“

„No, začalo to všechno hloupou větou „Není kouře bez ohýnku!“ Lidé to tu říkají do omrzení. A pak se mi to spojilo s vojenským termínem. Kouřová clona, útržek papíru, vzkaz v bloku u telefonu - ne, to už by byl zase další sen.“

„A jaký byl ten druhý sen?“

Stará dáma na to byla tak zvědavá, že jsem si pomyslel, že je jistojistě tajnou a horlivou čtenářkou Napoleonského snáře, k němuž přechasto sahala moje stará chůva.

„Zdálo se mi jen, že si Elsie Hollandová - vychovatelka Symmingtonových chlapců, víte -bere doktora Griffitha a tady pan farář sloužil latinsky mši („To tě vystihuje, drahoušku!“ zašeptala paní Calthropová manželovi) a pak paní Calthropová povstala, zakázala další obřady a poručila, že tomu všemu se musí udělat přítrž. Ale část toho snu,“ dodal jsem s úsměvem, „byla pravdivá. Probudil jsem se a zjistil jsem, že stojíte nade mnou a skutečně to říkáte.“

„A měla jsem pravdu,“ při svědčila paní Calthropová, jenomže mírně jako ovečka, což jsem s potěšením konstatoval.

„Ale co ten telefonní vzkaz?“ zeptala se slečna Marplová, vraštíc obočí.

„Promiňte, hloupnu. To nebyl sen. To se stalo těsně předtím. Procházel jsem halou a všiml jsem si, že tam Joanna nechala vzkaz pro někoho, kdo by ji mohl volat.“

Slečna Marplová se naklonila kupředu. Na tvářích ji vyskočily růžové skvrny. „Budete mě považovat za moc dotěrnou a moc hrubou, když se vás zeptám, jaký to byl vzkaz?“ Zadívala se na Joannu. „*Tuze* se vám omlouvám, děvenko.“

Joannu to však neobyčejně bavilo.

„Kdepak, to nevádí,“ ujišťovala starou dámu. „Já sama si z toho už nepamatuji ani slovo, ale Jerry možná ano. Bylo to asi něco docela obyčejného.“

S vážnou tváří jsem opakoval vzkaz doslovně, jak jsem si ho jen pamatoval, a neobyčejně mě překvapilo, jak slečna Marplová zpozorněla.

Myslil jsem, že tak všední vzkaz pro ni bude zklamáním, ale asi ji sentimentálně napadlo, že se tu zapřádá milostný románěk, a proto pokyvovala hlavou, usmívala se a byla očividně potěšena.

„Rozumím,“ řekla. „Tak nějak to mohlo být.“

Na okamžik si mě zamyšleně prohlížela a pak řekla něco velice nečekaného: "Vidím, že jste tuze chytrý mladý muž - jenom nemáte dost sebedůvěry. A měl byste mít!"

Joanna vyprskla. „Proboha, to mu neříkejte dvakrát! Už beztak si o sobě moc myslí!“

„Klid, Joanno,“ napomenul jsem ji. „Jedině slečna Marplová mě chápe!“

Stará dáma znovu vzala do rukou své pletení. „Víte,“ poznamenala, ponořena v úvahách, „spáchat úspěšnou vraždu, to je asi moc podobné zdařile provedenému eskamotérskému kousku!“

„Hbitost rukou oklame zrak?“

„Nejenom to. Musíte upoutat pozornost diváků na jinou věc a na jiné místo -svést na falešnou stopu.“

„Rozumím,“ podotkl jsem, „takže v našem případě všichni asi hledáme šilence, a to je ta falešná stopa.“

„Já sama,“ řekla slečna Marplová, „bych se poohlédla po někom velice zdravém.“

„Ano,“ zamyslel jsem se, „to říká i Nash. Vzpomínám si, jak taky zdůrazňoval, že je to někdo patřící k dobré společnosti.“

„Ovšem,“ souhlasila slečna Marplová. „To je tuze důležité.“

Vida, všichni jsme se zřejmě shodli.

„Nash soudí,“ obrátil jsem se k paní Calthropové, „že se objeví další anonymní dopisy. Co si o tom myslíte?“

„Možné to je,“ řekla pomalu. „Předpokládám to.“

„Jestli se policie domnívá, že přijdou další anonymní dopisy, tak asi přijdou,“ řekla slečna Marplová.

Trochu tvrdě jsem zaútočil na paní Calthropovou: „Pořád ještě je vám líto člověka, který je psal?“

Začervenala se: „Proč by ne?“

Nesouhlasím s tebou, má zlatá,“ řekla slečna Marplová. „V tomto případě ne.“

Málem jsem vybuchl: „Dohnaly jednu ženu k sebevraždě a způsobily spoustu utrpení a soužení.“

„Taky jste takový dopis dostala, slečno Burtonová?“ zeptala se stará dáma Joanny.

Joanna se zasmála: „Ó ano! A stály tam ty nejhorší věci, jaké si jen lze pomyslit!“

„Mladé a hezké lidi,“ řekla slečna Marplová, „ty si vzal zřejmě pisatel obzvláště na mušku.“

„Právě proto se mi zdá moc divné, že Elsie Hollandová žádný dopis nedostala,“ řekl jsem.

„Počkejme,“ zeptala se slečna Marplová, „není to ta Symmingtonovic vychovatelka - ta, o které se vám zdálo, pane Burtone?“

„Ano.“

„Možná že taky dostala, a jen to nechce přiznat,“ řekla Joanna.

„Ne,“ trval jsem na svém, „já jí věřím. A Nash taky.“

„Aleale,“ řekla slečna Marplová, „teď to začíná být napínavé. Tohle je ta nejzajímavější věc, kterou jsem dosud slyšela.“

*

Cestou domů mě Joanna napomenula, že jsem neměl opakovat Nashovy domněnky o tom, že se vyskytnou další anonymní dopisy.

„Proč ne?“

„Co když to je paní Calthropová?“

„Tomu přece doopravdy nevěříš!“

„Nejsem si docela jistá. Je to podivínka.“

A začali jsme znovu probírat jednu možnost za druhou.

Dva dny nato jsem se večer vracel autem z Exhamptonu. Povečeřel jsem tam a teprve pak jsem se vydal na zpáteční cestu; nežli jsem dojel do Lymstocku byla už úplná tma.

Se světly u auta bylo cosi v nepořádku, zvolnil jsem tedy, rozsvítil a znovu zhasl a konečně jsem zastavil a vystoupil, abych se podíval, co s tím udělat. Chvilí jsem se s tím mořil, ale podařilo se mi nakonec závadu opravit.

Silnice byla liduprázdná. Po setmění není v Lymstocku nikde ani noha. Přede mnou už byly v dohled první domky, mezi nimi ošklivý barák Ženského spolku s vysokými lomenicemi. Rýsoval se mi před očima v matném svitu hvězd a mě cosi nutilo podívat se tam. Ani nevím, jestli jsem postřehl nějaký nejasný obrys postavy, která se snažila proklouznout nepozorovaně brankou - jestli ano, byl to tak neurčitý vjem, že jsem jej ve svém vědomí ani nezaregistroval. Pociťoval jsem však najednou nepřekonatelnou zvědavost a touhu prohlédnout si ten dům zblízka.

Branka byla pootevřena, strčil jsem do ní a vešel jsem dovnitř. Ke dveřím vedla krátká pěšina a čtyři schody.

Na okamžik jsem se zastavil a zaváhal. Co tu vlastně chci? Nevěděl jsem. Pak najednou, docela nablízku, jsem zaslechl šustot. Jako by to zašelestila ženská sukně.

Rychle jsem se otočil za roh, odkud se šustot ozval. Nikoho jsem neviděl. Pokračoval jsem tedy a zašel jsem za další roh. Byl jsem teď za domem. A najednou jsem viděl jen necelý metr před sebou otevřené okno.

Přioplazil jsem se k němu a naslouchal jsem. Nezachytil jsem žádný zvuk, ale byl jsem skálopevně přesvědčen, že někdo je uvnitř.

Záda jsem ještě neměl natolik v pořádku, abych se mohl pouštět do akrobatických kousků, ale podařilo se mi vyšvihnout se na parapet a skočit dovnitř. Naneštěstí jsem přitom trochu zašramotil.

Stál jsem uvnitř pod oknem a naslouchal jsem. Pak jsem se s rozpaženými rukama pustil kupředu. Vpravo před sebou jsem zaslechl slaboučký zvuk.

Měl jsem v kapse baterku. Rozsvítil jsem ji. Tichý, příkrý hlas mi najednou rozkázal: „Dejte to pryč!“

Bez meškání jsem uposlechl, protože jsem v tom okamžiku poznal inspektora Nashe.

Cítil jsem, jak mě bere pod pažďí a strká mě dveřmi do chodby. Tam, protože už tu nebylo okno, které by naší přítomnost prozradilo někomu venku, rozsvítil baterku sám a podíval se na mne spíš zarmouceně než hněvivě.

„Vy byste to chtěl brát hopem, pane Burtone.“

„Nezlobte se,“ omlouval jsem se mu. „Ale měl jsem dojem, že tu na něco přijdu.“

„A taky byste asi přišel. Viděl jste někoho?“

Váhal jsem.

„Nejsem si tím jist,“ řekl jsem pomalu. „Měl jsem nejasný pocit, že kohosi vidím plížit se dovnitř brankou, ale že bych někoho opravdu viděl, to ne. Pak jsem vzadu za domem zaslechl šelest.“

Nash přikývl. „Správně. Někdo obcházel dům chvíli před vámi. On -či ona -chvilku otálel pod oknem, a pak rychle odešel -slyšel myslím vás.“

Znovu jsem se omlouval. „A co sem přivedlo vás?“ zeptal jsem se.

Nash řekl:

„Já sázím na to, že anonym nemůže přestat a bude psát dopisy dál. Jistě ví, že je to nebezpečné, ale nemůže si pomoci. Touží po tom jako jiný po alkoholu nebo drogách.“

Souhlasil jsem.

„A vidíte, pane Burtone, ať už je to kdokoli, bude asi chtít, aby si ty dopisy byly co možná nejvíc podobné. Má stránky vyříznuté ze staré knihy, může sestavovat slova a věty z vystřižených písmen. Ale s obálkami má potíže. Psát je na jiném psacím stroji nebo vlastní rukou, to by bylo riskantní.“

„A opravdu si myslíte, že bude pokračovat v započaté hře?“ zeptal jsem se nedůvěřivě.

„Ano, myslím. A vsadím se s vámi o nevímco, že si je předem jist úspěchem. Všichni tihle lidé jsou domýšliví jako ďábel! A tak jsem si vykoumal, že ten někdo si sem k Ženskému spolku po setmění přijde a bude si tu chtít napsat na stroji obálku.“

„Slečna Ginchová,“ řekl jsem.

„Možná.“

„Vy to ještě pořád nevíte?“

„Nevím.“

„Ale máte na někoho podezření?“

„Ano. Jenže ten někdo je prohnaná liška, pane Burtone. Zná všechny finty.“

Dovedl jsem si představit, jakou asi pavučinu Nash rozestřel. Neměl jsem ani špetku pochybnosti, že každý dopis psaný podezřelými osobami, ať posílaný poštou nebo vhozený do schránky, je okamžitě podroben

prohlídce. Dřív nebo později udělá pachatel chybný krok nebo začne být neopatrný.

Potřetí jsem se omluvil za svou nadměrnou horlivost a nežádoucí přítomnost.

„To nic,“ řekl Nash s filozofickým klidem, „už se nedá nic dělat. Tak ať máme příště víc štěstí.“

Vyšel jsem ven do noci. Vedle mého auta stála nejasná postava. K svému údivu jsem poznal Megan.

„Ahoj,“ ozvala se. „Však jsem si říkala, že je to váš vůz. Co tu děláte?“

„Zajímavější je, co tu děláte vy?“ opáčil jsem.

„Šla jsem na procházku. Ráda chodím v noci po venku. Nikdo vás nezastaví a nevykládá vám pitomosti. Mám ráda hvězdy, a všechno voní, a všechno ve trne vypadá tak tajuplně!“

„To rád připouštím,“ řekl jsem. „Ale na noční procházky chodí jen kocouři a čarodějnice. Doma po vás bude shánka.“

„Kdepak! Ti ani nevědí, kde jsem a co dělám.“

„A jak se máte?“ zeptal jsem se.

„Myslím, že docela dobře.“

„Slečna Hollandová se o vás stará? Vede celou domácnost?“

„Elsie je výborná. Nedá jí to, dře jako blázen.“

„Moc zdvořilé to není - ale výstižné asi ano,“ řekl jsem. „Sedněte si, vezmu vás domů.“

Nebylo tak docela pravda, že po Megan nikdo ani nevzdechl.

Když jsme přijeli k domu, stál Symmington na domovních schůdkách.

Upřeně se na nás zadíval.

„Dobrý večer, je to Megan?“

„Ano,“ řekl jsem. „Přivezl jsem ji.“

„Nesmíš si jen tak odejít,“ řekl Symmington ostře, „a nic nám neříci, Megan. Slečna Hollandová si už o tebe dělala starosti.“

Megan cosi zamumlala a prošla kolem něho dovnitř.

Symmington si povzdychl: „Dospělé děvče bez matčina dohledu, to je značná odpovědnost! A abych ji poslal zase někam do školy, na to je myslím už moc velká!“

Trochu podezřívavě se po mně podíval:

„Vy jste ji vzal s sebou na projížďku?“ Řekl jsem si, že bude líp, když ho při tom nechám.

VII

Druhý den jsem se zbláznil. Když si na to teď vzpomínám, je to jediné vysvětlení.

Musel jsem jet, jako každý měsíc, na prohlídku k Marcusu Kentovi... Jel jsem vlakem. Nesmírně mě překvapilo, že Joanna raději zůstala doma. Obvykle se na to těšila a zůstali jsme vždycky pár dní v Londýně.

Tentokrát jsem navrhl, že se vrátíme ještě týž den večerním vlakem, ale k mému údivu Joanna záhadně prohlásila, že má moc práce a proč prý trávit celé hodiny v ohavném dusném vlaku, když je tady na venkově tak krásně.

To se ovšem nedalo popřít, ale z Joanniných úst to znělo velmi podivně.

Řekla, že auto nebude potřebovat, a tak jsem chtěl jet na nádraží a nechat je tam zaparkované až do svého návratu.

Nádraží je v Lymstocku z jakéhosi záhadného důvodu, známého jenom železničním společnostem, dobré půl míle od městečka samého. Asi v polovině cesty jsem dohonil Megan, která se tudy ploužila - zřejmě bez cíle. Zabrzdil jsem.

„Ahoj, co tu děláte?“

„Jdu si jen tak na procházku.“

„Ale procházka v rázném tempu se tomu říkat nedá! Sourala jste se tu jako zmožený krab!“

„No, nikam nespíchám.“

„Tak pojd'te a vyprovod'te mě na nádraží.“

Otevřel jsem dvířka auta a Megan vklouzla dovnitř.

„Kam jedete?“ chtěla vědět.

„Do Londýna. Na prohlídku k lékaři.“

„Co vaše záda, nezhoršilo se vám to?“

„Ne. Prakticky je to už zas v pořádku. Myslím, že doktor bude mít radost.“

Megan přikývla.

Zastavili jsme u nádraží. Zaparkoval jsem, vešel jsem dovnitř a koupil jsem si u pokladny jízdenku. Na peroně byla jen hrstka lidí, a nikoho z nich jsem neznal.

„Nepůjčil byste mi penny?“ poprosila mě Megan.

„Koupila bych si z automatu čokoládu.“

„Tu je penny, dítě,“ podal jsem jí minci. „A co takhle žvejkačku nebo větrové bonbony?“

„Já nejradši čokoládu,“ odpověděla bezelstně Megan, nepodezřívajíc mě z ironie.

Šla ven k automatu na čokoládu a já jsem se za ní díval se vzrůstajícím rozhořčením.

Měla na sobě ošlapané střevíce a silné, nikterak vábné punčochy, jakýsi obzvlášť beztvarý pulovr a sukni. Nevím, proč mě to všechno dopalovalo – ale dopalovalo mě to pořádně.

Když se vrátila, zeptal jsem se jí zlostně: „Proč nosíte tyhle hnusné punčochy?“

Překvapeně se na punčochy zadívala: „A co je na nich špatného?“

„Všecko. Jsou odporné. A proč nosíte pulovr, který vypadá jako ožraná kapusta?“

„Vždyť je docela dobrý, nebo snad ne? Nosím ho už léta.“

„To si dovedu představit. A pročpak –“

V tom okamžiku přijel vlak a zarazil mé hněvivé kázání.

Vlezl jsem do prázdné první třídy, spustil jsem okno a opřel jsem se o rám, abych pokračoval v čtení levit.

Megan stála dole s obličejem obráceným vzhůru ke mně. Zeptala se, co mi přeletělo přes nos.

„Nejsem naštvaný,“ zalhal jsem. „Jenom mě zlobí, když vidím, že chodíte tak zanedbaně a nestaráte se, jak vypadáte.“

„Stejně bych nikdy nevypadala hezky, tak co na tom záleží?“

„Přestaňte,“ okřikl jsem ji. „Chtěl bych vás jednou vidět v slušných šatech! Kdybych vás tak mohl vzít do Londýna a kloudně vás oblíknout od hlavy k patě!“

„To bych ráda.“ řekla Megan.

Vlak se dal do pohybu. Zahleděl jsem se do Meganina vzhůru obráceného, toužebného obličejíku. A potom, jak už jsem řekl, se mě zmocnilo šílenství.

Otevřel jsem dveře, popadl jsem jednou rukou Megan a vytáhl jsem ji nahoru do vagonu.

Vrátný na nádraží cosi hrubě vykřikl, ale nemohl už dělat nic jiného než rychle přibouchnout dveře. Zvedl jsem Megan z podlahy, kde po mé prudké akci přistála.

„Proč jste to proboha udělal?“ zeptala se a třela si koleno.

„Teď mlčte,“ řekl jsem. „Jedete do Londýna se mnou, a když mě necháte jednat, sama sebe nepoznáte. Ukážu vám, jak můžete vypadat, jestli vám na tom bude

záležet. Už se na to nemohu dívat, jak tu chodíte v sešmajdaných podpatcích a příšerných hadrech.“

„Oh.“ zašeptala Megan nadšeně.

Kolem procházel průvodčí a já jsem koupil Megan zpáteční jízdenku. Seděla v koutku a dívala se na mne s jakýmsi bázlivým respektem.

„Řekla bych,“ ozvala se, když průvodčí odešel, „že jste prudʒas, vidíte?“

„Náramný,“ odpověděl jsem. „Máme to v rodině.“

Jak jsem měl Megan vysvětlit ten náhlý impuls, který mě přepadl? Vypadala jako pejsek, kterého si nikdo nevšímá. Ale teď se jí ve tváři objevila nedůvěřivá radost -pejska přece jen vzali s sebou na procházku.

„Myslím, že Londýn moc dobře neznáte?“ zeptal jsem se.

„Ale ano, znám,“ odpověděla Megan. „Vždycky jsem Londýnem projížděla, když jsem jela z domova do školy. A byla jsem tam u zubaře a na pantomimě.“

„Tohle,“ řekl jsem tajuplně, „bude jiný Londýn.“

Dojeli jsme na nádraží půl hodiny předtím, než jsem měl být u Marcuse Kenta v Harley Street.

Vzal jsem taxík a a jeli jsme rovnou k Mirotinové, Joannině švadleně. Mirotinová se vlastně jmenuje Mary Greyová a je to pětáctýřicetiletá veselá paní, nezatížená konvencemi, chytrá a výborná společnice. Vždycky jsem ji měl rád.

„Jste moje sestřenka,“ řekl jsem Megan.

„A proč?“

„Neodmlouvejte,“ napomenul jsem ji.

Mary Greyová zrovna obskakovala zákaznici, buclatou paní, která se chtěla mocí mermo vecpat do

přiléhavé šedomodré večerní róby. Vzal jsem Mary stranou.

„Poslyšte,“ řekl jsem. „Přivedl jsem s sebou naši sestřenku. Joanna chtěla přijet s ní, ale něco jí do toho vlezlo. Řekla mi, ať všechno nechám na vás. Vidíte, jak to děvče vypadá?“

„To tedy vidím,“ řekla Mary Greyová procítěně.

„Dobrá, tak bych rád, abyste ji dokonale vybavila od hlavy až k patě. Na peníze nekoukejte. Punčochy, boty, prádlo, všechno! Mimochodem, ten kadeřník, ke kterému chodí Joanna, je taky někde tady, že?“

„Antoine? Zrovna za rohem. Taky to zařídím.“

„Jste poklad!“

„Oh, sama budu mít radost - bez ohledu na peníze, a to už je dneska co říct, protože polovina mých zákaznic se do placení účtů zrovna nežene! Ale jak říkám, mě samotnou to bude těšit.“ Přelétla hbitým profesionálním pohledem Megan stojící opodál.

„Má moc hezkou postavu.“

„To musíte mít rentgen místo očí,“ řekl jsem. „Mně připadá úplně beztvará.“

Mary Greyová se zasmála.

„Ty dnešní školy!“ řekla. „Asi se pyšní tím, že z děvčat, která jsou k světu, dělají strašáky do zelí. Říkají tomu, že z nich vychovávají milá a nekoketní stvoření. Někdy to trvá celou sezónu, než se děvče vzpomene a k něčemu vypadá. Ale nestarejte se nechte všechno na mně.“

„Dobrá,“ řekl jsem. „Vrátím se a vyzvednu si ji tu kolem šesté.“

*

Marcus Kent měl ze mne radost. Řekl mi, že jsem překonal jeho nejsmělejší představy.

„Musíte mít tělesnou konstituci jako slon,“ pochvaloval si, „když se vám podařilo takhle se uzdravit. Báječné, co dokáže venkovský vzduch, žádné ponocování a klid u pacienta, který si dá říct!“

„Za ty první dvě věci. ručím,“ řekl jsem. „Ale nevím, nevím, jestli je venkov zárukou klidu. Tam u nás jsme si užili vzrušení, až nám to není milé.“

„A jaképak?“

„Vražda,“ řekl jsem.

Marcus Kent našpulil ústa a hvízdal. „Vesnická milostná tragédie? Čeledín zabíjí svou znejmilejší?“

„Nic takového. Prohnaný, úkladný, pomatený vrah.“

„A že jsem o tom nic nečetl? Kdypak ho chytili?“

„Ještě ho nechytily. A není to on, ale ona.“

„Jděte! To si pak opravdu nejsem jist, jestli je Lymstock to pravé místo pro vás, kamaráde.“

Řekl jsem rozhodně: „Ano, je. A nedostanete mě odtamtud.“

Marcus Kent uvažuje přízemně. Hned řekl: „Tu to máme! Objevil jste tam hezkou blondýnku?“

„Ale ne,“ odpověděl jsem a provinile jsem si vzpomněl na Elsií Hollandovou. „Zajímám se spíš o psychologii zločince.“

„V pořádku! Jistě vám to nijak zvlášť neuškodilo, dejte jen pozor, aby ten šílený vrah či vražedkyně nezahubil vás.“

„Žádný strach!“ řekl jsem.

„Co kdybyste se mnou dnes povečeřel? Mohl byste mi podrobně vyprávět o té vaší hrůzné lymstocké vraždě.“

„Jsem už bohužel zadaný.“

„Schůzka s dámou? Hm -to už jste tedy skoro zdravý.“

„Schůzka? Snad by se to tak dalo říct,“ usmál jsem se, pobaven myšlenkou na Megan v roli mé dámy

Byl jsem v módním saloně v šest hodin, když se právě zavíralo. Mary Greyová mi vyšla vstříc z předváděcí síně ven na schody. Položila prst na ústa.

„Sednete si údivem! Povídám vám, pořádně jsem zapracovala!ů

Vstoupil jsem do velkého předváděcího salonu. Megan stála a prohlížela se v dlouhém zrcadle. Čestné slovo, málem jsem ji nepoznal! Na minutu mi to vzalo dech. Vysoká, štíhlá jako proutek, s jemnými kotníky a hezkýma nohama, které vynikly v průsvitných punčochách a dobře ušitých střevících. Ano, krásné ruce nohy, útlá postava -vybranost a ušlechtilost v každé linii těla. Vlasy měla nakrátko ostříhané a přičesané k hlavě a celá hlava se leskla jako čerstvě vylouplý kaštan. Bylo správné, že holič dal vyniknout jejímu obličejí. Nebyla nalíčená, a jestli ano, jenom málo a jemně, takže to nebylo vidět. Rtěnku nepotřebovala. Kromě toho se u ní objevilo cosi, co jsem u ní nikdy předtím neviděl - nevinně pyšný sklon šíje. Podívala se na mne vážně, s drobným plachým úsměvem.

„Vypadám - docela hezky, že?“ řekla.

„Hezky?“ protestoval jsem. „To není to pravé slovo. Pojd'me na večeři, a jestli se za vámi každý druhý

mužský neotočí, budu se divit. Všecky ostatní dívky budou vedle vás vypadat jako ochechule.“

Megan nebyla krásná, ale byla nevšední a nápadná. Osobitá. Když jsme spolu vcházeli do restaurace, když nám vrchní číšník spěchal v ústrety, pociťoval jsem záchvěv idiotské pýchy, jakou cítí každý muž, když má u sebe něco neobyčejného.

Nejdřív jsme si dali koktajl a pomalu jsme si na něm pochutnávali. Pak jsme povečeřeli. A potom jsme tančili. Megan si chtěla zatančit a já bych ji byl nerad zklamal, třebaže jsem si bůhvíproč neuměl představit, že tančí dobře. Ale tančila výborně. Byla v mé náruči lehká jako pírkó a dokonale vystihla rytmus.

„No nazdar!“ řekl jsem. „Vy dovedete tančit!“

Byla trochu překvapená.

„Ano, samozřejmě že umím. Měli jsme ve škole každý týden taneční hodiny.“

„Aby byl člověk dobrým tanečníkem, chce to víc než taneční hodiny,“ řekl jsem.

Vrátili jsme se ke stolu.

„Jídlo je tu báječné, vidíte?“ řekla Megan. „A vůbec všecko!“

Nadšeně povzdychla.

„A vůbec všecko!“ usmál jsem se na ni.

Byl to bláznivý večer. Hlavu jsem měl až kdesi v oblacích. Megan mě stáhla dolů k zemi, když se nejistě optala: „Neměli bychom už jet domů?“

Hrklo ve mně. Ano, určitě jsem se zbláznil! Zapomněl jsem na všecko! Octl jsem se ve světě na míle vzdáleném od skutečnosti, a jenom s bytostí, kterou jsem sám stvořil!

„Panebože!“ řekl jsem.

Zjistil jsem, že poslední vlak už odjel.

„Zůstaňte tady,“ přikázal jsem Megan. "Jdu si zatelefonovat."

Zavolal jsem na stanoviště taxíků a objednal jsem největší a nejrychlejší auto, které tam je. A ať předjede co nejdřív.

Vrátil jsem se k Megan.

„Ujel nám poslední vlak,“ oznámil jsem jí. „Vracíme se domů taxíkem.“

„Opravdu? To je prima!“

Jak milé dítě, uvažoval jsem. Tolik se raduje z každé maličkosti, bez jediné otázky přijímá všechno, co navrhnou, nad ničím se nerozčiluje ani nezmatkáří.

Taxík přijel, byl velký a rychlý, jenomže do Lymstocku jsme se dostali už důkladně pozdě. Přepadly mě najednou výčitky svědomí. Obrátil jsem se k Megan: „Možná že už vás hledají po celém Lymstocku.“

Jenže Megan se nijak nevzrušovala. „Kdepak,“ řekla neurčitě. „Často chodím po venku a nepřijdu domů k večeři.“

„Ano, má milá, jenomže tentokrát jste nepřišla domů ani na čaj a k obědu.“

Nicméně Megan i tentokrát přálo štěstí. Dům byl temný a mlčenlivý. Jak mi Megan poradila, obešel jsem jej zezadu a házel jsem kamínky na Rosino okno.

Rose posléze vykoukla a s mnoha tlumenými výkřiky a lamentací sešla dolů otevřít.

„Vida, a já jsem říkala, že už jste dávno doma v posteli. Pán a slečna Hollandová,“ (- lehké odfrknutí při jméně slečny Hollandové -) „brzy poveččeli a jeli se autem projet. Řekla jsem, že na chlapce dohlídnu. A zdálo se mi, že jdete domů, zrovna když jsem byla

nahoře v dětském pokoji, abych uchlácholila Colina, který si chtěl ještě hrát. Ale pak jsem sešla dolů, a vy jste tam nebyla, a tak jsem si myslela, že jste šla spát. A když se pán po vás ptal, řekla jsem, že už jste v posteli.“

Zatrhl jsem další výklad poznámkou, že by bylo líp, kdyby si už Megan opravdu šla lehnout.

„Dobrou noc,“ řekla Megan, „a strašně vám děkuju. Byl to nejhezčí den, jaký jsem kdy prožila.“

Jel jsem domů, pořád ještě s hlavou trochu omámenou, a dal jsem šoférovi štědré spropitné. Nabídl jsem mu taky, ať se u nás vyspí, ale raději se vracel ještě v noci zpátky.

Zatímco jsem se loučil se šoférem, pootevřely se dveře haly, a když odjel, otevřely se dokořán. Stála v nich Joanna a ptala se: „Tak jsi konečně doma?“

„Měla jsi o mne starost?“ zeptal jsem se, zavíraje za sebou.

Joanna vešla do přijímacího pokoje a já za ní. Našel jsem tu konvici s kávou. Joanna si dala šálek a já jsem si vzal také, k sklence whisky se sodou.

„Starost o tebe? Ne, to jistě ne. Myslila jsem, že ses rozhodl zůstat ve městě a vyjít si na flám.“

„Byl jsem na flámu -jistého druhu,“ zazubil jsem se -a pak jsem se dal do hlasitého smíchu.

Joanna se zeptala, čemu se to směju, a já jsem jí všechno vyprávěl.

„Ale Jerry, ty ses musel zbláznit - dočista zbláznit!“

„Asi ano.“

„Milý hochu - takové věci nemůžeš dělat - v hnízdě, jako je Lymstock. Zítra si o tom budou cvrlikat vrabci na střeše.“

„To budou. Ale vždyť je Megan ještě dítě.“

„Pěkné dítě! Je jí dvacet. Nemůžeš vzít dvacetiletou dívku do Londýna a kupovat jí tam šaty, když nechceš, aby z toho byl strašlivý skandál. Propána, Jerry, vždyť ty si ji teď budeš muset asi vzít!“

Joanna to říkala zpola vážně, zpola se smíchem. Právě v tom okamžiku jsem učinil velmi významný objev.

„Čert to vem,“ odpověděl jsem, „vůbec mi to nebude vadit. Vlastně - docela rád.“

Joanniným obličejem se kmitl pobavený výraz. Vstala a cestou ke dveřím řekla suše: „Ano, už to pár týdnů vím...“

Nechala mě stát se sklenkou v ruce, ohromeného tím, co jsem právě objevil.

*

Nevím, jak obvykle reaguje muž, který jde požádat dívku o ruku.

V románech mívá vyschlé hrdlo, škrtí ho límeček a je nervózní až běda. "

Žádné podobné potíže jsem neměl. Sotvaže mě něco takového napadlo, chtěl jsem svůj dobrý nápad co možná nejdřív uvést ve skutek. Neviděl jsem žádný zvláštní důvod, proč bych musel být v rozpacích.

Šel jsem k Symmingtonovým kolem jedenácté. Zazvonil jsem, a když přišla Rose, řekl jsem, že chci mluvit se slečnou Megan.

Vědoucí pohled, kterým si mě Rose změřila, mě lehce zneklidnil.

Zavedla mě do pokojíku, kde se snídávalo, a zatímco jsem tam čekal, doufal jsem -s dost nejistými pocity -že Megan nedostala moc vyhubováno.

Když se otevřely dveře a já jsem se otočil, hned se mi ulevilo. Megan nevypadala ani zaraženě, ani rozčileně. Hlavu měla pořád ještě jako lesklý kaštánek a pocit hrdosti a sebevědomí, které získala včera, také neztratila. Měla na sobě staré šaty, ale upravila si je vkusně. Je podivuhodné, jak vědomí vlastní přitažlivosti dívce prospěje. Zjistil jsem náhle, že Megan dospěla.

Myslím, že jsem byl přece jen nervózní, jinak bych nezahájil rozhovor vroucím pozdravem: „Ahoj, ježurko!“ Za těchto okolností se to dalo stěží považovat za zahájení námluv.

Megan to zřejmě vyhovovalo. Zašklíbila se a řekla: „Ahoj!“

„Podívejte!“ řekl jsem. „Doufám, že jste neměla kvůli včerejšku mrzutosti?“

Megan řekla s jistotou: „Ne, kdepak!“ a pak zamrkala a dodala neurčitě: „No, vlastně měla. Napovídali toho ažaž a zřejmě to považují za hrozný skandál – ale však víte, jací lidé jsou a co povyku nadělají pro nic za nic.“ Ulevilo se mi, když jsem viděl, že všechny pohoršené výčitky sklouzly po Megan jako voda kachně po peří.

„Přišel jsem dnes,“ řekl jsem, „protože bych vám chtěl něco navrhnout. Víte, mám vás moc rád a myslím, že vy mě taky –“

„Děsně,“ odpověděla Megan s nadšením trochu znepokojivým.

„Moc dobře spolu vycházíme, a tak si myslím, že bychom se mohli vzít.“

„Ó,“ řekla Megan.

Byla asi překvapená. Ale nic víc. Ne jako u vidění. Ne jako když do ní hrom uhodí. Jen mírně překvapená.

„Chcete tím říct, že byste se rád se mnou doopravdy oženil?“ zeptala se jako dítě, které si chce vše přesně ujasnit.

„Rád -raději než co jiného,“ řekl jsem a mínil jsem to smrtelně vážně.

„Myslíte, že jste do mne zamilovaný?“

„Jsem.“

Oči jí zvážněly; upřeně na mě pohlížela. „Jste pro mě ten nejmilejší člověk na světě,“ řekla, „ale láska to není.“

„Naučím vás, abyste si mě zamilovala.“

„To nestačí. Nechci se to učit.“ Odmlčela se, a pak řekla těžce: „Já nejsem žena pro vás. Umím líp nenávidět než milovat.“

Řekla to se zvláštním důrazem.

Namítl jsem: „Nenávist netrvá věčně. Láska ano.“

„Je to pravda?“

„Já tomu věřím.“

Opět jsme mlčeli. Pak jsem řekl: „Odpovídáte mi tedy „ne“, je to tak?“

„Je.“

„Ale mohu přesto doufat dál? Nezakazujete mi to snad?“

„K čemu by to bylo dobré?“

„K ničemu,“ souhlasil jsem. „Opravdu by to bylo zbytečné - protože budu doufat dál, ať už mi to zakázete nebo ne.“

Tak to jsem měl tedy za sebou.

Vzdaloval jsem se od Symmingtonova domu, pocíťoval jsem lehkou otupělost a zároveň jsem si dopáleně uvědomoval Rosin vzrušený pohled, kterým mě zaujatě sledovala.

Nežli jsem mohl vyklouznout z domu, podařilo se jí vypovědět mi řůru věcí, které měla na srdci.

Od toho strašlivého dne prý to s ní není docela v pořádku! Jinak prý by tu nezůstala, ale dělá to kvůli dětem a chudáku panu Symmingtonovi, těch je jí líto. Nemíní prý tu sloužit dál, leda když hodně rychle dostane děvče k ruce -a to tedy nebude snadné, když se v domě stala vražda! Proto prý je od slečny Hollandové moc hezké, když slíbila, že bude ve volném čase vypomáhat v domácnosti.

Slečna Elsie je moc milá a ochotná - Ó, to ano, ale ráda by se tu jednoho krásného dne stala paní domu! Pan Symmington, nebožák, je jako slepý - ale však víme, že chudák vdovec, bezpomocné stvoření, je snadnou kořistí pro lecjakou pletichářku! A kdyby se slečna Hollandová přece jen nestala nástupkyní paní Symmingtonové, pak ne proto, že by se o něco podobného nesnažila!

Mechanicky jsem na všechno přikyvoval a toužebně jsem si přál odejít; nemohl jsem však, protože řečnicí Rose pevně držela v ruce můj klobouk.

Byl bych rád věděl, jestli je co pravdy na jejích vývinech. Skutečně uvažuje Elsie Hollandová o možnosti stát se druhou paní Symmingtonovou? Nebo je to jen hodná, laskavá dívka, která se všemožně snaží dohlédnout na osiřelou domácnost?

Výsledek by byl asi stejný, ať tak nebo tak. A proč ne? Symmingtonovy malé děti potřebují matku - Elsie je slušná dívka - a kromě toho až neslušně krásná - vlastnost, kterou muž ocení, dokonce i takový suchý patron jako Symmington.

O tom všem jsem uvažoval jenom proto, abych nemusel myslet na Megan.

Řeknete možná, že jsem požádal Megan o ruku s nesmyslně přehnaným sebevědomím, a že jsem si proto zasloužil odmítnutí - ale tak to nebylo. Cítil jsem tak jistě, tak určitě, že Megan patří ke mně - že je to bytost, o kterou se mám starat, udělat ji šťastnou, dbát, aby jí nikdo neublížoval, a to že je pro mne jediný správný způsob života - takže jsem čekal, že i ona cítí stejně: my dva patříme k sobě.

Ale nevzdával jsem se. Ba ne! Megan mi byla určena a já jsem ji chtěl získat.

Po chvilce rozvažování jsem se odebral za Symmingtonem do kanceláře. Megan si možná nic nedělá z pohoršených poznámek o svém chování, ale já jsem chtěl jednat na rovinu.

Pan Symmington, jak mi řekli, měl pro mne čas; byl jsem vybídnut, ať jdu za ním do jeho pracovny. Podle přísně stažených rtů a nezvykle zdrženlivého přivítání jsem usoudil, že mě zrovna dvakrát rád nevidí.

„Dobrý den,“ řekl jsem. „Promiňte, že za vámi jdu ne v úřední, ale v soukromé záležitosti. Řeknu to rovnou. Asi jste už zjistil, že mám rád Megan. Požádal jsem ji o ruku, ale odmítla mě. Nepovažuji to však za její konečné rozhodnutí.“

Viděl jsem, jak se výraz Symmingtonovy tváře mění, a četl jsem v něm jako v otevřené knize. Megan

byla v jeho domě rušivý živel. Byl jsem si jist, že je to spravedlivý a hodný člověk, že by ji sice nikdy nevyháněl z domova, vždyť to byla dcera jeho zemřelé ženy - ale že by Meganin sňatek se mnou znamenal úlevu. Zmrzlý halibut roztál. Bledě, opatrně se na mne usmál.

„Upřímně řečeno, Burtone, neměl jsem o něčem takovém ani ponětí. Víím, že jste jí věnoval hodně pozornosti, ale my jsme ji dosud pořád považovali za Dítě.“

„Není to dítě,“ řekl jsem stroze.

„Ne, podle let není.“

„Může být úplně taková, jak je přiměřené jejímu věku, jakmile jí to bude dovoleno,“ odpověděl jsem, stále ještě trochu podrážděně. „Zatím není plnoletá, ale za měsíc za dva bude. Prosím, informujte se o mně, jak je vám libo. Jsem dost zámožný a vedl jsem spořádaný život. Budu se o ni starat a udělám všechno, co je v mé moci, aby byla šťastná.“

„Ovšem, ovšem. Ale samozřejmě záleží na Megan samotné.“

„Však ona si za čas dá říct,“ odpověděl jsem. „Ale myslil jsem, že bych si mělo tom poctivě promluvit s vámi.“

Řekl, že si toho cení, a přátelsky jsme se rozešli.

Venku jsem div nevrazil do slečny Emily Bartonové. Měla na ruce nákupní košík.

„Dobrý den, pane Burtone, slyšela jsem, že jste byl včera v Londýně.“

Ano, slyšela dobře. Očka jí svítila přátelským zájmem, ale jak se mi zdálo, i zvědavostí.

„Byl jsem u lékaře,“ odpověděl jsem.

Slečna Emily se usmála.

Ten úsměv říkal: no no, však víme! A slečna Emily zadrmolila: „A Megan prý málem zmeškala vlak. Naskočila, až když se rozjížděl.“

„Pomohl jsem jí,“ řekl jsem, „vytáhl jsem ji do vagonu.“

„Ještě štěstí, že jste tam byl. Vždyť se mohla stát nehoda!“

Je zvláštní, jak pitomě si může člověk připadat před jemnou, zvědavou starou slečnou!

Od dalšího utrpení mě zachránila paní Calthropová. Měla sice ve vleku slečnu Marplovou, která ji brzdila, ale zaútočila na mne - a zpříma:

„Dobrý den,“ řekla. „Slyším, že jste Megan donutil, aby si koupila hezké oblečení. To je od vás moc rozumné. Na tak praktický a účinný tah může připadnout jen mužský! Však už jsem si s Megan hodně dlouho dělala starosti! Z děvčat, kterým to myslí, se tak snadno stanou podivínky, vidíte?“

S tímto pozoruhodným zjištěním vběhla do rybárny.

Slečna Marplová, kterou nechala stát vedle mne, na mne maličko zamžourala a podotkla: „Paní Calthropová je skutečně neobyčejná žena. Má skoro vždycky pravdu.“

„Vzbuzuje tím málem hrůzu,“ řekl jsem.

„To už nese upřímnost s sebou,“ usmála se stará dáma.

Paní Calthropová opět vběhla z rybárny a připojila se k nám. Nesla velkého rudého humra.

„Viděl jste už někdy něco tak málo podobného panu Pyeovi?“ zeptala se mě. „Chlapský a krásný, že?“

S trochou nervozity jsem očekával setkání s Joannou, ale když jsem přišel domů, zjistil jsem, že se nemusím bát. Byla pryč a k obědu se nevrátila. Partridge to pořádně dohrálo, a když mi na míse předkládala dvě pěkné porce telecí ledviny, řekla kysele:

„Když slečna odcházela, výslovně povídala, že na oběd bude doma.“

Abych napravil Joannin prohřešek, snědl jsem obě porce. Ale sám jsem se také divil, kde sestra může být. V poslední době se začínala chovat velice tajnůstkářsky.

Bylo už půl čtvrté, když se Joanna přihnala domů. Slyšel jsem, že venku zastavuje auto, a víceméně jsem čekal, že se objeví i Griffith -ale auto zase odjelo a Joanna vešla sama.

Byla v obličejí rudá jako rak a očividně rozrušená. Viděl jsem, že se něco stalo.

„Co je?“ zeptal jsem se.

Joanna otevřela pusu, pak ji zase zavřela, vzdychla si, vrhla se do křesla a zůstala koukat na zeď před sebou.

Řekla: „Prožila jsem dneska příšerný den.“

„Co se stalo?“

„Dělala jsem věci - no k neuvěření. Bylo to děsné –“

„Ale co –“

„Vyšla jsem si na procházku, na obyčejnou procházku -přes kopec a pak k vřesovišti. Bylo to hezkých pár mil - a už jsem to cítila v nohách. Tak jsem seběhla do údolí - stojí tam selská stavení - bohem zapomenutý kout. Měla jsem žízeň a chtěla jsem se zeptat, jestli nemají mléko nebo něco k pití. Tak jsem

vešla na dvůr -a vtom se otevřou dveře a na zápraží vyjde Owen.“

„Opravdu?“

„Myslel si, že to jde sestra z ošetrovny. Hospodyně tam rodila. Owen čekal ošetrovatelku a vzkázal jí, ať s sebou přivede ještě dalšího lékaře. To - ten porod měl špatný průběh.“

„A?“

„A tak povídal mně: „Pojďte, pomůžete mi – lepší než když to budu dělat sám.“ Řekla jsem, že to nepůjde, a on se zeptal, co tím chci říct. A já jsem povídala, že jsem nikdy nic podobného nedělala, že o tom nemám ani potuchy -

Zeptal se mě, jestli na tom snad záleží. A pak byl děsný. Spustil na mě zhurta. Řekl: „Jste snad ženská, ne? Tak snad můžete pomoci druhé ženské, ne?“ A křičel na mě, že prý jsem tvrdila, jak mě medicína zajímá, a že bych byla ráda ošetrovatelkou. „Řečičky, a skutek utek, co?! Nemínila jste to vážně, ale tohle je vážné, a vy se budete chovat jako slušná lidská bytost, a ne jako hloupé tintítko!“

A tak jsem dělala všechno možné, Jerry! Držela jsem nástroje a vyvařovala je a podávala, co bylo zapotřebí. Jsem utahaná, že sotva stojím na nohou. Bylo to strašné. Ale zachránil ji -a dítě taky! Narodilo se živé. Vůbec si nemyslel, že se mu podaří přivést je na svět živé! Oh bože!“

Joanna si zakryla obličej rukama.

Cítil jsem s ní, ale byl jsem i trochu pobaven a v duchu jsem hluboce smekl před Owenem Griffithem. Donutil Joannu, aby taky jednou „čelila realitě“. Řekl jsem: „V hale máš dopis. Myslím, že od Paula.“

„Ano?“ Na minutu se odmlčela, pak vzdychla: „Neměla jsem ani ponětí, Jerry, co všechno musí doktoři dělat. Ti aby měli nervy ze železa!“

Šel jsem do haly a přinesl Joanně dopis. Otevřela jej, zběžně přelétla obsah a upustila psaní na zem.

„Byl -byl opravdu -báječný! A jak bojoval – jak se nechtěl vzdát! Byl na mě hrubý a protivný - ale byl báječný!“

S potěšením jsem pozoroval Paulův pohrozený dopis. Z lásky k Paulovi byla už Joanna vyléčena.

*

Nic se nikdy neděje tak, jak to člověk očekává. Měl jsem plnou hlavu svých i Joanniných problémů, proto jsem byl druhého dne ráno vyveden z míry, když mi Nash do telefonu sděloval:

„Tak už ji máme, pane Burtone!“

Byl jsem tak udivený, že mi málem vypadlo sluchátko z ruky.

„Chcete tím říct, že –“

Přerušil mě: „Může vás někdo slyšet v místnosti, kde jste?“

„Nemyslím - ale možná –“

Zdálo se mi, že se závěs mezi kuchyní a halou maličko pohnul.

„Snad byste mohl zajít k nám na stanici?“

„Ano. Hned jdu.“

Byl jsem na policejní stanici neuvěřitelně rychle. V zadní místnosti seděli spolu Nash a seržant Parkins. Nash se široce usmíval.

„Lov nám trval dlouho,“ řekl, „ale konečně nám to vyšlo.“

Hodil mi přes stůl dopis. Tentokrát byl psán celý na stroji. Zněl na anonymní dopis značně krotce:

„Nemysli si, že si .sedneš do teplého hnízda po té mrtvé. Celé město .se ti směje. Odejdi. Jinak bude pozdě. Toto je výstraha. Pamatuj, co se stalo tomu děvčeti. Zmiz a nevracej se.“

Závěr obsahoval pár mírných oplzlostí.

„Tohle přišlo slečně Hollandové dneska ráno,“ řekl Nash.

„Ačkoli kupodivu žádný předtím nedostala,“ řekl seržant Parkins.

„Kdo to psal?“ zeptal jsem se.

Z Nashova obličej se vytratilo téměř všechno rozjaření.

Vypadal najednou unavený a znepokojený. Řekl vystřízlivěle:

„Mrzí mě to, protože to pro jednoho slušného chlapíka bude znamenat těžkou ránu, ale je tomu tak. Možná že už i on sám měl nějaké podezření.“

„Kdo to psal?“ otázal jsem se znovu.

„Slečna Aimée Griffithová.“

Nash a Parkins se odpoledne odebrali do Griffithova domu se zatykačem.

Nash mě vybídl, ať jdu s nimi.

„Doktor,“ řekl mi, „vás má velice rád. Nemá tady mnoho přátel. Pokud vám to není moc trapné, pane Burtone, myslím, že byste mu mohl pomoci překonat ten první úder.“

Řekl jsem, že půjdu. Netěšilo mě to, ale snad jsem tam opravdu mohl být k něčemu dobrý.

Zazvonili jsme, zeptali se, jestli můžeme mluvit se slečnou Griffithovou, a byli jsme uvedeni do přijímacího pokoje. Seděli tam Elsie Hollandová, Megan a Symmington a pili čaj.

Nash se zachoval velmi ohleduplně.

Požádal Aimée, jestli by si s ní mohlo samotě promluvit pár slov.

Vstala a šla nám vstříc. Zdálo se mi, že jsem v jejích očích zahlédl zákmit podobný výrazu štvaného zvířete. Pokud ano, rychle se rozplynul. Byla jako jindy, klidná a srdečná.

„Mluvit se mnou? Není to, doufám, zase kvůli světlům u auta?“

Zavedla nás z přijímacího pokoje do malé pracovny. Když jsem zavíral dveře přijímacího pokoje, zahlédl jsem, jak Symmington prudce škuhl hlavou. Za své advokátní praxe se asi častěji setkával s kriminálními případy a z Nashova chování poznal, že se něco děje. Zpola se vztyčil v křesle.

To bylo vše, co jsem zahlédl, nežli jsem dveře zavřel a následoval ostatní.

Nash řekl, co měl. Byl velice klidný a korektní. Varoval ji před jakoukoli nepředložeností a pak jí řekl, že ji musí požádat, aby šla s ním. Měl s sebou zatykač a přečetl jí, z čeho je obviňována. Zapomněl jsem už přesný právní termín. Bylo to kvůli dopisům, zatím ne kvůli vraždě.

Aimée Griffithová prudce pohodila hlavou a hlučně se rozesmála. Vyhrkla:

„Směšné! Nesmysl! Já že jsem psala všechny ty sprostoty! Musel jste se zbláznit! Nikdy jsem nic takového nepsala - ani slovo!“

Nash vytáhl dopis, který dostala Elsie Hollandová. Zeptal se: „Popíráte, že jste psala tohle, slečno Griffithová?“

Jestliže zaváhala, pak to bylo jenom na zlomek vteřiny. „Ovšem. Tohle jsem nikdy neviděla.“

Nash řekl klidně:

„Musím vám sdělit, slečno Griffithová, že jste byla pozorována, jak píšete tento dopis na psacím stroji v Ženském spolku především v noci mezi jedenáctou a půl dvanáctou. Včera jste přišla na poštu s balíkem dopisů –“

„Nikdy jsem tenhle dopis neodesílala.“

„Ne, vy ne. Zatímco jste čekala na známky, upustila jste ten dopis nepozorovaně na zem, tak aby každý, kdo náhodou půjde kolem, jej beze stínu podezření zvedl a podal úředníci za přepážkou sám.“

„Nikdy jsem –“

Otevřely se dveře a vstoupil Symmington. Ostře se zeptal: „Co se děje? Aimée, jestli vás z něčeho obviňují, musíte mít svého právního zástupce. Pokud si přejete, abych já –“

V tu chvíli se zhroutila. Zakryla si obličej rukama a klopýtala ke křeslu. Volala: „Jděte pryč, Dicku, jděte pryč! Vy ne! Vy ne!“

„Musíte mít advokáta, milé děvče.“

„Ne vás. Já - já - bych to nesnesla. Nechci, abyste věděl - to všechno.“

Snad pochopil. Řekl klidně: „Požádám Mildmaye z Exhamptonu. Souhlasíte?“

Přikývla. Vzlykala teď.

Symmington vyšel z pracovny. Ve dveřích se srazil s Owenem Griffithem.

„Co je?“ zeptal se Griffith drsně. „Moje sestra -“
„Je mi líto, doktore. Moc líto. Ale nemáme vyhnutí.“

„Vy si myslíte, že -že ona má na svědomí ty dopisy?“

„Bohužel se o tom už nedá pochybovat, pane,“ řekl Nash - a dodal, obraceje se k Aimée: „Musíte teď s námi, slečno Griffithová. Budete mít možnost setkat se kdykoli se svým obhájcem.“

Owen vykřikl: „Aimée?“

Kvapně kolem něho prošla, ale ani se na něho nepodívala.

Řekla: „Nemluv na mě. Nic neříkej. A proboha, nedívej se na mě!“

Odešli. Owen stál jako člověk, kterému se to všecko zdá.

Chvilí jsem čekal, pak jsem k němu přistoupil. „Mohu pro vás něco udělat, Griffithe? Jestli ano, řekněte.“

Řekl jako ve snu: „Aimée? Tomu nevěřím.“

„Může to být omyl,“ těšil jsem ho chabě.

Řekl pomalu: „Kdyby to byl omyl, chovala by se jinak. Ale nikdy bych to byl nevěřil. Nemohu tomu uvěřit.“

Klesl do křesla. Šel jsem se poohlédnout po kapce whisky a přinesl jsem mu ji, abych byl aspoň nějak užitečný. Vypil ji, a zřejmě mu to prospělo.

Řekl: „Ne a ne mi to dojit. Teď už jsem v pořádku. Děkuju, Burtone, ale nemůžete pro mě nic udělat. Nikdo nemůže.“

Otevřely se dveře a vstoupila Joanna. Byla bílá jako plátno.

Prošla pokojem až k Owenovi a podívala se na mne. „Běž odtud, Jerry,“ vybídla mě. „Tohle je moje věc.“

Když jsem odcházel, viděl jsem, jak pokleká vedle Owenova křesla.

VIII

Nemohu vám souvisle vyprávět události následujících čtyřiaadvaceti hodin. Došlo k lecčemu, co na sebe navzájem nenavazovalo.

Vzpomínám si, jak Joanna přišla domů, hrozně bledá a zničená, a jak jsem jí -ve snaze rozveselit ji - řekl:

„No tak, kdo dělá andělíčka strážníčka?“

Usmála se, uboze a s přemáháním, a vzdychla: „Říká, že mě nechce, Jerry. Je velice hrdý a nepřístupný.“

A já jsem řekl: „Moje děvče mě taky nechce...“

Seděli jsme tak chvíli a Joanna nakonec řekla: „Po Burtonovic rodině teď opravdu není žádná poptávka!“

Namítl jsem: „Nevadí, má zlatá, pořád ještě máš ty mě a já tebe,“ a Joanna opáčila: „Jenomže víš, Jerry, teď to pro mě moc velká útěcha není...“

Owen přišel druhý den nato a počínal si jako hrdina nějakého příšerného melodramatu. Joanna byla skvělá, fantastická! Tak mile se k němu chovala, tak samozřejmě mu nabídla, ať se vezmou -třeba hned, jestli chce. Ale Owen to nechtěl připustit. Ne, je příliš dobrá, příliš jemná na to, aby byla také vláčena vší tou špínou, která se rozleje kolem nich, jakmile se zprávy o Aimée zmocní noviny.

Měl jsem Joannu rád a věděl jsem, že je to dobrý kamarád do trampot a nepohody, ale všechny tyhle

přepjaté a povznesené řeči mě kloudně otrávil. Dost podrážděně jsem Owenovi řekl, ať není tak zatraceně ušlechtilý.

Šel jsem pak na High Street a zjistil jsem, že všechny jazyky už tu jsou v pilné práci. Emily Bartonová prohlásila, že té Aimée Griffithové nikdy docela nevěřila. Hokynářova žena s gustem pravila, že se jí vždycky zdálo, jako by se slečna Griffithová dívala tak nějak divně...

Od Nashe jsem se dozvěděl, že proti Aimée se našly další důkazy. Domovní prohlídka vynesla na světlo boží vyříznuté listy z knihy Emily Bartonové - našli je v komůrce pod schody, právě tam, a zabaleny do starého svitku tapety.

„A je to opravdu moc dobrá schovávačka,“ řekl Nash uznale. „Nikdy nevíte, kdy se nějaké zvědavé služebné zachce přehrabovat se vám v psacím stole nebo v uzamčené zásuvce - ale tyhle staré komory, plné tenisových míčků od loňska a starých tapet nikdo nikdy neotvírá - leda aby tam vecpal ještě další harampádí.“

„Tahle dáma měla zřejmě slabost schovávat všechno do komory,“ řekl jsem.

„Ano. Zločinci většinou nebývají zvlášť vynalézaví. Mimochodem, když už mluvíme o tom mrtvém děvčeti, přibyl nám další zajímavý fakt: doktorovi se z jeho ordinační lékárny ztratila velká, těžká palička moždíře. Sázím se, oč chcete, že tou byla Agnes zabita.“

„Dost nápadná věc, která se nedá nosit jen tak,“ namítl jsem.

„Slečně Griffithové to nemuselo být na překážku. Toho dne odpoledne šla za skautkami, ale chtěla cestou

odnést do stánku Červeného kříže květiny a zeleninu, takže si s sebou vzala pořádně velký koš.“

„A co jehlici na rožnění, tu jste nenašli?“

„Ne, a nenajdeme. Ta ženská je asi blázen, ale ne zas takový, aby si schovávala zkrvavenou jehlici a ulehčila nám pátrání. Vždyť jí stačilo jehlici omýt a vrátit do kredence.“

„Ano,“ připustil jsem, „všecky doličné předměty mít nemůžete.“

Fara byla jedním z posledních míst, kde jsem si vyposlechl debatu o vzrušující novině. Stará slečna Marplová tím byla úplně zdrcena. Řekla mi neobyčejně vážně:

„To není pravda, pane Burtone. Jsem si jistá, že to není pravda.“

„Bohužel to pravda je, na beton. Víte, vyčíhali si ji. Viděli ji na vlastní oči, jak ten dopis klepe na stroji.“

„Ano, ano - asi viděli. Ano, tohle chápu.“

„A vyříznuté stránky knihy, z kterých byly dopisy sestavovány, se našly ukryté u nich v domě.“

Slečna Marplová se na mne upřeně zadívala. Pak řekla velmi hlubokým hlasem: „Ale to je strašné – to je opravdu hrozné.“

Paní Calthropová, která se k nám v tu chvíli přičítala, se jí zeptala: „Co se děje, Jane?“

Slečna Marplová bezmocně drmolila: „Oh bože, oh bože, co jenom udělat?“

„Co vás tak rozrušilo, Jane?“

Slečna Marplová vzdychla: „V tom je nějaký háček. Ale já jsem už tak stará a už mě nic nenapadá a už se mi všechno v hlavě motá!“

Byl jsem skutečně na rozpacích a ulevilo se mi, když paní Calthropová svou přítelkyni odvedla.

Slečnu Marplovou jsem však toho dne odpoledne uviděl znovu. Mnohem později, až když jsem šel domů. Stála u můstku na konci městečka, poblíž chalupy paní Cleatové, a s kým nemluvila jako s Megan!

Přál jsem si vidět Megan. Přál jsem si celý den potkat ji. Zrychlil jsem krok. Ale když jsem už byl málem u nich, Megan se otočila na podpatku a odešla opačným směrem.

Dopálilo mě to a chtěl jsem se pustit za ní, ale slečna Marplová mi zastoupila cestu.

„Ráda bych si s vámi promluvila,“ řekla. „Ne, teď za Megan nechodíte. Nebylo by to moudré.“

Chtěl jsem jí ostře odpovědět, ale odzbrojila mě slovy: „To děvče má velkou kuráž - má odvahu, jaká se hned tak nenajde.“

Pořád ještě jsem se chtěl za Megan pustit, ale slečna Marplová řekla: „Nesnažte se ji teď vyhledat. Opravdu vím, co říkám. Nesmí ztratit ani špetku svého odhodlání.“

Ve slovech staré dámy bylo cosi, co mě zchladilo. Jako by věděla něco, o čem nemám ponětí. Dostal jsem strach, a nevěděl jsem proč.

Nešel jsem domů. Vrátil jsem se na High Street a chodil jsem bez cíle sem a tam. Nevím, na co jsem čekal a o čem jsem přemýšlel.

Potom mě zastavil ten starý protivný otrava, plukovník Appleby. Jako obvykle se zeptal, jak se daří mé krásné sestře, a pak pokračoval:

„Co je pravdy na tom, že se Griffithova sestra dočista zbláznila? Povídá se, že to ona psala anonymní

dopisy, které tu kdekoho zatraceně potrápily. Nejdřív jsem tomu nemohl věřit, ale říká .se, že je to skutečně pravda.“

Odpověděl jsem; že je to pravda.

„Ano, ano - musím říci, že se tentokrát naše policie vyznamenala. Dát jim čas, to je celé, dát jim čas. Zajímavá věc - anonymní dopisy mají vždycky na svědomí vysušené staré panny. Ačkoliv ta Griffithová vypadala dost k světu, i když měla trochu dlouhé zuby. Ale v tomhle zapadákově hezké děvče neuhlídáte - leda tu Symmingtonovic vychovatelku. Ta stojí za ohlédnutí. A je i milá. Je člověku vděčná za každou maličkost. Tuhle nedávno jsem jel kolem ní, když si s těmi chlapci vyšla na výlet. Děti skotačily na vřesovišti a ona cosi pletla - a zrovna byla celá rozmrzelá, protože jí došla vlna. „No,“ řekl jsem, „nechcete, abych vás zavezl do Lymstocku? Musím si tam zajet pro rybářský prut. Nebude mi to trvat víc než deset minut, a pak vás zase svezu zpátky.“ Rozmýšlela se, nechtěla nechat chlapce bez dozoru. „Těm se nic nestane,“ povídám, „kdopak by jim tu ublížil?“ Kluky jsem s sebou vozit nechtěl, to zas ne! A přemluvil jsem ji: vyklopil jsem ji u obchodu s vlnou, za chvíli jsem si ji tam zas vyzvedl, a bylo. Děkovala mi moc roztomile. Jak prý je mi vděčná a kdesi cosi. Příjemné děvče.“

Zbavil jsem se ho, jak jsem jen mohl.

A pak jsem zahlédl slečnu Marplovou potřetí. Vycházela z policejní stanice.

*

Odkud se bere strach? Kde se utváří? Kde se skrývá, nežli se vynoří na světlo?

Stačí jediná kratičká věta. Zaslechnete ji, utkví vám v paměti a už se jí nikdy nezbavíte:

„Vezměte mě s sebou -Je to tak hrozné být tady a vědět, jak jsem byla zlá...“

Proč to Megan řekla? Proč měla pocit viny? Za smrt paní Symmingtonové přece nijak nemohla. Proč pociťovala vinu? Proč? Proč?

Domnívala se, že snad něco zavinila?

Megan? Vyloučeno! Megan nemohla mít nic společného s těmi dopisy - s těmi hnusnými, sprostými dopisy.

Owen Griffith znal tam na severu podobný případ - školačka...

Co to říkal inspektor Graves? Così o *nedospělém intelektu...*

Nevinné staré panny blábolí na operačním stole slova, která stěží znají. Malí kluci čmárají po zdi sprostoty.

Ne, ne, *Megan ne.*

Dědičnost? Nedobrý původ? Nějaká abnormalita, kterou zdělila a o níž sama neví? Její neštěstí, ne její vina, ale hřích, který na ní spáchala předchozí generace?

„Já nejsem žena pro vás. Umím líp nenávidět nežli milovat.“

Oh, moje Megan, moje maličká. Tohle ne! Všecko, ale ne tohle! A ta stará bába jde po tobě, podezřívá tě. Říká, že máš kuráž. Kuráž *-ale k čemu?*

Div jsem se nezbláznil. Trvalo to chvilku, pak jsem se vzpamatoval. Ale chtěl jsem se s Megan vidět - musel jsem ji vidět!

V půl deváté večer jsem vyšel z domu a zamířil jsem do města, k domu Symmingtonových.

A tu mi střelila hlavou naprosto nová myšlenka. Myšlenka na ženu, kterou dosud nikdo ani na okamžik nepodezříval.

(Nebo snad Nash podezříval i ji?)

Šíleně nepravděpodobné, šíleně neodůvodněné, a až do dneška bych řekl, že i nemožné. Ale tak nemožné to nebylo. Nemožné to nebylo.

Přidal jsem do kroku. Teď bylo ještě nutnější, abych Megan stůj co stůj ihned viděl.

Prošel jsem brankou Symmingtonova domu a vystoupil po schodech ke dveřím. Byla tmavá noc, obloha byla zatažená. Začalo poprchávat. Bylo vidět jen na pár kroků.

Z jednoho okna padal proužek světla. Z dolního pokojíku, kde snídávali.

Okamžik jsem váhal, pak místo abych vešel předním vchodem, jsem se skrčil a co noha nohu mine jsem se plížil k oknu, skryt velkým keřem a stále shrben.

Světlo se linulo mezerou v žaluziích, které nebyly staženy až dolů. Snadno se dalo nahlédnout dovnitř. Viděl jsem neobyčejně pokojnou rodinnou idylu. Symmington seděl ve velkém ušáku a Elsie Hollandová se skláněla nad šitím: pilně spravovala roztrženou chlapeckou košilku.

Slyšel jsem stejně dobře, protože horní okenice byla otevřená.

Elsie právě říkala:

„Ale opravdu si myslím, pane Symmingtone, že chlapci už jsou dost velcí, aby šli do internátní školy. Ne

že by se mi od nich zrovna chtělo odejít. Mám je oba tak ráda.“

Symmington řekl: „Myslím, že máte pravdu, pokud jde o Briana, slečno Hollandová. Rozhodl jsem se, že ho dám od začátku příštího školního roku do Winhays - kam jsem chodil i já. Ale Colin je ještě moc malý. S ním bych raději počkal až napřesrok.“

„Ano, samozřejmě vás chápu. A Colin je možná na svá léta trochu malý –“

Klidný domácký rozhovor - klidný domácký výjev - a zlatovlasá hlava skloněná nad šitím.

Vtom se otevřely dveře a vstoupila Megan.

Stála ve dveřích velice vzpřímeně a já jsem si najednou uvědomil, že je jaksi podivně vzrušená a ve střehu. Pokožka jejího obličeje byla hladce napjatá, oči se jí odhodlaně leskly. Dnes na ní nebylo pranic ostýchavého, pranic dětského.

Obrátila se k Symmingtonovi, ale neoslovila ho ani otče, ani Dicku (najednou jsem si uvědomil, že jsem nikdy neslyšel, jak mu vlastně říká):

„Ráda bych s tebou mluvila, mohu? O samotě.“

Symmington překvapeně vzhlédl, a krk bych dal za to, že velkou radost neměl. Zamračil se, ale Megan šla za svým cílem s rozhodností u ní neobvyklou.

Otočila se k Elsii Hollandové a řekla: „Prominete, Elsie?“

„Ó, ovšem!“ Elsie Hollandová vyskočila. Vypadala překvapeně a trochu vyplašeně. Zamířila ke dveřím a Megan postoupila blíž, takže Elsie prošla těsně kolem ní.

Na okamžik se vychovatelka nehybně zastavila ve dveřích a přes rameno se ohlédla.

Svírala pevně rty, stála bez hnutí, jednu ruku vztaženou kupředu, druhou rukou tiskla k hrudi šití. Dech se ve mně zatajil, jak jsem byl náhle oslněn její krásou. Kdykoli si na ni teď vzpomenu, vždycky ji vidím jako tehdy -strnulou vprostřed pohybu, s tou nesrovnatelnou, nesmrtelnou dokonalostí, jakou znali jen staří Řekové. Pak odešla a zavřela za sebou dveře.

Symmington se dost podrážděně zeptal: „Tak co je, Megan? Co chceš?“

Megan došla až ke stolu. Zastavila se a hleděla na sedícího Symmingtona. Byl jsem znovu překvapen rezolutní odhodlaností, zračící se jí ve tváři, a ještě čímsi - tvrdostí, kterou jsem u ní neznal.

Pak otevřela ústa a řekla něco, co mnou projelo až do morku kostí.

„Chci peníze,“ řekla.

Symmingtonovu náladu to nijak nezlepšilo. Řekl ostře: „A tos nemohla počkat až do zítřka do rána? Zdá se ti, že dostáváš malé kapesné?“

Slušný chlapík, řekl jsem si teď, je přístupný rozumovým důvodům, když ne citovým.

Megan řekla: „Chci hodně peněz.“

Symmington se ve svém křesle narovnal. Řekl chladně: „Za pár měsíců budeš plnoletá. Pak dostaneš od poručnického soudu všechny peníze; které ti odkázala babička.“

Megan řekla:

„Ty mi nerozumíš. Já chci peníze od tebe.“ A pokračovala stále důrazněji: „Nikdo mi nikdy moc nevypřávkalo mém otci. Nechtěli, abych o něm něco věděla. Jenže já přece vím, že byl v žaláři, a vím taky proč. Pro vydírání.“

Odmlčela se.

„No, jsem jeho dcera. A možná že jsem po něm. Ptám se tě, jestli mi dáš peníze, protože - jestli ne – “
Odmlčela se, a pak pokračovala velice pomalu a klidně:
„- jestli ne - tak řeknu, co jsem tě viděla dělat - tenkrát - s tabletami v mamčině pokoji.“

Bylo ticho. Po chvíli řekl Symmington naprosto nevzrušeně:

„Nevím, co tím míníš.“

Megan odpověděla: „Však ty víš.

A usmála se. Nebyl to hezký úsměv.

Symmington vstal. Přešel k psacímu stolu. Vytáhl z kapsy šekovou knížku a vyplnil šek. Pečlivě inkoust osušil a pak se vrátil na své dřívější místo. Podal šek Megan.

„Už jsi velká,“ řekl. „Chápu, že máš někdy chuť koupit si nákladnější věci, šaty a podobně. Nevím, o čem jsi to mluvila. Nezáleží mi na tom. Ale šek ti dám.“

Megan se na šek podívala a řekla: „Děkuji. S tím už vystačím.“

Otočila se a vyšla z pokoje. Symmington upřeně hleděl za ní a na zavřené dveře, pak se obrátil, a když jsem spatřil jeho tvář, udělal jsem rychlý, bezděčný pohyb kupředu.

Někdo mě strhl zpět. Velký keř, stojící u zdi, kterého jsem si předtím povšiml, přestal být keřem. Nashova paže mě uchopila v pase a jeho rty mi zašeptaly do ucha:

„Klid, Burtone! Proboha, klid!“

Pak s nekonečnou opatrností couvl zase zpět a jeho paže mě přinutila, abych ho následoval.

Za domovním rohem se napřímil a otřel si čelo:
„No ovšem,“ řekl. „Vy jste to chtěl vzít hopem!“
„To děvče si tam není jisto životem,“ řekl jsem
důtklivě. „Viděl jste, jak se tvářil? Musíme ji odtamtud
dostat.“

Nash mě pevně popadl za ruku.

„Koukejte, pane Burtone, teď budete poslouchat.“

*

Dobrá, poslouchal jsem.

Nerad - ale podvolil jsem se.

Trval jsem však na tom, že odtud neodejdu, a
odpřísáhl jsem, že všech příkazů uposlechnu do slova a
do písmene.

A tak jsem se s Nashem a Parkinsem vplížil do
domu zadním vchodem, který nebyl uzamčen.

A čekal jsem s Nashem nahoře na odpočívadle za
sametovým závěsem, zakrývajícím okno alkovny, dokud
hodiny v domě neodbily dvě a neotevřely se dveře
Symmingtonovy ložnice. Advokát přešel po odpočívadle
do Meganina pokoje.

Nepohnul jsem se, ani jsem se nezavrtěl, protože
jsem věděl, že seržant Parkins je uvnitř, skryt ve
výklenku, a věděl jsem, že Parkins je dobrý chlap a zná
svou práci, a taky jsem věděl, že sám sobě bych nemohl
věřit, že se udržím a nevybuchnu.

Jak jsem tam s tlukoucím srdcem čekal, spatřil
jsem Symmingtona vycházet s Megan v náručí a nést ji
po schodech dolů. V uctivé vzdálenosti jsme ho
s Nashem následovali.

Nesl ji kuchyní a zrovna ji v pokoji pohodlně uložil s hlavou obrácenou k plynovému krbu, zrovna otočil kohoutkem plynu, když jsme s Nashem vešli dveřmi z kuchyně a rozsvítili světlo.

A to byl konec Richarda Symmingtona. Zhroutil se. Nejdřív jsem sice odtáhl od krbu Megan a zavřel plyn, ale přece jen jsem viděl, jak se Symmington třese jako osika. Ani se nepokoušel bránit. Věděl, že hrál a prohrál.

*

Nahoře jsem se posadil u Meganina lůžka, čekal jsem, až se probere, a občas jsem zavýčítal Nashovi:

„Jak můžete vědět, že jí nic není? Bylo to moc velké riziko.“

Nash mě chlácholil:

„Vždyť to byly jen tři prášky pro spaní v mléku, které vždycky mívala na nočním stolku. Nic víc. To dá rozum, nemohl riskovat a otrávit ji, když se domníval, že celá aféra skončila uvězněním slečny Griffithové. Nemohl si dovolit další záhadnou smrt v domě. Žádné násilí, žádný jed. Ale když se dost podivínské děvče souží nad matčinou sebevraždou, a nakonec jde a pustí si plyn -no dobrá, lidé si řeknou, že vždycky byla tak trochu střelená a matčina smrt že jí dodala.“

Bedlivě jsem Megan pozoroval: „Nějak dlouho nepřichází k sobě!“

„Slyšel jste, co říkal doktor Griffith? Srdce i puls jsou naprosto normální - jen spí a sama se probudí. Doktor říká, že takové prášky dává spoustě pacientů.“

Megan sebou pohnula. Così zamumlala.

Vrchní inspektor Nash ohleduplně opustil místnost.

A Megan otevřela oči.

„Jerry.“

„Co je, zlato?“

„Provedla jsem to dobře?“

„Jako bys provozovala vyděračství už od kolíbký.“

Megan znovu otevřela oči. Pak zašeptala: „Včera večer - jsem ti psala - pro případ, že by - že by to nevyšlo. Ale už jsem byla moc ospalá. Nedopsala jsem to. Je to tamhle.“

Přešel jsem k psacímu stolu. V malém odřeném zápisníku jsem našel Meganin nedokončený dopis.

„Můj milý Jerry,“ zněl nadpis.

„Četla jsem si ze školního vydání Shakespeara sonet, který začíná:

*A jsi mým myšlenkám jak pokrm hladovému nebo
jak zemi hustý jarní déšť -*

a vidím, že Tě přece jen miluji, protože přesně
takhle to cítím...“

*

„Tak to vidíte,“ řekla paní Calthropová, "měla jsem svatou pravdu, že jsem zavolala odborníka.“

Zůstal jsem na ni koukat. Všichni jsme seděli na faře. Venku lilo jako z konve a tady v krbu praskal oheň; paní Calthropová právě přešla pokojem, natřásla podušku ležící na pohovce a pak ji z jakéhosi, jen jí známého důvodu položila na desku klavíru.

„Cože jste udělala?“ zeptal jsem se překvapeně.

„Kdo to byl? A co vlastně podnikl?“

„Nebyl to muž,“ řekla paní Calthropová.

Širokým gestem ukázala na slečnu Marplovou. Stará dáma už to cosi z bílé vlny dopletla a teď zase něco háčkovala z klubka bavlny.

„Tohle je můj odborník,“ řekla paní Calthropová.

„Jane Marplová. Jen se na ni dobře podívejte. Povídám vám, ta ví o rozmanitých druzích lidské zloby víc než kdokoli jiný, koho jsem kdy poznala.“

„Ale, má zlatá, tohle byste vážně neměla říkat,“ polohlasem pronesla slečna Marplová.

„Vždyť je to pravda.“

„Když tak člověk žije na venkovském městečku, jak je rok dlouhý, uvidí různé stránky lidské povahy,“ poznamenala slečna Marplová mírně.

A pak, protože vycítila, že se to od ní očekává, odložila háček a pronesla něžnou staropanenskou přednášku o umění vraždy.

„V takových případech je velice důležité zachovat si naprosto jasnou hlavu. Víte, většina zločinů je až absurdně prostá. Tenhle taky. Chladnokrevný, přímočarý - a docela pochopitelný - ovšem hodně odporným způsobem.“

„Hodně odporným.“

„Pravda byla ve skutečnosti jako na dlani. Vy jste to věděl, vidíte, pane Burtone?“

„Přiznávám se, že ne.“

„Ale ano. Vy jste mi přece všechno objasnil. Viděl jste dokonale vzájemný vztah věcí, ale neměl jste dost sebevědomí, abyste poznal, co vaše pocity znamenají. Začneme s tou do omrzení opakovanou průpovídkou „Není kouře bez ohýnku“. Dopalovala vás, ale

postupoval jste zcela správně a došel jste k pravému významu -kouřová clona. Odvádění pozornosti jinam - každý měl sledovat falešnou stopu, anonymní dopisy - jenže vtip byl v tom, že tu vlastně *žádné* anonymní dopisy nebyly.“

„Ale, drahá slečno Marplová, mohu vás ujistit, že *byly*. Sám jsem jeden dostal.“

„To ano, jenže to nebyly pravé anonymní dopisy. Tady moje milá Maud na to kápla. I zde v mírumilovném Lymstocku je řůra skandálů, a ujišťuji vás, že *každá žena*, která tu žije, by o nich věděla a použila by jich. Ale mužský, víte, ten se o klepy takhle nezajímá -zvláště ne logicky myslící, nedružný člověk jako Symmington. Žena, která by ty dopisy posílala, byje zaměřila mnohem konkrétněji.

A tak vidíte -když si nevšímáte kouře a přijdete k ohni, víte, kde jste se octl. Vy sám jste si namířil rovnou k faktům. A necháme-li stranou ty dopisy, byl tu jenom jediný fakt -smrt paní Symmingtonové. Pak ovšem následuje především úvaha, kdo by si mohl přát, aby umřela -a kdo vám samozřejmě napadne jako první? Bohužel -*manžel*. A tak se začnete sám sebe ptát, jestli je tu nějaký *důvod*, nějaký *motiv* -například *jiná žena*.

A první věc, kterou tu slyším, je, že u nich v domě žije mladá a neobyčejně půvabná vychovatelka. A už je to jasné, že? Pan Symmington, suchopárný, zdrženlivý, nikterak citový člověk, připoutaný k hádavé, neurotické manželce -a najednou mu vstoupí do cesty toto mladé, zářivé stvoření.

Obávám se, že muži jeho druhu, kteří v pokročilejším věku propadnou lásce, prodělávají tuto nemoc obzvláště těžce. Je to jako šílenství. A pan

Symmington, pokud mohu soudit, nebyl nikdy dvakrát hodný člověk -nebyl ani moc laskavý, ani moc milující, ani moc soucitný -měl všechny negativní povahové vlastnosti, takže neměl opravdu sílu bojovat proti tomu šílenství. A na malém městečku jako Lymstock mohla jeho problém vyřešit jediné manželčina smrt.

Víte, chtěl se s tou dívkou oženit. Elsii velice záleží na veřejném mínění a jemu taky. Kromě toho má Symmington rád svoje děti a nechtěl se jich vzdát. Chtěl mít všechno, svůj dům, své děti, svou úctyhodnost a Elsii. Cena, kterou za to musel zaplatit, byla vražda.

Zvolil, jak soudím, velice chytrý způsob. Ze své advokátní praxe předobře věděl, jak brzy padne podezření na manžela, když manželka neočekávaně zemře - a jde-li o otravu jedem, že je tu možnost exhumace. Připravil tedy smrt, která byla zdánlivě zaviněna něčím jiným. Vytvořil neexistujícího pisatele anonymních dopisů. Chytrý tah byl v tom, že policie bude určitě podezřívát *ženu* -a v jistém smyslu to byla pravda. Všecky ty dopisy *byly* ženské dopisy; tuze chytře je opsal podle případu z loňska i toho, o kterém mu vyprávěl doktor Griffith. Nemyslím tím, že byl tak nešikovný a opisoval je doslova, ale vybral si z nich jednotlivé fráze a slovní obraty, promísil je -a konečný výsledek byl, že ty dopisy dokonale zrcadlily ženskou bytost -pološilenou a zatíženou komplexy.

Znal všechny finty, kterých užívá policie, zkoumání rukopisu, strojopisu a podobně. Zločin už delší dobu připravoval. Všecky obálky natůkal na stroji, dřív nežli jej daroval Ženskému spolku, stránky z knihy vyřízl v Rozmarýnce pravděpodobně už dávno předtím, když

tam jednou v saloně dlouho čekal. Víte, lidi neotvírají tak často knihu kázání!

A nakonec, když už se tu jeho falešné anonymní dopisy staly čímsi běžným, přistoupil přímo k činu. Jednoho krásného odpoledne, když vychovatelka s chlapci i nevlastní dcera měli být venku a služky měly svůj obvyklý volný den. Nemohl tušit, že se malá Agnes pohádá se svým mládencem a vrátí se domů.“

Joanna se zeptala: „Ale *koho* to Agnes *viděla*? Víte *koho*?“

„Nevím. Mohu se to jen dohadovat. A já myslím, že neviděla nikoho.“

„Tak to všechno byly jen falešné kombinace?“

„Ne, ne, děvenko. Chci tím říct, že stála celé odpoledne u okýnka spíže a čekala, až se ten mládenec objeví, a že -že doslovně nikoho neviděla. To znamená: nikdo, vůbec nikdo k domu nepřišel, ani listonoš, ani nikdo jiný. Byla pomalá, a tak jí nějakou dobu trvalo, než si uvědomila, že je to tuze podivné -protože paní Symmingtonová zdánlivě dostala toho odpoledne anonymní dopis.“

„A dostala?“ zeptal jsem se napjatě.

„Ovšemže ne! Jak říkám, tenhle zločin je tak prostý! Její manžel dal prostě kyanid do tuby prášků v jejím pokoji, těch, které si odpoledne brávala, když mívala bolesti. Všecko, co musel Symmington udělat, bylo přijít domů dřív nebo ve stejnou dobu jako Elsie Hollandová, zavolat manželku, a když se neozve odpověď, jít nahoru do jejího pokoje, hodit trochu kyanidu do sklenice čisté vody, kterou obvykle prášky zapíjela, pak hodit zmačkaný dopis k mřížce krbu a někam položit útržek

papíru, na který paní Symmingtonová vlastnoručně napsala: *Už nemohu dál...*“

Tady se slečna Marplová obrátila ke mně:

„I v tomhle jste měl naprosto pravdu, pane Burtone. „Útržek papíru“ to nehrálo. Sebevrazi nepíší dopisy na rozloučenou na kousku papíru. Vezmou si arch dopisního. papíru -a často i obálku. Ano, s útržkem papíru to nebylo v pořádku, a vy jste to věděl.“

„Máte o mně moc vysoké mínění,“ odpověděl jsem. „Nevěděl jsem nic.“

„Ale ano, opravdu ano, pane Burtone. Byl by vás jinak upoutal vzkaz, který vaše sestra načmárala na blok u telefonu?“

Opakoval jsem pomalu: „*Nemohu už dál čekat na telefon od... -Ano: Nemohu už dál!*“

Slečna Marplová se na mne zářivě usmála.

„Přesně tak. Pan Symmington našel nějaký takový vzkaz a viděl, že se mu tu naskytuje vhodná příležitost. Schoval si útržek s těmi třemi slovy - a když přišel jeho čas, měl „dopis na rozloučenou“, psaný skutečně rukou paní Symmingtonové.“

„Vyznamenal jsem se ještě nějakým dalším chytrým nápadem?“ zeptal jsem se.

Slečna Marplová na mne zamžourala.

„Víte, vy jste mě přivedl na stopu. Všecka ta fakta jste pro mne nashromáždil -hezky popořádku - a navíc jste mi sdělil to nejdůležitější: že totiž Elsie Hollandová nikdy žádný anonymní dopis nedostala.“

„Ale včera večer,“ řekl jsem, „to jsem si myslel, že pisatelkou těch anonymů byla ona, a že proto jí žádný nepřišel.“

„Oh propána, to ne... Člověk, který píše anonymní dopisy, posílá je skoro vždycky i sám sobě. To je součástí - ano, celé té hry, jak se domnívám. Kdepak, to vaše sdělení mě zajímalo z docela jiného důvodu. Víte, láska k Elsii byla jedinou slabou stránkou pana Symmingtona. Nemohl se přinutit, aby napsal sprostý dopis dívce, kterou miloval. Je to tuze nečekaný, zajímavý rys povahy - a v jistém smyslu ho to ctí – ale tím se prozradil.“

„A to on zabil Agnes?“ zeptala se Joanna. „Vždyť to bylo docela zbytečné!“

„Možná ano, ale vy, děvkeno (protože jste nikoho nezabila), si neuvědomujete, že ten člověk potom není schopen naprosto logicky usuzovat a že se mu všechno zdá podezřelé. Bezpochyby slyšel, jak to děvče telefonuje Partridge, jak říká, že ji od smrti paní Symmingtonové cosi trápí a že je tu cosi, čemu nerozumí. Symmington nemůže riskovat -ta hloupá, bláhová služtička cosi viděla, cosi ví.“

„Ale byl zdánlivě celé odpoledne v kanceláři?“

„Myslím, že ji podle všeho zabil, ještě než odešel. Slečna Hollandová byla v jídelně a v kuchyni. Symmington vyšel do haly, otevřel a zavřel domovní dveře, jako by odcházel, a pak vklouzl do malé šatny.

Když v domě nezůstal už nikdo než Agnes, asi zazvonil na domovní zvonek, vklouzl znovu do šatny, pak vyšel, dostal se jí do zad a udeřil ji do hlavy, když otvírala dveře. Poté nacpal její mrtvolu do komůrky, pospíchal do kanceláře a přišel jen o maličko později, pokud si toho vůbec někdo všiml - ale já myslím, že ne. Víte, nikdo nepodezřívá muže.“

„Hnusné zvíře,“ řekla paní Calthropová.

„A není vám ho líto, paní Calthropová?“ zeptal jsem se.

„Ani trochu. Proč?“

„Jen tak -a rád to slyším.“

Joanna řekla:

„Ale proč Aimée Griffithová? Víím, že policie našla tu paličku z Owenovy ordinace -a jehlici taky. Pro muže asi není lehké vrátit takovou věc do kredence v kuchyni. A hádejte, kde to bylo? Říkal mi to inspektor Nash, právě jsem ho cestou k vám potkala. Bylo to v jednom starém, zplsnivělém a vyřazeném fasciklu v Symmingtonově kanceláři. Pozůstalostní řízení po siru Jasperu Harringtonovi-Westovi.“

„Chudák Jasper,“ řekla paní Calthropová. „Byl to můj bratranec. Takový korektní starý mládenec. Toho by trefil šlak!“

„A nebylo šílenství nechávat si ty věci u sebe?“ zeptal jsem se.

„Větší šílenství by asi bylo někde je odhodit,“ namítla paní Calthropová. „Symmingtona přece nikdo nepodezříval.“

„Neudeřil ji paličkou,“ řekla Joanna. „Bylo tam taky závaží od hodin, s vlasy a krví. Ukradl paličku asi až ten den, kdy byla Aimée zatčena, a ukryl vyříznuté stránky u nich v domě. Ale tím se dostávám k své původní otázce. Jak se do toho připletla Aimée Griffithová? Policisté ji přece na vlastní oči viděli, jak píše ten dopis.“

„Ovšem,“ souhlasila slečna Marplová. „Psala ten poslední dopis.“

„Ale proč?“

„Víte, děvenko, jistě jste si všimla, že slečna Griffithová byla celý život zamilovaná do Symmingtona.“

„Chuděra!“ řekla paní Calthropová mechanicky.

„Byli vždycky dobrými přáteli a Aimée si pravděpodobně myslela, že teď, po smrti paní Symmingtonové, snad jednou - no –“slečna Marplová jemnocitně odkašlala. „A pak se začaly trousit klepy o Elsii Hollandové, a to ji myslím pořádně vyvedlo z rovnováhy. Považovala Elsii za vypočítavou, drzou holku, která si chce Symmingtona otočit kolem prstu, a není ho hodna. A proto asi podlehla pokušení. Proč ke všem těm anonymům nepřidat ještě jeden jediný, a to děvče odtud vystrnadit? Asi se jí to zdálo naprosto bezpečné a soudila, že si počíná se vši opatrností.“

„A dál?“ řekla Joanna. „Dopovězte už celý ten příběh.“

„Dovedu si představit,“ řekla slečna Marplová pomalu, „že když ten dopis ukázala slečna Hollandová Symmingtonovi, okamžitě poznal, kdo to psal, a viděl, že se mu tady naskytuje příležitost s celou věcí skoncovat definitivně, jednou provždy, a sám sebe zachránit. Nebylo to nijak pěkné, to opravdu ne, ale víte, měl nahnáno. Policie nedá pokoj, dokud nepolapí pisatele anonymních dopisů. A když ten Elsiin dopis zanesl na policii a zjistil, že policisté viděli Aimée, jak jej píše, vystihl, že tu má šanci -jednu z tisíce -jak to všechno skoncovat. Vzal ten den ke Griffithovým na čaj Elsii i Megan, a protože sám tam šel rovnou z kanceláře a nesl aktovku, mohl v ní snadno přinést vyříznuté stránky a ukrýt je v komůrce pod schody. To, že si zvolil právě toto místo, byl dobrý tah. Připomněl tím nález Agnesiny

mrtvoly a z praktického hlediska to šlo velmi snadno provést. Stačila mu minuta či dvě, když procházel halou do pracovny za Aimée a policisty.“

„Ale přece jen,“ řekl jsem, „vám nemohu odpustit jednu věc, slečno Marplová -že jste do toho zatáhla Megan.“

Slečna Marplová odložila háček, kterým už chvíli zase čile pracovala. Podívala se na mne přes okraj brýlí vážnými očima.

„Můj milý, něco se muselo podniknout. Proti tomu velice chytrému chlapíkovi bez všech skrupulí jsme neměli žádný důkaz“. Potřebovala jsem někoho, kdo by mi pomohl -někoho velice bystrého a odvážného. A právě Megan byla člověk, jakého jsem potrebovala.“

„Bylo to pro ni velice nebezpečné.“

„Ano, bylo to nebezpečné, ale nejsme přece tady na světě, pane Burtone, proto, abychom se vyhýbali nebezpečí, když je v sázce život našeho nevinného bližního. Rozumíte mi?“

Rozuměl jsem.

*

Bylo dopoledne, šel jsem po High Street. Z hokynářství vyšla slečna Emily Bartonová s nákupní brašnou. Měla růžové tváře a oči se jí vzrušeně třpytily.

„Oh bože, pane Burtone, jsem celá pryč! Když si pomyslím, že opravdu jednou pojedu lodí do zámorí!“

„Doufám, že se vám to bude líbit.“

„Oh, jistě bude! Nikdy bych se neodvážila jet samotná. Snad sama Prozřetelnost zařídila, že všechno takhle dopadlo. Už dlouho jsem cítila, že se budu muset

rozloučit s Rozmarýnkou, protože moje jmění se opravdu už moc ztenčilo, ale nemohla jsem snést pomyslení, že by tam bydlil někdo cizí.

Ale teď, když jste si ji koupil vy a chcete tam žít s Megan -to je něco docela jiného. A když drahoušek Aimée po vši té hrůze, kterou prožila, dost dobře neví, do čeho by se měla pustit, a taky bratr se jí žení (je to tak hezké, že jste se tu mezi námi usadili *oba dva*!) -jsem tak ráda, že pojede se mnou! Pobudeme si ve světě hodně dlouho! Vždyť my,“ slečna Emily snížila hlas, "můžeme *jet na cestu kolem světa*! A Aimée je tak báječná, tak praktická! Opravdu si myslím -vy ne? -že to všechno vzalo *šťastný konec*!“

Jen na letmý okamžik jsem si vzpomněl na paní Symmingtonovou a Agnes Woddellovou, ležící pod hřbitovní hlinou, a nezdálo se mi, že by souhlasily. Ale pak mi napadlo, že Agnes neměl ten její mládenec nějak moc rád a že paní Symmingtonová nebyla na Megan zvlášť hodná -a proč je nenechat spát? Tak jako tak všichni musíme jednou umřít! Souhlasil jsem tedy se slečnou Emily, že všechno opravdu vzalo dobrý, ba nejlepší konec.

Šel jsem po High Street a došel jsem k domovní brance Symmingtonových. Megan mi přiběhla naproti. Nepadli jsme si kolem krku, protože s Megan vyrazil ven i obrovský ovčácký pes a málem mě srazil k zemi, takový to byl kolos.

„Není rozkošný?“ zeptala se Megan.

„Stačila by ho polovička. To je náš?“

„Ano, to je svatební dárek od Joanny. Dostali jsme moc krásné svatební dary, vid’? Tu nadýchanou vlněnou věcičku od slečny Marplové -škoda, že nevíme,

k čemu to vlastně je, a pak ten nádherný čajový servis ze starého porcelánu od pana Pye a Elsie mi poslala stojánek na topinky –“

„To je celá Elsie!“ poznamenal jsem.

„A dostala místo u nějakého zubaře a je moc šťastná. A - co jsem to říkala předtím?“

„Vypočítávala jsi svatební dary. Nezapomeň, že když si to rozmyslíš, budeš to muset všechno poslat zpátky.“

„Ba ne, už se nerozmyslím. A co jsme dostali ještě? Ano, paní Calthropová nám poslala egyptského skarabea.“

„Originální žena,“ řekl jsem.

„Ó! Ale to ještě nevíš to nejlepší! Partridge mi právě poslala dárek. Je to nejohavnější čajový ubrus, jaký jsem kdy viděla. Ale myslím, že mě teď musí mít v lásce, protože prý ten ubrus sama vlastnoručně vyšívala.“

„A jsou tam vyšité samé kyselé hrozny a bodláky, ne?“

„Kdepak. Dvě spojené ruce -symbol lásky!“

„Hleďme, hleďme,“ řekl jsem, „Partridge se překonává.“

Megan mě zatáhla do domu.

Řekla:

„Je tu něco, čemu nemohu přijít na kloub. Pes má svůj vlastní obojek i vodítko, ale kromě toho poslala Joanna ještě jeden obojek i svodítkem. Nevíš snad proč?“

„Vím,“ odpověděl jsem, „to je Joannin starý žertík.“

AGATHA CHRISTIE

**Není
kouře
bez ohýnku**

Z anglického originálu The Moving Finger
přeložila Vlasta Dvořáčková.

Vydala Euromedia Group k. s. v Praze roku 2001
jako svou 1454. publikaci.

Odpovědná redaktorka Eva Lapáčková.

Technický redaktor David Dvořák.

Počet stran 176.

Sazba Knižní sazba Hogen, Horní Jiřetín.

Tisk Tlačiarne BB, Banská Bystrica.

Vydání čtvrté, v Knižním klubu druhé.